

Hind 29 krooni

HEA LAPS

Topeltnumber

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

Positriteel:

Kristjan Kasearu

Elav Legend

Iloni imeline aed

Meie Piret Raud

21. sajandi eestlased

Lambakoera neli elu

Kristjanist saab Romeo

Muinas-Julle võistluselt

Kass, kuulus laisk loom

<http://kommikas.kaliv.ee/heataps/>

Kaisa Kallas Tartust

Triibu-Liine südasuветervitus

Suvi saabus, kaasas kõike –
päikest, vett ja meretuult,
maasikaid, arbuusilõike,
muusikat ja marju puult.
Kuumalt peale kõik see läheb –
eriti, kui kuum on pea!
Õues palav, taas on jahe –
igal pool on ikka hea!

Aga siis, kui vihma sajab,
lugeda võid raamatuid –
mõistusi ja toitu vajab
keset kuumi suvekuid.
Ära kohe tee nüüd draamat,
hüüdes: "Mul on arvuti!"
Parim on, kui sul on raamat
arvutiga kõrvuti!

Peamine, et sa ei lama
nõndasama tukkudes.
Sääsk vaid ütleb: "Mul on kama!"
kamakruusi kukkudes

Kes-Mis-Kus?

Nr 7/8-2006

lk 28

- 3 Kalmetu luulepäev
- 4 Eesti Klubi esseevõistluselt –
Greete Tamm
- 5 Järvamaa laste oma raamat
- 6 Kullo noored kunstnikud
- 8 Kärt Hellaema linnaskäigujutt
- 10 Muinas-Julle võistluselt:
Hanna-Maria Ulm
- 12 Väike viktoriin
- 13 Naeru-uss
- 14 Steni võistluselt
- 15 Ande mustkunstilood
- 16 Suvemullid
- 17 Ristsõna
- 18 Järjehoidja
- 20 Oma sulega – Elaisa
- 21 Saksa lambakoer Akbar
- 23 Katariina Skoti järjejutt
- 25 Kerli Kuntro muinasjutt
- 26 Telefonimäng ja oma eesti mänguasi
- 27 Poster Kristjan Kasearu
- 28 Poster Elav Legend
- 31 Iloni aed Haapsalus
- 32 Kirjanurk
- 34 Enda Naaberi Murka-jutt
- 36 Airiin Saarsoo suvemeisterdamist
- 37 Kuidas olla 21 sajandi eestlane?
- 39 Kõige laisem kass Garfield
- 40 Meie kirjanik Piret Raud
- 42 Noor ballett
- 43 Lindy hopi võistluselt
- 44 Kalevitemaa
- 45 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 46 Barbindus
- 47 Balbiino sünnipäev
- 48 Ilmar Tomuski Volli-jutt
- 49 Kalju Saaberi vihmalugu
- 50 Kõõgi-Kata
- 51 Andrus Vahisalu laul
- 52 Kristjan Kasearu ja Elav Legend
- 53 Eesti laulutähdrukud
- 54 Suvemaalid
- 55 Uudis
- 56 Lego

Päike

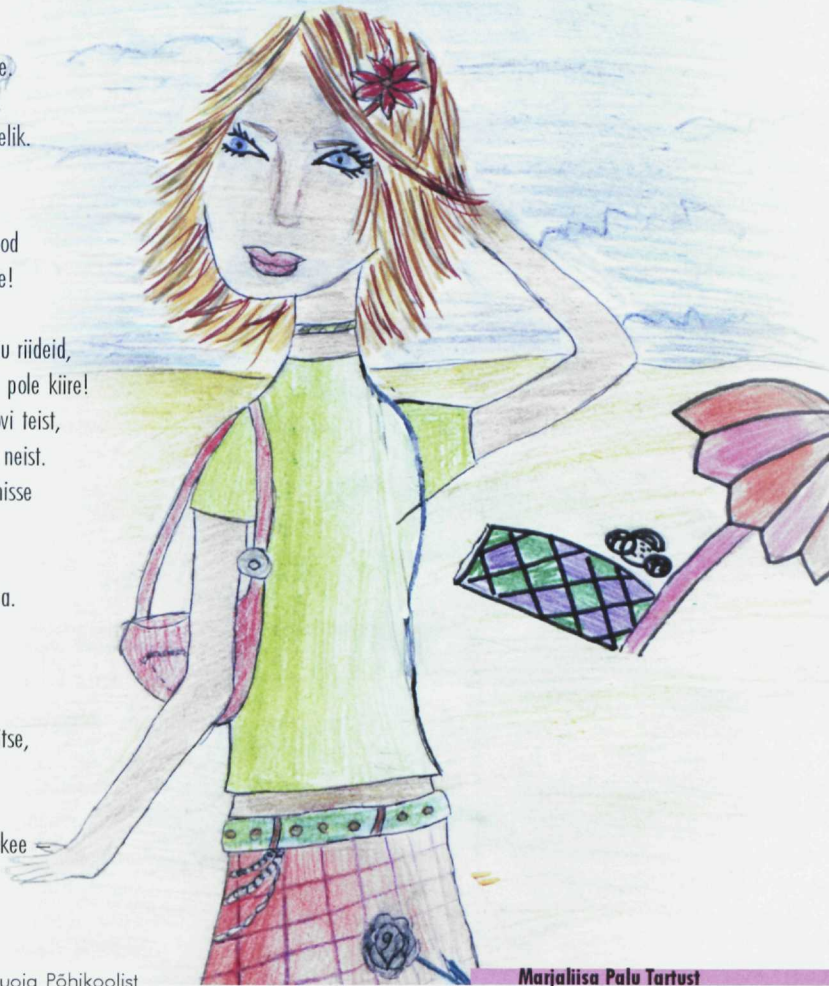
Päike nii ere,
kõrvetab mu kere.
Seljas miniseelik,
olen üdini ülemealik.
Selle suve mood
on mega lahe,
võta järgmine pood
ja astu sisse kohe!

Vastu vaatab palju riideid,
no mis sest, meil pole kiire!
Proovi seda, proovi teist,
mitte üks ei sobi neist.
Astun sisse järgmisse
poodi ma.
Sean ritta värsse
ja jätkan rõõmuga.

Lõpuks see õige
seisab minu ees.
Täpselt minu maitse,
kui valatud see.

Lisada veel kaelakee
valmis tüdruk,
oi kui peen!

Rita Mänd Valuoja Põhikoolist

Marjaliisa Palu Tartust

Keskel

Emä ütleb, et olen alles väike.
Isa ütleb, et olen juba suur.
Kuid seda... seda näeb ju isegi päike,
et seisab keskel, mitte midagi muud.

Seisan ma ju teel,
see ongi mu tähtis hetk.
Pean otsustama veel,
kas valida elukool või eluretk.

Palun, ma ju palun, mõistke mind!
Ma ei taha olla mingi metsik lind.
Kuid ma ei taha ka olla isik,
kes seisab keskel kui teie vigade pisik!

Manlia Kagovere C. R. Jakobsoni
nimelisest Gümnaasiumist

Tahan...

Tahan olla see, kes ma olen,
tahan olla nii ilus kui kole.
Tahan olla päike su meeltes,
olla armastus paljudes keeltes.
Tahan olla see lõunamaa tuul,
tahan olla nii väike kui suur.
Tahan elada õnnes ja rõõmus,
olla piisk sinu viimses veinisõõmus.
Tahan tunda südamesoojust,
näha õhtuti päikese loojumist.
Tahan olla üks võidetud loos,
kes saab olla sinuga koos.

Rita Kopteva Kalmetu Põhikoolist

Las olen...

Las olen lind, kes võtab su valu, kui oled haiget saanud.
Las olen päike, mis muudaks su päeva säravamaks.
Las olen valgus, mis avaks su silmad kurja eest.
Las olen väike kassipoeg, kes sul silmadele soojust annaks.
Las olen vikerkaar, mis ulatuks su mõttemaailma otspunktidesse.
Las olen suvi, mis annaks külmal ajal jõudu võidelda.
Las olen talv, mis jahutaks sind, kui oled lämbumas.
Kas olen tüdruk, kes teeks tuju heaks halbadel aegadel!
Las olen kõik, mis su südamesse mahub!

Kristiina Kalliver Viljandi Paalalinna Gümnaasiumist

Täname
Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali
ja Hasartmängumaksufondi

Kuidas olla eestlane 21. sajandil?

Mida tähendab üldse eestlaseks olemine? Mis see meile annab? Või peame meie sellele midagi andma? Nii palju küsimusi ja nii vähe vastuseid! Kuid ehk peaks vastuseid otsima endast? Mina olen eestlane, vähemalt passis seisab niimoodi. Kuid mis teeb minust eestlase? Mulle pole ju märki laubale löödud või vilkurit pea küljes, mis kuulutaks: "Ettevaatust, eestlane!" Kuid ometi ma TEAN, et olen eestlane! Mis siis ikkagi teeb minust eestlase? Mina arvan, et just see teadmine, lisaks eesti keel ja kultuur. Ka see, et ma elan Eestimaal ja tahan siin elada.

Mina isiklikult armastan laulda, kohutavalt armastan. Kuid kas eestlased ei armasta laulda? Loomulikult armastavad, ja kuidas veel! Laulupeod on meil rõõmsamaid pidusid! See on ikka üks mõnus trall! Kuid kas see pole pärand? Aastate pärand? Need on parimaid traditsioone minu arvates. Laulmine on osa meie kultuurist. Laulupeod on võimalus leida side minevikuga, tunda ühtekuuluvustunnet. Ja laulda meie oma laule meie oma keeles.

Mis on pärand meie aastate tagant? Muusika! Rahvatantsud! Rahvariided! Kuid miks tänapäeva noorus neid austada ei soovi? Liigagi paljudel noortel on sellest "suva". Minul mitte. Mulle meeldib laulda. Ka viiulil mängin eesti muusikat, käin rahvatantsuringis ja olen kandnud rahvarõivaid. Uhkusega kandnud. Mulle tundub, et need aitavad mul end tunda eestlasena.

Mulle teeb muret tänapäeva "tiibustumine"! Kas see ei ole

pärit tegelikult mujalt maailmast? See "hängimine" või "chillimine" on minu arvates nõme. Tihti astuvad seltskonda ka suits, alkohol ja narkootikumid. Kuid miks nad teevad seda? Võimalik, et selleks, et üldse midagi teha, sest neil on kohutavalt igav! See aga pole küll võimalus eestluse säilitamiseks.

Kõige olulisem eestlaseks jäämise juures on aga emakeel. Kuni püsib keel, püsib ka rahvas. Ja emakeelt tuleb hoida puhtana, seda ei tohi risustada võõrkeelte ja slängiga. Mõned slängisõnad võivad ju olla, kuid mitte häirivalt palju. Muidugi tuleb õppida

võõrkeeli. Muidugi on uhke rääkida, inglise, saksa või prantsuse keelt. Aga emakeelele saaksid meist lihtsalt eurooplased. Ja eriti jube on oma "harituse" näitamiseks eestikeelses kõnes kasutada ingliskeelseid sõnu.

Eestlane olla aitab ka mineviku tundmine. Olen nõus selle targa mehega, kes ütles, et kes minevikku ei mäleta, see elab tulevikuta. Kui meie ei tea midagi Eesti minevikust, siis on väide, et oleme eestlased, üsna sisuta. Eestlane olemiseks on vaja teada, kuidas tuli Eestile vabadus või mida tähendab sinimustvalge.

Nii et mida siis ikkagi annab meile eestlaseks olemine? Arvan, et uhkustunde, et ma olen üks sellest pisikesest rahvakillust. Rahvakillust, kes on püsinud läbi raskuste ja aegade ning püsib loodetavasti edasi. Ka 21. sajandil. Ja et eestlaseks olla saab läbi mälu, keele ja kultuuri. Siis polegi oluline, mis sajan on.

Greete Tamm Simuna Põhikooli 5. klassist

Eesti Klubi auhinnad

Eesti Klubi korraldatud essevõistlusele "Kuidas olla eestlane 21. sajandil" saabus 183 tööd, üks parem kui teine, seepärast oli žüriil, kuhu kuulusid Ingrid Rüütel, Lehte Hainsalu, Reet Vääri, Hando Runnel, Avo-Rein Tereping ja Leelo Tungal, tükk tegemist, enne kui auhinnad sai välja jagatud.

Nooremas vanusegrupis pälvisid I auhinna: **Kais Allkivi, Maarja Hermann ja Marleen Pedjasaar**, II auhinna said: **Silvia Hämäläinen, Karl-Erik Loime, Kairi Pulst, Grete Tamm ja Sander Tammesoo**. III auhinna saajad olid: **Olivia Jürjendal, Maarja Kivirüüt, Andres Nõmmik ja Kerli Viru**.

Ergutusauhinnad: **Ketter Habakukk, Ave Hõbesalu, Raul Mäekala, Argo Ollino, Ilona Ringas, Dage Särg ja Silvia Süda**. Keskmises vanuserühmas anti samuti mitu esikohta. Auhinnasaajad olid: **Regina Michaelis, Sander Pajusalu ja Liina-Ly Roos**.

II auhinna pälvisid: **Heidy Meriste, Sandra Suursaar, Pille-Riin Tammela, Mirjam Tammepuu ja Sandra Vähejaus**. III auhind: **Triin Jaagus, Kaisa Kulasalu, Mark Pärnits, Madli Rohtla ja Kaie Tümer**.

Ergutusauhinnad: **Arvo Aljas, Kersti Kalind, Martin Külvik, Maarja-Liisa Oitsalu, Triin Paas, Egne Talvik ja Ragne Terävä**. Vanemas vanuserühmaski oli kolm esikoha väärilist tööd. Nende autoriteks osutusid **Maria Lee Liivak, Tuuli Reinsoo ja Kaarel Vaidla**. II auhinna said **Mari Muldmaa, Taavi Tammekivi, Ivika Saharov ja Liisa Üde**. III preemia said: **Margit Haabsaal, Alar Käosaar, Triin Paavel, Kadri Varula ja Liia Vijand**.

Ergutusauhindade saajad olid: **Heiki Järveveer, Madis Kats, Meril Kilk, Ave Lepik, Priit Tammeorg ja Kristin Vaik**.

Oma eriauhindu jagasid ka kirjastus Ilmamaa, Hea Lapse toimetuse ning kirjjanikud Lehte Hainsalu, Leelo Tungal ja Hando Runnel. Autasud anti pidulikult üle 10. juunil Tartus Eesti Kirjandusmuuseumis, väikest valikut auhinnatöödest saate lugeda meie ajakirja käesolevast, praegusest ja ka järgmisest numbrist.

Midagi head

Meil kõigil liiguvad peas mõtted – mõned head, mõned aga mitte. Mis võiks olla minu jaoks see midagi head?

Minu jaoks tähendab “midagi head” paljusid asju. Kui ma saan jäätist või muid maiustusi, tähendab see mulle midagi head. Kui me käime kogu perega koos poes, on ka see mulle midagi head. Kui vend arvuti taha laseb, mõtlen, et mul on vennaga vedanud. Kui me läheme Tallinna vana-vanaemale või tädidel külla, on mul hea meel. Mulle meeldiks ka see, kui poisid õpiksid oma jutu kiiresti pähe ja tuleks klassiõhtu. Veel meeldib saada taskuraha – jälle midagi head. Mulle meeldib, kui õpetaja mind lugema kutsub. Mulle meeldib, kui vanemad on rõõmsad. Mu suurimaks sooviks on lõpetada kolmas klass kiituskirjaga, sest ema ja isa oleksid siis rõõmsad. Ma soovin, et venna jalg kiiresti paraneks, oleks jälle midagi head.

Minu jaoks tähendavad sõnad “midagi head” ainult headust.

Kelli Põldma
Türi Majandusgümnaasiumi 3. klassist

Järvamaa laste särav maailm

Järvamaal, Eestimaa südames, võtavad algkooliõpetajad aeg-ajalt kätte ja korraldavad koolilastele omaloominguvõistlusi. Jutte ja luuletusi koguneb ajapikku nii palju, et need kipuvad kaante vahele. Sellel kevadel ilmus järjekordne, sedakorda juba kolmas kogumik “Sulle, suur ja väike järvakas” – eelmiste, 1998. ja 2000. aastal ilmunud raamatute autorid on nüüdseks juba päris suureks sirgunud. Oma algkooliaegset loominguut on aga igapähe vahva lugeda!

Maailm on ilus

Maailm on ilus. Kui saaks, käiks reisimas teistes riikides, vihma-metsades ja savannides. Mulle meeldib loodus. See on ilus. Oleks huvitav sõita elevanti ja sebraga või jõehobu seljas.

Maailmas on palju ilusaid paiku. Ostaks erinevatest kohtadest suveniire mälestuseks. Laevaga sõites pildistaksin päikeseloojangul merd, siis on meri ilus. Looduses otsiksin koskede tagant koopaid. Ilusad on väikesed kosked, mis kõrgetelt kaljunõlvadelt alla voolavad! Koiu jõudes jutustaksin, mida nägin ja annaksin kingituse, mille olen ostnud mõnelt saarelt pärismaalaste käest. Minu jaoks on maailm ilus ja särav!

Maia Salm
Paide Ühisgümnaasiumi 3. klassist

Nublu

Nublu on üks väike taks, vallatu ja väga naks. Kui kuskil põleb maja, on tema abi vaja.

Ta ikka aitas Mustpead ja neist saidki sõbrad head. Abi eest ta sai tasuta pika pai.

See raamat mulle meeldis, ma loeksin seda veelgi, sest minu oma taks on just niisama naks.

Mari-Liis Mand
Väeotsa, Põhikoolist

Jalgpall – see on hea!

Mulle meeldib jalgpall väga ja ma vaatan seda tihti telekast. Mõned mängud ma isegi lindistan. Kui ma jalgpalli vaatan, siis elan enda lemmikule kaasa, nagu oleksin seal staadionil, kus seda mängu mängitakse. Mulle meeldib eriti see, kui kaugelt lüüakse tugev löök posti, latti või väravasse.

Ma mängin ka sageli jalgpalli ja olen selle ala suur fänn. Käin kolm korda nädalas trennis. Jalgpall on minu arust mõnus asi ja sellest tunnen tõelist naudingut. Mulle meeldib pärast trenni väsinuna pesema minna ja siis tunda, kuidas keha suriseb. Mängides meeldib palju peale lüüa ja mängijatest mööda triblada.

Heaks jalgpalluriks saamine ei käi lihtsalt. Selleks peab palju jooksmas käima ja jõutrenni tegema.

Väga mõnus on, kui mulle antakse väljakul sööt ette või kui olen üks ühe vastu väravavahiga. Teeme poistega lõõgivõistlusi, mis on lahe. Kui värav lüüakse, on väravalööjal väga uhke ja hea tunne. Isegi need, kes jalgpalli ei mängi, tunnevad heameelt, kui teistel hästi läheb ja nad palli väravasse saavad.

Maidu Jammes
Albu Põhikooli 4. klassist

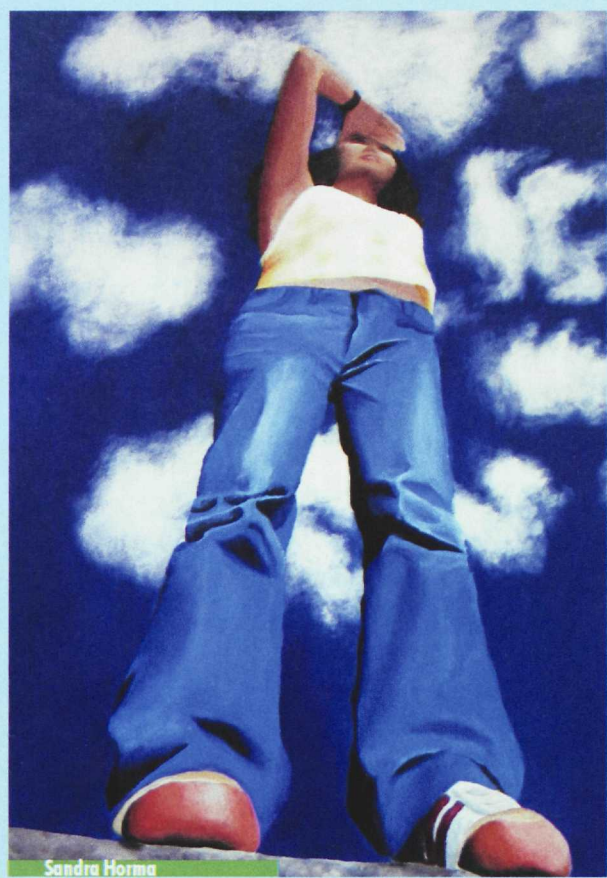
Eleriin tekko

ET 2006

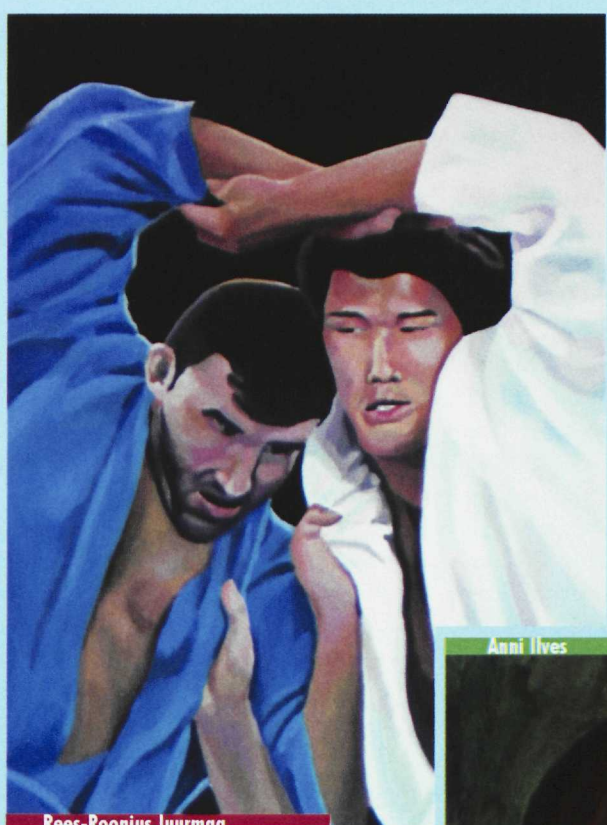
Marge Muna

Sandra Horma

Kadi Malberg

Rees-Roonius Juurmaa

Anni Ilves

Kärt Hellaema

Kuidas me vanaemaga linnas käisime

Ega ma täpselt ei tea, mis mind sel hommikul üles ajas. Ühel hetkel tegin silmad lahti ja olin- gi ärkvel.

Küllap sai uni lihtsalt otsa.

Pidanuksin ärkama juba varem, une silmist pühikima ja voodist kärmesti välja hüppama, sest suur valge oli väljas ja kell näitas ilusamaid hommikutunde. Ma ei hakanud end seepärast kahetsusega vaevama. Mu süda põksus rinnas rõõmsalt ja vabalt. Mu mõte rändas muretult ei tea kus.

Ringutasin mõnuga ega raatsinud sooja teki alt välja tulla. Hommik oli päeva kirkaim osa, aeg, mis kätkes imetlust uue päeva ees, puhast, jõulist ilu, uuestisünni imet, mida ma tookord hästi seletada ei mõistnud – ei mõista päriselt nüüdki –, aga ma tajusin seda ja tundsin selle vastu austust. Mulle meeldis ärgata, nautida hetke, mil silmad avasin ja end juba tuttavast paigast leidsin. Taitsin hõisata rõõmust, tervitada maailma, kuhu olin tulnud!

Ärkamise õhuke, käestlibisev heik märkis väravat öö ja päeva vahel, piiri kahe maailma vahel, lubadust eemalduda ühest ja siseneda teise. Lapsena oli üleminek öö salapärasest leebusest päevatoimekusse hõlbus, hõljusin seal siia, meel kerge, õnne- ja armastusetunne südames. Ärkamine kujutas endast rõõmusündmust, sest uus ja huvitav päev ootas ees.

Päikesevalgus küll päriselt kardinatega läbi ei tunginud, aga tasane hämar valgus, mis kaetud akendest tuppa hoovas, ulatus kõikjale, kapi ja kummuti tahagi, hellitas kõiki toasoppe, kuulutas alanud päeva rõõmusõnumit igas tapeedimustri punktis. Hommikuse valguse taktitunne tulenes kardinatega, mis ei lubanud teraval päeavalgusel alles ärkanule silma paista.

Võib-olla äratas mind tuhmilt paugatanud välisuku, kui vanaema kööki tuli või sealst välja läks. See oli heli, mis märkis vanaema juba varahommikul alanud igapäevakäike ja andis mulle, tagatava puuvoodis pikutavale plikatirtsule, tunnistuse selle kohta, et ma pole majas üksi.

Aga võib-olla äratas mind pliidiraua terav kolksatus, nõude

Pildid tegi Kairiti Krikk

Ärkamine kujutas endast rõõmusündmust, sest uus ja huvitav päev ootas ees.

tasane kolin, nugade-kahvlite klöbin, ämbrist paaki valatava vee solin... Harilikud, köögist kostvad helid voolasid mõnel samasugusel hommikul justkui minust endast, kõlasid loomupärasena mu kõrvus ja võisid isegi olla jäädvustunud õhku juba eelmistest, sellega sarnastest hommikutest, tuues erinevaid teateid päeva alguse kohta.

Vanaema tuli tuppa kapist mingit riidetükki võtma. "Tule ometi üles," ütles ta ja pani kapiukse kinni. Kuidas ta teadis, et ma üles ärganud olin, ise üldse ei vaadanudki mu poole?

"Päike juba suures kõrges. Magad päeva maha," noomis vanaema ja lahkus.

Köögist tuli munapraadimise lõhna. Hüppasin voodist välja ja panin kähku riidesse. Köögis võtsin kopsikuga pangest vett ja kallasin silmapesukaussi. Vanaema oli kausi äärde uue roosa seebi pannud. Võtsin selle kätte ja nuusutasin. Seep lõhnas isuäratavalt maasikate järele. Oleksin tahtnud seda hambaga proovida, aga seep ei kõlvanud ju süüa. Kahju! Loputasin käed ära, tõmbasin märja näpuga ka korra üle silmade, kuid põhjalikumat pesu ette ei võtnud. Kuivatasin käed puhta kareda rätikuga ära ja istusin kirju vakstuga kaetud suure laua äärde.

Vanaema tõstis toidu lauale. Mulle meeldis istuda otse köögjakna all ja süües seal võlja vaadata. Ega aknast väga kaugele ei näinud, sest aia ümber istutatud kõrge kuusehekk varjas avarama väljavaate ära, aga päev sai kõige paremini alata just sellel kohal. Kunagi oli seal armastanud istuda vanaisa.

“Täna läheme linna,” ütles vanaema.

“Millal?” üllatusin.

“Kella ühese bussiga.”

“Mis me linnas teeme?” pärisin, ise põnevil.

Vanaemal oli üht-teist vaja poest osta ja mõned muudki tarvikud käigud teha. Veel pidime minema onu Pauli ja tädi Erna juurde.

Tahtsin hirmsasti linna minna. Vanaema ei käinud linnas kuigi tihti ja mind ei võetud ka iga kord kaasa.

Linnaminekuks tuli teised riided selga panna ja juuksed korralkult lõksudega kinni kõita.

Buss käis päeval iga kolmveerand tunni tagant. See tundus tollal väga pika ajana. Linnast, see tähendab Paidest tulles sõitis ta meie teetsast mööda, tegi all Mäo kolmnurgas ringi ja tuli siis teiselt poolt üles tagasi. Käisin vahel tee ääres mõõtnas, kui kaua see ring tal aega võtab. Teadsin, et väga vara polnud mõtet peatuses passida, aga viimasele minutile toast väljaminekut ka jätta ei saanud. Kui buss juba alla oli sõitnud, tuli end kindlasti tee äärde sättida.

Bussist maha jääda ei tohtinud, sest siis pidi teist terve igaviku ootama. Bussist maha jäämine võis terve ilmakorra segamini lüüa. “See oli siis, kui ma bussist maha jäin” kõlas nii, nagu oleks maardaputanud maavärin või taevast oleks sadanud pussnuge.

Talu suures toas oli pommiga kell, mis igal pooltunnil ühe ja igal täistunnil kindla arvu lööke tegi. Kella tiksumist ei väärunud miski. Aeg-ajalt tuli kella suure võtmega üles keerata. Kui vanaisa elas, tegi seda tema, hiljem jäi see kohustus vanaema peale.

Hetk, kui buss linnast tulles meie juures peatus ja tulijad maha laskis, töötas alati üllatusi, sest kunagi ei teadnud, missuguseid külalisi seal võis tulla. Tulijaid jätkus ka naabertaludesse, millest üks oli päris lähedal, teine, suurem, aga paiknes metsa sees. Seal elas punase peaga minuvanune tüdruk, kellel oli hoopis teistmoodi vanaema kui minul – suitsetamisest kolletanud jumega, kergesti ärrituv ja ägeda loomuga. Kui ta vahel meilt läbi astuma juhtus, kõmas köök tema rahulolematust ja käredest häälest. Tema nimi oli Marietta ja ta ei meeldinud mulle eriti. Kui ma mõnikord metsatalus punase peaga tüdrukuga mängimas käisin – sinna viis põnev väike metsarada –, talitas Marietta enamasti laudas ning ei rääkinud sugugi nii palju.

Nende talus käis rohkesti külalisi, sest punase peaga tüdruku isa oli samasuguse punase peaga lõbus mees, kes armastas pidusid pidada. Siis käratseti seal ja lauldi, nii et see kostis metsast meiegi õuele ära.

Meie bussipeatuse nimi oli Ristimägi ja see asus väikesel kõrgendikul, mis muidu lauskjast maast märgatava kühmuna eristus. Kahelt poolt Ristimäge laskusid alla teed, üks viis Tallinna, teine Tartu suunas.

Kui me juba bussipeatuses olime, kippusin aega parajaks tehes kangesti Ristimäe kõige kõrgema koha peale, mis asus täpisealt teede ristumiskohas. Seal, mäe otsast, nägi palju kaugele kui mujalt. “Kas või korraks,” lunisin, aga vanaema keelas, sest seal puhus alati kõva tuul ja sinna minnes pidi väga tähelepanelikult jälgima kolmest suunast tulevaid autosid. Tollal

liikus autosid muidugi vähe, aga ettevaatlik pidi olema ikkagi.

Hiljem, kui teele uut asfaldi pandi, käisid buldoosid Ristimäge madalamaks tasandamas. Mitu päeva kostis tee pealt nende uramist. Küllap pidasid teemeistrid kallakut liiga suureks ja ohtlikuks, kuid minul oli mäest kahju. Õnneks ei saanud buldoosid teemast päriselt jagu, ülejäänud maastikust kõrgem koht on seal siiani, aga bussipeatus on viidud allapoole, Marksoni teeotsa. Bussid aga ei käi enam kolmveerand tunni tagant, vaid ainult paar korda päevas.

Kui me juba bussis olime ja vanaema bussijuhile piletiraha ulatas – see oli tal juba peos valmis –, võtsin mina meie kohad ära. Tavaliselt polnud sõitjaid palju ja buski oli pisike. Nüüd selliseid enam ei liigu. Seal oli vaid mõni rida istekohti. Vahel istus bussis ka mõni tuttav – vanaema tuttav muidugi. Tuttavaid tuli peale ka peatustest, mida buss tee peal veel tegi.

Ega meie reis kaua ei kestnud, sest Paide linn oli lähedal. Teadsin peast kõiki teekäänakuid ja maju, mis tee ääres olid. Tavaliselt läksime me maha keskväljakul, lõpp-peatuses, aga kui me otse onu Pauli ja tädi Erna juurde läksime, juba Laia tänava otsas, sest nemad elasid Laial tänaval. Onu Paul oli vanaema poeg ja minu onu ning tädi Erna tema naine. Neil oli kena ja hoolitsetud kahekorruseline puumaja, kus oli hea ja lahe olla, sest pererahvas armastas oma kodu ja tegi kõik, et see oleks ilus ja korras.

Võisin seal käia kõikides tubades, vaadata pilte seintel, uurida, mis raamatuid riulis leidus, kiigata ennast magamistoa küljetibadega peeglist, proovida tualettlaua olevaid lõhnaõlilisi, vaadata niisama akendest välja. Tegin alati uurimisretke ka teisele korrusele, kuhu viis kitsas, kõrgete astmetega trepp. Üleval oli kaks väikest madala laega magamistuba. Sinna pandi magama külalised, kui neid majas oli.

Maja taga oli suur aed, kus kasvasid õuna- ja ploomipuud ning hulk marjapõõsaid. Puude alla oli külvatud muru, mille peal võisin nii palju mängida ja hüpata kui tahtsin, ka niisama pikutada ja taevasse vahtida. Akende all kasvasid igat värvi – sinised, kollased, punased – lopsakad lilled ja krundi servas seisis kasvahoone, kus tädi Erna tomateid ja kurke kasvas. Mõnikord pani ta neid meile kaasa, kuigi vanaema ei tahtnud võtta, sest meil oli omalgi kasvahoone, ainult vanaemal polnud loomade kõrvalt aega selle eest alati tarvilikku hoolt kanda. Meie tomatid ja kurgid jäid ikka väiksemaks kui tädi Erna omad. Lilli saime tädi Erna juurest ikka kaasa ja panime kodus vaasi.

Mulle meeldis seal olla ja oli päris kahju, kui pidime hakkama ära minema.

“Oleme natuke veel,” lunisin.

Aga vanaema ei saanud kunagi sinna kauaks jääda, sest talus ootasid loomad talitamist ja kes see ikka kodu kauaks üksi jättis. Nii asutasimegi peatselt minekule. Enne pakkus tädi Erna meile köögis ümmarguse lava pealt midagi head süüa. Tal olid ilusad piltidega taldrikud ja noad-kahvlid, mis lausa särasid.

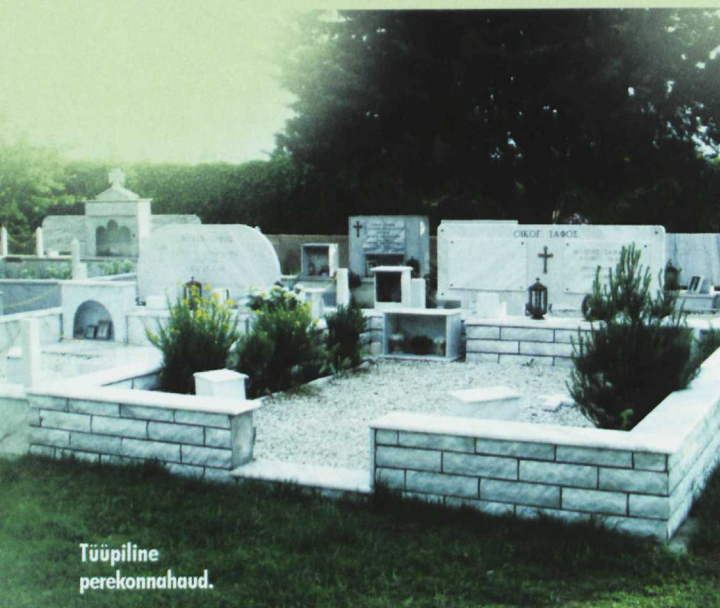
“Tulge varsti jälle,” kutsus ta, kui hüvasti jätsime.

Mulle meeldis seal olla ja oli päris kahju, kui pidime hakkama ära minema.

Surnute mälestamise laupäeval näeb kalmistu välja kui turuplats – siin on mustlased, kerjused ja suur hulk rahvast.

Surnuaiaid tänapäeva Kreekas

Tüüpiline perekonnahaud.

Kreeka kalmistukultuur erineb väga palju Eesti kalmistute kultuurist ja kommetest. Kreeklased peavad ka tänapäeval kinni oma vanadest kommetest ja kultuurist. Kreekas on surnute tuhastamine keelatud, sest õigeusu kombes seda ei luba. Kreeklased usuvad, et ükskord tuleb viimnepäev ja kõik surnud ärkavad uuesti ellu, tuhastamisel aga keha hävib ja nad ei saa üles tõusta.

Surnuid austatakse aastaringelt ja kalmistul käib iga päev vilgas tegevus. Mõned inimesed käivad lausa iga päev surnuaial, kus nad teevad oma omastele hingepalveid, korrastavad haudu, süütavad õlilampe ja muud säärast. Hingepalvete lugemiseks on kalmistul ametis iga päev mitu preestrit. Peale preestrite on kalmistul veel hauakaevajad, marmorilõikajad, ööpäevaringes kalmistuvahid, lille müüjad, surnuluude töötledjad ja naised, kes igal öhtul õlilampe süütavad ja hommikuti kustutavad.

Õine kalmistu, kus igal haul põleb õlilamp, näeb väga ilus välja.

Selline näeb välja tavapärase kreeka kalmistu.

Aastas on kümnekond surnute mälestamise laupäeva.

Siis koguneb lahkunu hauale rohkesti omakseid ja kalmistu näeb välja kui turuplats. Omaksed kogunevad lahkunu hauale veel teistelgi juhtudel, näiteks siis, kui möödub 3, 9 või 40 päeva inimese lahkumisest ja ka igal tema surma-aastapäeval. Sugulased valmistavad selleks puhuks *koliva*.

Aga mis on *koliva*? *Koliva* on keedetud viljateradest, suhkrust, päiklitest ja rosinatest valmistatud magus traditsiooniline toit. Selle peale raputatakse tuhksuhkrut ja pinnale tehakse ka hõbedastest pärlikestest rist. *Koliva* võivad sugulased ise valmistada, aga soovi korral ka kondiitripoest osta. *Koliva* valmistamine on väga vana komme ja selle viljaterad sümboliseerivad surnute ülestõusmist.

Pärast hingepalvet õnnistab preester *koliva* ja raputab lusikatäie sellest ka lahkunu hauale. Koos *kolivaga* tuuakse enamasti pudel punast veini ja kallatakse see tühjaks lahkunu hauale. Pärast hingepalvet söövad omaksed haulal *koliva* ära.

Kreekas on kombeks surnu matta kiiresti, juba järgmisel päeval. Lahkunu viiakse alati kodust kirikusse ja seal kalmistule. Vahel, kui inimene on surnud õhtul, maetakse ta lausa juba järgmisel hommikul. Matus on alati kirklik, see tähendab, et matma tuleb preester.

Üldiselt on kreeka matus sarnane eesti omale, kuid näiteks pärjad on harjumatult suured ja need pannakse kõrge harkluse otsa, mitte hauale. Enne surnu hauda sängitamist tehakse kirst lahti ja surnu kaetakse surilinaga, mille peale preester kallab punaveini. Vahel visatakse lahkunule hauda kaasa ka münte. Peale matust toimub lihtne peielaud, kus süüakse

küpsiseid, juuakse kohvi, ouzot või konjakit.

Kreeka surnuaed erineb palju eesti surnuaiast. Haud on väga lähestikku ja tehtud marmorist, nende peal on enamasti lahkunu foto, ikoonid ja tema meelisasjad, näiteks kalameestel mängukala, autosõpradel automudelid, suitsetajal sigaretid jne. Samuti on haulal alati palju lilli.

Kreeka kalmistul on veel midagi, mida eesti surnuaedades kindlasti pole – need on kapid surnuluude jaoks. Kolm aastat peale kadunukese matmist võetakse tema kondid maa seest välja, sest kalmistud on lihtsalt liiga täis ja matmiskohtasid ei jätku. Kondid puhastatakse punaveiniga ja pannakse pisikesse puust kastikesse, mis on varustatud lahkunu foto, nime, sünni- ja surmaastaga. Kastikeste hoiuruumi nimetatakse *osteofilakio*. Ka luudekastikestele teeb preester hingepalveid.

Üldiselt on kreeka kalmistu rahulik paik. Seal kasvavad küpressid, laulavad linnud ja kõnnivad kassid. Kalmistu ümber on suur betoonist müür ja väravad pannakse igaks ööks lukku. Tänu sellele ei saa haudu keegi kunagi lõhkuda.

Kreeka kalmistul on veel midagi, mida eesti surnuaedades kindlasti pole — need on kapid surnuluude jaoks.

ILMARIIN EHK ILMAMAA-VIKTORIIN

Meie ilus sinimustvalge lipp võeti ametlikult riigilipuna kasutusele 21. novembril 1918. Tartu Ülikooli Eesti Üliõpilaste Seltsi lipuna pühitseti see lipp aga juba palju varem – 4. juunil 1884. Huvitav on teada, et lipu pühitsemine ei toimunud mitte Tallinnas, vaid hoopis väiksemas linnas. See linn on

- a) Keila
- b) Narva
- c) Otepää

Itaalia pealinna Rooma asutajaks on legendi kohaselt Romulus – jumal Marsi ja kuningatütar Rea Silvia poeg, kelle võimuahne vanaonu Amulius laskis koos kaksikvenna Remusega heita Tiberi jõkke. Romulus ja Remus jäid aga ellu ja neid toitits oma piimaga üks metsloom. See oli

- a) hunt
- b) karu
- c) hirv

Meie naaberriigi Venemaa pealinn on Moskva. Aastatel 1712 – 1918 oli aga selle riigi pealinnaks hoopis

- a) Pihkva
- b) Sankt-Peterburg
- c) Kiiev

Seda maailmakuulsat torni ehitati 2 aastat ning see avati pidulikult 1889. aastal. Ehkki torni peetakse praegu tema asukohamaa üheks sümboliks, avaldas 300 tähtsat isikut (teiste hulgas kirjanikud Emile Zola ja Guy de Maupassant) selle vastu algul tormilist protesti. Kuni 1930. aastani oli see üle 300-meetri kõrgune torn mitte ainult Euroopa, vaid ka kogu maailma kõrgeim ehitis. Torn sai oma nime arhitekti järgi, kes ta projekteeris. See on

- a) Pisa torn
- b) Eiffeli torn
- c) Paabeli torn

Vaikses ookeanis, umbes 3000 km kaugusel Galapagose saartest ja ca 4000 km kaugusel Tšiili linnast Valparaisosest asub üks vulkaaniline saar, kuhu eurooplased sattusid alles 1772. aastal. Saare auks ja kuulsuseks on hiiglaslikud kivikujud, mis kaaluvad üle 20 tonni. Hollandlasest laevakapten Roggeween andis saarele nime oma saabumispäeva järgi. Niisiis kutsutakse seda

- a) Jõulusaareks
- b) Halloweenisaareks
- c) Lihavõttesaareks

Maori keeles tähendab "Kia-ora" tervitust. Vanasti oli Uus-Meremaa algasukatel maooridel aga kombeks teineteist tervitada üsna omapärasel kombel. Nimelt hõõrusid nad sõbralikkuse märgiks kokku

- a) kõhtusid
- b) ninasid
- c) küünarnukke

Heal lapsel mitu nime! Meie Läänemerd kutsutakse ka Balti mereks. Soomlased kasutavad meie ühise mere kohta aga päris oma nime. See on

- a) Etelämeri
- b) Itämeri
- c) Isomeri

Ootame vastuseid 15. augustiks! Parimatele auhinnaks raamatud!

Muuseumis jutustab ekskursioonijuht: "Ja siin, nagu näete, on väike kolju – see kuulub nimelt meie väejuhile, kui ta oli viie aastane."

Järgmisse saali astudes teatab giid: "Siin aga on meie väejuhi kolju, kui suurmees oli kolmekümne aastane..."

"Vabandust," pöördub üks muuseumi-külastaja tema poole, "kuidas on see võimalik, et väejuhil oli kaks pealuud?"

"Mis grupist te olete?" küsib giid pahaselt.

"Ajaloolaste grupist."

"No siis ärge tulge segama – astuge edasi! Te ju näete, et ma kõnelen algkooliõpilastele!"

"Juku, kas tead, miks me äikese ajal kõigepealt näeme välku ja siis alles kuuleme müristamist?"

"Sellepärast, et silmad on meil kõrvadest tublisti eespool!" teab Juku.

Algab tavaline päev rikkurite koolis.

Õpetaja küsib: "Õpilased, kas kõigil on seekord koduste ülesannete lahen-dused ostadud? Tõstke käed, kes unustasid ostmata!"

Uusrikkad koolipoisid hooplevad omavahel:

"Minul polnud tunnistusel ühtki kahte ja isa kinkis mulle selle eest villa Kanaari saartel!" kiitleb üks.

"Mõtleks," muigab teine. "Minul olid tunnistusel ainult kolmed ja isa kinkis selle eest mulle Jaguari koos auto-juhiga!"

Kolmas kehitab õlgu: "Minu paps maksis ühele teadlasele selle eest, et ta tegi mul füüsika kontrolltöö valmis – ja nüüd selgus, et see töö esitati Nobeli preemia saamiseks!"

Juku läheb koos isaga kaubamajja.

"Kaks tugevat nõõrijuppi ja kaks seepi!" küsib isa müüjalt.

"Mis – ega te kahekesti ometi ennast üles puua kavatse?" ehmub müüja.

"Pole mõtteski!" teatab Juku. "Peseme ennast puhtaks ja hakkame alpinistideks!"

Pärast hommikusööki istub isa hetkeks koduarvuti ette, vaatab uudisteleheküljed üle ja asub siis arvutimängu mängima.

"Issi, kas sa täna tööle ei lähegi?"

uudistab Juku.

"Oi, pagan!" hüppab isa ehmunult püsti. "Mulle tundus, et ma olen juba mitu tundi tööl!"

Matemaatika tunnis küsib Juku: "Õpetaja, naaberkooli viiendal klassil käivad juba ammusest ajast arvutiõpetuse tunnid, miks meie arvutitega ei tegele?"

"Tore, et sa mulle seda meelde tuletasid, Juku!" kiidab õpetaja. "Kohe alustame! Niisiis: meie klassiruumis on üks arvuti. Kui siia tuuakse veel kolm arvutit, siis mitu me neid kokku saame?"

"Kas teate, õpetaja: telekas öeldi täna hommikul, et vanglast põgenes hullumeelne mõrvar?" küsib Juku.

"Oi, kui hirmus!" ehmub õpetaja. "Kas räägiti ka sellest, missugune ta välja näeb?"

"Jah – punaste tokerjate

juustega kiilaspeal!"

"Kuidas see on võimalik – kiilaspeal ei saa ju tokerjaid juukseid olla?" imestab õpetaja.

"Ma ju ütlesin, et ta on hullumeelne!"

"Ma olen tõeline õnneseen!" hoopleb Juku.

"Miks sa seda arvad?" küsivad sõbrad.

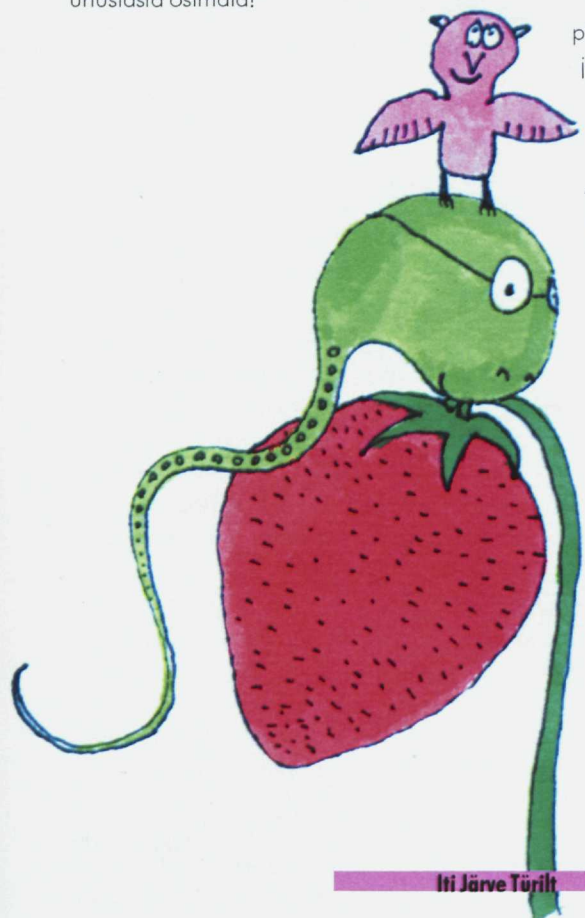
"No mõelge ise: staadionil on kakskümmend kaks mängijat, kaks treenerit, kümme varumängijat, vähemalt kolm kohtunikku, kaks teleoperaatorit, viis spordireporterit – aga üle väljaku lennanud tuvi kakas ikkagi täpselt just mulle pähe!" teatab Juku.

Tere!

Ma saadan mõned naljaküsimused.

Iiti-Pätrik Järve Türitl

- **Mitu lehma mahub tühja lauta?**
Üksainuke, sest kui see on lauta läinud, pole see enam tühi.
- **Millal kanguru kõht sügeleb?**
Siis, kui pojuke on ta kukrus küpsiseid söönud.
- **Kes leiutas torupilli?**
Šotlane, kes kogemata oma kassi saba peale astus.
- **Kuidas on kõige parem jäneest püüda?**
Mine puu taha ja tee porgandi häält!
- **Miks jänes jookseb üle tee?**
Seepärast, et ta tee alt läbi ei pääse.
- **Miks kaamelil on kaks küüru?**
Sellepärast, et kolmas ei mahuks ta seljale enam ära.

Tontlik maja

Las kord üks maja, see maja oli hiiglaslik. Selles elasid inimesed sajandeid tagasi. Kui need inimesed ära surid, ei teadnud keegi, et see maja üldse olemas oli. Seda ei teatud seni, kuni mõnikümmend aastat tagasi üks maadeuurija selle leidis. Kuid ka siis ei saanud keegi peale tema sellest teada, sest ta uuris ja puuris nii sügavale metsa, et sealt väljapääsu ei leidnudki...

Selles hiiglaslikus majas elasid nüüd hoopis tondid. Neid oli seitse: Tondiema, Tondiisa, Tonditütar, Tondipoeg, Tondibeebi ja nende Tondivanaema ning Tondivanaisa. Kuigi majale see üldse ei meeldinud, sest tondid polnud üldse viisakad, aina laamendasid ja hõljusid läbi seinte. Maja muudkui hüüdis neile: "Palun lõpetage ära või ma ajan teid siit välja!"

Kuid tegelikult ei olnud tal mingit võimu neid sealt välja ajada, sest ükskõik kui palju ta ka palke nende poole viskas, läksid kõik tontidest läbi. Ka tondid teadsid seda ega teinud sellest väljagi. Ja nii piinles maja kogu selle laamendamise ja hõljumise käes.

Maja mõtles, et ta peab tontidest lahti saama. Ta mõtles ja mõtles, ragistas ajusid nii, et palgid värisesid, ja lõpuks mõtles välja. Tema plaan oli järgmine: kui tondid lähevad marju korjama, koristab ta kõik nii korralikult ära, et tondid hakkavad oksele, kui nad seda näevad. Siis meelitab ta majja ühe metskitse, kes jätab tontidele mulje, et keegi on siia elama tulnud ja tondid lähevadki ära.

Kohe järgmine päev, kui tondid läksid metsa marjule, hakkas maja koristama. Juba kolmveerand tunniiga sai ta enda korda.

Järgmiseks puistas maja natuke lehti ja marju ukse ette ja maja sisse ning varsti kepsutaski sealt mööda üks väike kitse. Kitseke piilus maja aknast sisse ja nägi, et see on väga ilus maja, aga turvalisuse mõttes tegi kits paar ringi ümber maja ja märkaski marju ja lehti. Kits sõi lehed ukse eest ära ja läks siis maja sisse sööma. Samal ajal, kui ta sõi, jõudsid tagasi tondid ja nägid, kui korras maja on ja hakkasid oksele. Järsku kuulsid tondid, et keegi sööb teises toas ja sel hetkel taipasid nad, et keegi on majja sisse kolinud. Küll nad olid kurvad, kuid midagi polnud teha: tondid läksid uut elukohta otsima. Kui metskits oli söönud, kepsles ta õnnelikult minema.

Kui tontide lahkumisest oli möödas üks päev, oli maja väga õnnelik ja lõpuks rahulik, et keegi ei laamendanud ega hõljunud läbi seinte. Aga kui oli möödas kolm päeva ja kolm ööd, sai maja aru, kui igav tal üksinda on. Ja ta hakkas tonte tagasi kutsuma. Kuid tondid olid liiga kaugel. Möödus veel kolm päeva ja tondid tulid maja ette ja Tondiisa lausus: "Kallis maja, palun võta meid tagasi – me ei laamenda enam! Kui sa meid tagasi ei võta, peame lageda taeva alla magama, me reisisime kuus päeva ega leidnud endale öömaja."

Seepeale vastas maja: "Ma võtan teid muidugi tagasi, mul oligi üksi nii igav. Ja palun ärge tõesti laamendage enam, mul oli väga paha, kui te seda tegite!"

Nii elasid maja ja tondid rahulikult koos edasi. Küllap elavad nad praegugi kuskil kaugel keset sügavat metsa.

Mustkunsti ajalugu

1750. aastal oli maailm tunnistajaks Toskana kõrtsipidaja poja sünnile, kellest sai üks 18. sajandi nimekamaid illusioniste. Endale reklaami tegemiseks armastas ta kiidelda ning aristokraati mängida, muutes isegi oma nime uhkeldavaks – noormehest sai Jean-Joseph de Wildalle, kavalier Pinetti, markii de Merci. Ajalukku on maag läinud siiski lihtsalt Pinetti nime all. Illusionisti kiitlemist ei saa ka valetamiseks lugeda: Pinetti ilustas lihtsalt tõde. Liiatigi olid nii tema füüsika- kui ka kultuurialased teadmised oma aja kohta küllaltki kõrged.

Pinetti andis etendusi suurtes lossi- ja kontserdisaalides ning oma esinemistest jättis ta välja tavalise laadamustkunstniku trikid ning õukondliku maitse jaoks labased vaimude väljakutsumised ja peade maha-loikamised. Illusionisti rekvisiitideks olid uhked sõrmused ja kirevad kanaarilinnud, isegi tema automaadid kummardasid viisakalt publikule. Kõige populaarsemad olid maagi trikid püstolitega ja illusioonide juurde kuuluv tulevärk – näiteks võttis ärapäletatud linnusulest tekkiv suitsu kuju. Laenanud kelleltki publiku hulgast sõrmuse, laadis Pinetti püstoli sellega ning tulistas tühja puuri, kuhu ilmus sedamaid sõrmust nokas hoidev kanaarilind.

Suures osas langes Pinetti repertuaar kokku eelmises kahes ajakirjanumbris tutvustatud Robert-Houdini omaga, mõlemad olid ka andekad automaatide konstrueerijad. Houdini „Laulutunni“ eelkäijaks oli ilmselt Pinetti loodud mehaaniline kanaarilind, kes vilistas publiku soovitud meloodiaid. Linnu nokast kõlas iga pealtvaataja palutud viis, ükskõik kui vähetuntud see ka polnks. Mõlema maagi repertuaari kuulus vana

Giuseppe Pinetti

India trikk publiku silme all võrsuvast puust – Pinettil oli selleks sidruni-, Houdinil apelsinipuu.

Uue žanrina rajas Pinetti mõttetulegemise. Selle sooritamiseks lõi ta esimesena tingkoodi, mis võimaldas tal publikule märkamatu saada assistendilt vajalikke andmeid.

Oma esinemisstiiliga kutsus Pinetti esile igasuguse maitsega publiku poolehoiu – kõrgem klass pidas teda omasuguseks, tavakodanikud püüdsid maagi jäljendada. Tänu Decrempsi-nimelisele juristist matemaatikule saigi see võimalikuks ning Pinetti populaarsus kahanes märgatavalt. Sellest, kuidas ja miks see juhtus, tuleb juttu septembrikuises ajakirjas.

Trikk: Mustkunstnik räägib: „Kaartidel on selline kummaline omadus, et nad tahavad alati keskele jääda. Vastupidiselt inimestele, kes püüvad alati paremuse poole, on nad ilmselt keskpärasusega rahul. Kohe tõestan ma seda!“ Nende sõnadega võtab ta pakist 15 kaarti ja palub publiku hulgast kellegi abiliseks. „Palun jäta üks kaart endale meelde,“ ütleb maag ning hakkab kaarte kolme virna laduma, pildipool üleval. Kui kõik 15 kaarti on virnades, palub artist abilisel osutada kuhjale, millises tema valitud kaart on. Nüüd korjab mustkunstnik kõik kaardid uuesti kokku ja laob nad taas kolme hunnikusse, paludes taas vabataht-

Houdini „Laulutunni“ eelkäijaks oli ilmselt Pinetti loodud mehaaniline kanaarilind, kes vilistas publiku soovitud meloodiaid.

likul osutada tema valitud kaardiga virnale. Jälle kogub ta kuhjad kokku, laotab uuesti laiali ning palub abilisel näidata tema valitud kaardiga virnale. Kolmaski kord leiavad kaardikuhjad end maagi käest ning uuesti kolme virna laotatult. Kui abiline osutab mustkunstniku palvel kuhjale, millises tema valitud kaart on, naeratab maag võidukalt: „Nagu ma ütlesin, püüvad mängukaardid keskpärasuse poole. Nimelt on sinu valitud kaart saanud näidata virna keskmiseks!“ Mustkunstnik võtab kuhja kätte ning tõepoolest – abiline ning publik näevad, et mõlemal pool vabatahtliku valitud kaarti on võrdne arv mängukaarte.

Selgitus: See trikk on suures osas isetöötav, mis tähendab, et mustkunstnikul pole selle õnnestumiseks vaja peaaegu mitte midagi teha. Tundub, et kaardid armastavad tõepoolest keskpärasust. Ainsad kaks tingimust on, et kaardivirnu kokku korjates peab abilise valitud kaardiga kuhi jääma ülejäänud kahe paki vahele, seega keskmiseks, ning pakist tuleb kaarte virnadesse laduda ükshaaval paremalt vasakule, ühte kuhja tohib panna korraka vaid ühe kaardi! Kui need nõudmised on täidetud, satubki peale kolmandat kuhjadesse jagamist abilise valitud kaart ühe paki keskmiseks. Millise just, näitab juba vabatahtlik. Tegelikult saab seda trikki teha ka mõne muu arvu kaartidega, näiteks 21-ga. Trikk töötab aga vaid juhul, kui kaartide arv jagub kolmekahe ning vastuseks on paaritu arv.

Mustkunstnik Ande

Suvemullid

Tere, Hea Laps! Viimasel ajal pole te enam salmikusalme avaldanud, kas need on otsa lõppenud? Saadan siis teile mõned oma salmikust!
Anneliis Tartumaalt

Mäleta, kui mind armastad,
unusta, kui viha pead!

Mille poolest sarnanevad kurvad mõtted ja kutsumata külalised? Võid kindel olla, et mõlemad tulevad tagasi!

Lehmad teevad:
muu-muu-muu.
You love me
and I love You!

Poisikesi uskuda
on kui soola külvata.
Sool ei iial idane,
poisid tõtt ei kõnele!

Ära otsi eluteel
ilusamaid nägusid:
ilu taga peituda
võib ka mürgimadusid!

Tere! Siin on mõned koolimullid. Esimesed käivad selle kohta, mida poiss mõtleb, kui ta sulle lilli kingib ja teiste järgi saad teada, mis juhtub, kui mingil päeval poisiga kohtud!
Mariann Tallinnast

Liilia – soovib sinuga lähemalt tutvuda
Meelespea – tahab kirja-vahetusse astuda
Sinilill – rõõmustab kohtumise üle
Võilill – vihkab sind südamest
Roos – armastab sind salaja
Nelk – meeldid talle juba ammu
Pojeng – pakub sulle oma südant
Gladiool – tahab sinuga abielluda
Nartsiss – kutsub sind kohtama
Sinilill – kutsub sind kinno
Aster – on sulle truu surmani
Võorasema – soovib sulle halba
Moon – tahab koos sinuga reisile minna
Ülane – kutsub sind enda poole koju

Alpi kannike – jätab sinuga igaveseks hüvasti
Floks – kutsub sind diskole
Kirju kimp – segased tunded

Triibu-Liine tähelepanek: Jajaa, kokku sai küll üks väga kirju kimp! Igatahes hakkas mul päris kahju nii sinililledest kui ka floksidest, sest ega neil pikka iga küll ei ole, kui peavad kino-seansi või tantsupeo jooksul täitsa kuival olema... Aga kui peaksid kellegi pulma minema, siis ära gladioole küll kingi, muidu jäävad pulmad katki, sest gladiolikimp ütleb ju selgesti, et sul endal on plaanis peigmees ära võtta. No mis seal ikka, vähemasti vihkamist on neis ennustustes vähe, sest ega võililled ju pikalt õitse!

Kui kohtute
jaaniõhtul – leiate ühise õnne
jõuluõhtul – tuleb pikk romaan
uusaastapeol – leiate ühise hobi
mardipäeval – teie tunded jäävad segaseks
kadripäeval – jääte sõpradeks
esmaspäeval – lähete varsti riidu
teisipäeval – tülitsete ja lepite pidevalt
kolmapäeval – mõtlete tihti teineteise peale
neljapäeval – suhted jäävad jahedaks

reedel – ei taha järgmisel päeval teineteist tundagi
laupäeval – saate rikkaks
pühapäeval – teid aetakse peagi tülli
kellegi sünnipäeval – ei võta tutvust kuigi tõsiselt

Triibu-Liine laiutab käppi: Oi-oi, kui keerulised lood! Sellest saan veel aru, et uusaastapeol leiavad paljud ühise hobi (näiteks kommipakkide tühjendamine) ja et mardipäeval, kui kõik on maskeeritud, jäävad mõnedki tunded segaseks, aga miks siis pühapäev ja esmaspäev mõlemad kulgevad riidude-tülide tähe all? Kas see on siis mingi rõõmsa nädala algus? No seda asja tuleks kontrollida!

Tere, Triibu-Liine! Pole Sulle kava kirjutanud, aga nüüd mõtlesin, et saadan koolimullidesse mõned naljakad SMS-id. Olen neid päris tükk aega kogunud ja tahaks teada, kas mõni teine Hea Lapse lugeja neid ka korjab?
Tsauki!
Eliise Tallinnast

* Saada see sõnum edasi oma kõige suuremale sõbrale ja kõige suuremale iidloodile, keda tunned. Aga samas mõtle, et mix sina selle sõnumi said?
* (*) (*) (*) (*) (*) Siin on viis põdra tagumikku. Kui sa seda sms-i edasi ei saada, siis muutud ise kuuendaks!
* Sulle kirjutab inimene, kes tunneb sind läbi ja lõhki. Sa ei usu või? Kohe tõestan seda! Just praegu hoiad sa telefoni käes ja loed sõnumit.
* Olen Sinu pärast tõsiselt mures. TV-s oli teade, et merest leiti kiilaspäine, ilma hammasteta uppunu. Palun teata, kas sinuga on kõik OK!
* Kogutakse totakaid ja tigidaid näoilmeid. Kui sul on praegu just selline nägu peas, siis täname abi eest!
* Tähtis teade! Lugege see kohe läbi! Ja kui te ei saanud aru, et see on tähtis teade, siis võib teil ka õigus olla.
* Tähtis teade: tsirkusest põgenes 3 pärdikut. Üks pärdik läks ujuma, teine kohvikusse ja kolmas loeb siin seda SMS-I. This dog is dog, a dog, good dog, way dog, to dog, keep dog, an dog, idiot dog, busy dog, for dog, 20 dog, seconds dog! ... Now read without the word dog. (Loodan, et oskate inglise keelt ja saate sellest aru, sest tõlkides ei kuku see nii naljakas välja.) Nüüd võta ära sõna "dog" ja vaata, mis kokku saad!

Pilvevillane uneraamat

Noor kunstnik ja joonisfilmitegija Ülo Pikkov võttis nõuks aidata neid mudilasi, kes õhtuti ei taha tuttu jääda. Tema joonistatud-kirjutatud-pildistatud „Uneraamat“ pajatab vemm-almvärssides loo kolmekümne kolmest lambast, kes tuleb õhtul korralikult üle lugeda. Keda uni seepeale pole maha murdnud, see peab ära lahendama veel väikese numbrimõistatuse – ja siis algab juba kindla peale mõnus teekond Une-Mati juurde!

Katseta seda raamatut kindlasti oma väikeste-õdede vendade peal! Kui sul neid veel pole, siis tuleb isalt-emalt tellida. Nii õed-vennad kui ka raamat!

Käru-Kaarel aitab oma pere haljale oksale

Kristiina Kassi uues raamatus on peategelaseks väike vapper poiss Kaarel, kes püüab vanarauakogujana kõigest väest aidata oma puruvaest ema, kes jalgrataga pitsasid laiali vedades jaksab hädavaevu peret üleval pidada. Põhitoiduks on sel perel kõrbema läinud pitsad, mida klientidele pakkuda ei sobi. Vaesemat peret on raske leida, kuid ometi võetakse majja veel kodutuks jäänud koergi. Äpardused ja õnnetused ei jää ka koerapidajatel tulemata, kuid kes maldab raamatu lõpuni lugeda, see saab rõõmustada koos Kaarli perega. Aga selleks tuleb kõigepealt see kena jutt läbi lugeda!

Äkitselt kuulis Kaarel kolinat ja talle jooksis haukudes vastu parajalt suur roostekarva laikudega koer. Kaarel jäi seisma kui post. Koer nägi üsna kuri välja. See polnud ka mingi ime, sest ta saba külge oli kingapaelaga seotud kolisev plekkpurk.

„Tere, koer!“ ütles Kaarel ettevaatlikult ja viskas talle tüki saia.

Koer lõpetas kohe haukumise, kugistas saiatüki alla ja lehvitask Kaarile aeglaselt saba. Enam ta ei paistnudki nii kuri.

„Miks sul purk saba küljes on?“ küsis Kaarel ja julges nüüd koera isegi silitada. „Vaatame, kas ma saan selle lahti. Sellest oleks meile mõlemale kasu.“

Kaarel kükitas maha, et sõlm lahti pusida, aga samal hetkel kostis vandumist ja nende poole lendas raske puust kaigas. Kaigas ei tabanud küll kumbagi, aga vaene koer põgenes ehmunult Kaarlist mööda, plekkpurk sabas kolisemas.

Kaikaviskaja oli suur võõras poiss, kes oli just raupoe nurga tagant välja astunud.

© Kristiina Kass

Käpipuu vennaskond kaitseb metsa

Kes on näinud Rakvere Teatri lavastust „Käpipuu vennaskond“, see ei ruttu arvama, et trükikratt on käbile liiga teinud: ei, Käpipuul peabki tugeva p-ga käima, sest temal on vaja kogu aeg teisi puid ja vahel ka metsloomi käppimisega ravida. Üllar ja Rünno Saaremäe raamatu ja samanimelise teatritüki peategelase mõtles välja näitleja Üllar Saaremäe tütar Marii Ingrin, ning teistelgi praegustel ja endistel lastel on loo juures kõvasti leiutamist olnud: raamatus tegutsevad veel sellised tegelased nagu Käpipuu õeke Käpik, Veerev Munamees ehk Vemm, professor Habepea ja maheröövel Rull. Muidugi peab ühes põnevas loos olema ka pahasid: vapratel sõpradel on tükk tegemist ahnete metsaröövlite Vända, Traadi ja Taskuga. Jutus sekeldab veel üks veider tegelane: Virge Külming, kes lõpuks siiski osutub heaks ja võetakse Käpipuu vennaskonna liikmeks. Kui otsida raamatule sugulasi varasemast kirjandusest, siis kerkiavad ehk kõigepealt silme ette naksitrallid. Raamat on ilmunud kirjastuse Tänapäev sarjas „Minu esimene raamat“.

„Veel paarsada aastat tagasi anti metsavarastele viitsa. Nimelt viitsa ja kohe kõvasti,“ tegi Habepea teatavaks ajaloolise fakti. „Mis siis nüüd teha?“

Äkki kuulutas Käpipuu otsustavalt: „Siis ajame selle asja ise korda. Uhuu!“

„Teeme neile jah uut ja vana, et nad oma nime ka enam ei mäleta!“ oli Rull otsemaid nõus. „Küll me saame hakkama.“ Ta tegi metsiku näoga paar koletut röövlühpet.

„Hm,“ kohatas Habepea. „Siin peab kõik ametlik olema, muidu oleme ise ka nagu pätid. Me asutame salaühingu.“

„Aga aetagu asja nii, et Vänt ei saa teada,“ nõustus Vemm. „Muidu rikub kõik ära.“

„Tegelikult,“ jätkas Habepea, „on salaühing liialt radikaalne. See tähendab, et liiga... ee... äärmuslik.“

„Just,“ ütles Käpipuu. „Teeme nii, et asutame vennaskonna.“

„Õige!“ hõiskas professor näppu püsti ajades. „Käpipuu vennaskond! Suurepärase, lihtsalt oivaline.“

© Üllar Saaremäe, Rünno Saaremäe

Kunksmoor kipub lavale

Kõiki, kes armastavad teatrit teha, rõõmustab kindlasti **Aino Perviku** "Kunksmoorilugu". See on ilus poeetiline lavalugu, milles on kolm peategelast – lisaks Kunksmoorile ja kapten Trummile veel Meremees, kelle seiklusi-sekeldusi vaatajale kirjeldab kõnekoor. Nii et kui Sul on kavas koos sõpradega suveteatrit teha, siis saate tänu kõnekoori seletustele hakkama ka üsna väheste dekoratsioonidega. Lugu ise on aga põnev nagu kõik, mis kunksmoorlusega seotud!

Safrankollane tüdruk ja kivist ingel

Hilary MacKay jutustus „Saffy ingel” rõõmustab eelkõige neid, kes armastavad salapäraseid sünnilugusid ja romantilisi seiklusi. Saffy ehk Saffron on kaheksa-aastane tüdruk, kes saab ühel heal päeval teada, et kunstnik Eve polegi ta päris-ema, kuigi eesnime poolest sobiks tüdruk perre kenasti: Saffron tähendab inglise keeles safrankollast, ta kasuõed Cadmium ja Rose ja kasuvend Indigo kannavad samuti värvitoonide nimesid. Tuleb välja, et Eve on hoopiski Saffy tädi, tüdruku ema on hukkunud autoõnnetusel Itaalias. Õnnekombel tutvub Saffy rikkast perest päris Sarah’ga, kes otsustab aidata Saffyl pääseda Itaaliasse, et otsida oma pärandust – kivist inglit.

...

“Ma ei palunud sul toppida nina minu asjadesse,” ütles (tegelikult karjus) Saffron. “Või mind Sienasse saada! Või sinu emal mind linna viia! Ma võin linna minna iga kord, kui tahan!”

“Ma tean, ma tean,” sõnas Sarah alandlikult.

“Või see neetud ninaneet! Sina sundisid mind!”

“Aga sulle ju meeldis see.”

“Ma peaaegu et surin.”

“Jah, aga nüüd see meeldib sulle. /—/ Mul on veel üks plaan. Töötan praegu selle kallal. Helistan sulle, kui see valmis on...”

© Tiritamm 2006

Vesta-Linne tuli taas!

Soomerootsi kirjaniku **Tove Appelgre- ni** Vesta-Linne sari on jõudnud juba kolmanda raamatuni. Raamatus “Vesta-Linne ja Nuusu” saame tuttavaks uue tegelasega, kelle nimi on Nuusu. Arvake ära, kas tegu on kassi, koera või hiirtega? Igatahes sekeldusi on raamatus rohkesti ja Salla Savoilaineni pildid on ka väga vahvad! Head lugemist!

Kavalaid kahjulikke nõuandeid võrukaeltele

Grigori Oster on kirjutanud nipiiraamatu nende laste jaoks, kellel on kombed teha kõike vastupidiselt sellele, mida neile öeldakse: küllap loodab poeet, et kui neile vastikuid nippe õpetada, siis käituvad nad jällegi vastupidiselt ja kõik läheb korda. Või vähemasti saab natuke naerda... Ilma huumorimeeleta inimeste eest tuleks see raamat ära peita, kuigi **Jüri Mildebergi** mõnusad pildid tõmbavad silmselt igaüht ligi. Kuid mis seal salata: täiskasvanute hulgas leidub päris mitu inimest, kes naljast aru ei saa, ning vastikud nipid võivad neid marru ajada. On seda siis vaja!

...

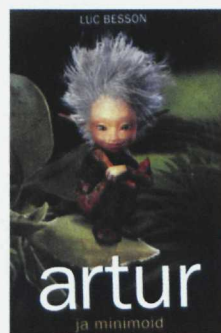
Tuttavate poole minnes tere ära ütle sa!
Sõnu “palun” ega “tänan” öelda ära mõtle ka!
Küsimuste peale pööra selg ja ole vait kui sokk.
Sinu kohta siis ei öelda, et sa oled lobamokk.

Tõlge: Leelo Tungal

Filmimees avastas võluolendi!

Prantsuse filmilavastaja **Luc Besson** (“Viies element”, “Nikita” jt.) otsustas neli aastat tagasi põnevust pakuda ka lastele. Tema esimene lastejutustus “Artur ja minimoid” on nüüdseks ilmunud juba 33 riigis ning kirjastus Pegasus avaldas selle äsja ka eesti keeles, tõlkijaks Mari Volens. Selle raamatu 2,5 cm pikkuste Aafrikast pärit tegelastega ei hakka igav Arturil ega lugejalgi! Loe ja ära unusta vahepeal hingata!

...

Tekst jätkub: “Minimoidide maale minekuks pead sa teadma, millal on järgmine läbikäik võimalik. See leiab aset ainult üks kord aastas. Et seda kindlaks määrata, võta minu kirjutuslaualt Universumi kalender ja vaata, millal on aasta seitsmes täiskuu. Seitsmenda täiskuu ööl, täpselt keskööl, avaneb üks minimoidide maale.”

Artur ei usu oma silmi. Kõik, mida ta oli ette kujutanud, oligi siis tõsi. Peidetud varandus, minimoid ja... printsess Selenia.

© Mari Volens ja kirjastus Pegasus

Elaisa Roobas

Reetur!

Õnnetunne mu sisse poeb,
kuid ega sulle see ei loe.
Olen ka siis sulle tühine hägu,
kui on pisarais mu nägu.

Sa tegid näo, et olen sulle
parim sõber nagu sina mulle.
Ei saand kohe aru ma –
ei mu pärast teist nägu tee sa.

Unistus

Meil igapähe on unistus,
mis eal ei täitu.
Ei loe, kas oled hea,
või hästi käitunud.
Siiski unistad sest iga päev,
vaadates kaugusse,
kus seda näed.

Igapähe

Igal inimesel selles ilmas
on vahel pisaradki silmas,
vahel naeratus on näol,
kuid ka kurjad mõtted jaol.

Igapäeks saab tunda viha,
ta vastu kättemaksu iha.
Kuid samas kogeb ta ka kõike,
mis ta südamesse löikab.

Ta võib igal õhtul uinuda,
õnnelikult suikuda,
kuid kui meenutab ta pahu,
süda veel ei anna rahu.

Nii ka siis, kui tülis oled –
rahnatukestki pole.
Ei enne magada sa saa,
kui on sõprus jälle klaar.

Su sees üks väike hääleke
hingesopis pesitseb,
ning lakkamatult sosistab:
"Lepi ära oma sõbraga!"

Tere! Ma olen tavaline Kehra tüdruk – 13-aastane, fantaasiarikas, nagu paljud on maininud, kuid samas kurikuulus sõgedik, nagu samuti on öeldud. Ma oskan läbi saada paljude inimestega, kuid samas paljusid ma ei sall. Sellepärast, et nad on iseloomu poolest minust niivõrd erinevad.

Tere, loom!

Illustratsioon: Reef Rea

Ühe koera neli elu

Saksa lambakoertest on loodud palju raamatuid ja filme. Küllap on austerlaste Komissar Rex paljude laste lemmikuks! Kuid ka pool sajandit tagasi Leningradis (sellist nime kandis Sankt-Peterburg nõukogude ajal) elas legendaarne "sakslane", ja temast meie lugu pajatabki.
Mihhail Jasnov

Jutustan teile kuulsast Akbarist – küllap on teist nii mõnegi isad-emad või vanaisad-vanaemad näinud väikesest peast filmi "Anna käppa, Semu!", mille kangelaseks see vapper koer oligi. Tõsi küll, Akbari rolli täitis hoopiski lambakoer Buran, kuid film ise jutustas Akbari elust. Akbarist kirjutas kuulus teenistuskoerte dresseerija Liidia Ostretsova raamatugi, kinnitades,

et tema lemmikul polnud üks, vaid koguni neli elu.

Akbar sündis 1952. aasta jaanuaris Leningradis, kuid ta kuulsad esivanemad olid sinna saabunud Saksamaalt ning kutsika täielik nimi oli Akbar von Tannenbrücke. Liidia Ostretsova märkas kohe, et kutsikas on väga arukas ja õpimuline ning tegi temaga iga päev tõsist tööd.

Esimene elu – asjalik valvuritöö

Kümnekuuselt alustas Akbar teenistust: temast sai suure kaubamaja öövalvur. Tollal veel elektroonilisi valveseadmeid ei kasutatud ning öösiti jäid poed teenistuskooerte hoole alla.

Akbaril aga hakkas tühjas kaubamajas kõndides igav ja ta otsustas seal veidi ümberkorraldusi teha. Nimelt oli vastu

õhtut toodud valmisriiete osakonda suurem partii meeste pükse ja koju kiirustavad müüjad jätsid püksivima põrandale hommikut ootama. Akbarile selline korralagedus ei meeldinud: ta vaatas kauba üle ja asus tööle – kandis igasse osakonda vähemasti ühe paari pükse ning asetas need korralikult letile. Püksid viidi nii juveli-, kosmeetika- kui ka muusikariistade osakonda, ning kuna kolm paari jäi ikkagi üle, siis tassis Akbar need oma pessa.

Kui müüjad hommikul tööle tulid, löid nad ehmudes käsi kokku – kõik püksipaarid olid lettidele asetatud korralikult ja kortsutamata, nagu oleks mängus olnud osavad inimkäed! Akbari perenaisel oli sõbra tembu pärast häbi, kuid kaubamaja direktor lohutas teda: “Mis seal ikka muretseda – näete ju, et Akbar nägi öösel kõvasti vaeva, otsides endale parajaid pükse, aga kahjuks olid kõik vale suurusega!”

Nali naljaks, kuid peatselt tuli Akbaril tõsiselt

tööle asuda: tema abiga tabati nii vargaid kui ka ohtlikke röövlid. Ühel hommikul, kui perenaine tuli koerale järele, viis Akbar ta kaubamaja ühte nurka ja osutas ninaga mingi eseme poole. See oli suur isuäratav vorstitükk, millega keegi paha-soovlik inimene oli ilmselt püüdnud valvurit “ära osta”. Perenaine kiitis Akbari selle eest, et koer ei lasknud end vorstilõhnast ahvatleda ja võttis vorstitüki üles. Akbar vaatas talle otsa, nagu tahtnuks midagi öelda. Ja ennäe – Liidia märkas vorstijupis kolme suurt nõela... Küllap lootis varas niiviisi valvurit tappa, kuid koer osutus temast targemaks.

Tsirkuseartistina silma paistnud koera vastu hakkasid huvi tundma ka filmimehed, ning siis algaski Akbari neljas elu.

Esimene eluetapp oli Akbar siiski märksa rahulikum kui järgmine: pärast katsete sooritamist võeti lambakoer peatselt tööle kriminaaljälitlusse.

Teine elu – ohtlik ja tõsine

Komissariks teda küll ei kutsutud, kuid targaks ja asendamatuks uurijaks peeti küll. Akbar oli meister nii kadunud lapsi kui ka varastatud esemeid üles otsima, vargaid tabama ja relvastatud kurjategijaid ründama. Ka kõige ohtlikumate röövlite kinnivõtmisega tuli Akbar toime nii osavalt, et allilma-mehed andsid talle hüüdnimeks Must Saatan. Ainuüksi Musta Saatan nägemine pani kurjategijatel püksid püüli söeluma!

Ja samas oli tark koer oma sõprade vastu õrn ja südamluk, ning mängulusti ei hävitanud temas ka karm korralvurielu.

Kolmas elu – artistina tsirkuseareenil

Kolmas eluetapp viis Akbari märksa lõbusamasse kohta: tsirkusesse. Lambakoer osutus andekaks näitlejaks, keda publiku hüüded, vilistamine ja plaksumine üldse ei häirinud, vaid – vastupidi, sundisid hoopiski oma uude rolli sisse elama ja etteastele keskenduma. Koer mõistis dresseerijat poolelt sõnalt ja täitis oma ülesandeid äärmise täpsusega. Lisaks trikkidele osales Akbar ka atraktsioonis “Diversant ja koobas”, kus ta mängis piirivalvekoera nii hästi, et publik kartis juba diversandi osa täitva näitleja elu pärast. Kuid Akbar oskas väga täpselt teha vahet näitemängu ja päris elu vahel ega tekitanud oma mänguvaenlasele ainsatki kriimustust, kuigi vaatajatele tundus, et kohekohe lööb raevunud koer hambad “piiririkkuja” kõrri.

Neljas elu – filmitegelase oma

Tsirkuseartistina silma paistnud koera vastu hakkasid huvi tundma ka filmimehed, ning siis algaski Akbari neljas elu – filmitegelase oma. Tõsi küll, lambakoer polnud niivõrd filmistaar, kuivõrd stsenaaristi abi: tema tegude-lugude järgi oli kerge stsenaariume kirjutada, samuti sai tema abiga järele proovida, missuguseid trikke on filmis võimalik teha. Kirjanik Juri German võttis Akbari enda juurde kostile, kui asus kirjutama filmi “Anna käppa, Semu!” stsenaariumi. Akbar tundis nii palju sõnu ja väljendeid, et Germani kolleegid nimetasid teda “koerte Lev Tolstoiks”. Akbari järeltulija Brig oli samuti andekas ja loominguline koer, kelle näitlejatööd filmides “Lauluõpetaja” ja “Elektrooniku seiklused” on siiani lust vaadata.

Akbari kutsuti sageli esinema – tema trikke, tarkust ja dressuuri-imesid imetleti muuhulgas tihti ka Leningradi Kirjanike Majas. Võib-olla soovis tark lambakoer tõepoolest kirjanikuks hakata – igatahes tundis ta end just kirjarahva seas kõige paremini.

Ning kui “koerte Lev Tolstoi” lõpuks siiski vanadushaigustele alla vandus ja maisest elust lahkus, siis sai Liidia Ostretsova rohkesti kaastundeavaldusi nii kirjanikelt kui ka teistelt Akbari sõpradelt. Sügavat kaastunnet avaldas ka üks vene kuulsamaid poettesse Anna Ahmatova.

KATARIINA SKOTT

Pildi tegi Kirke

Algus eelmises numbris

Kristiine Norras

See jutt on pühendatud vanaemale, kes elab Rootsis.

4. peatükk

Mie kajut oli üsna suur ja avar. "Ema, kas sa lubasid Kristiinelt seda... Priidikut – või ma ei tea, mis selle koera nimi on – kaasa võtta?" ütles Mirjam.

"Jaa, Mirjam, ma lubasin. Peale selle, miks sa nii palju asju kaasa võtsid, Mirjam? Ja sina, Kristiina, nii vähe?" küsis ema.

"Mina ei lähe Norrasse poiste pärast, mina lähen võluolendite pärast," vastasin.

"No tere hommikust! Võluolendeid ei ole olemas, kas sa juba aru ei saa!? Ma olen su väike õde ja isegi mina saan aru," ütles Mirjam.

"On küll! Alles eile öösel nägin haldjat. Kas sa ei mäleta kapis olevat kolli?"

"Teda ei ole olemas! See oli kellegi loll nali!" hüüdis Mirjam.

"Jätke ometi nüüd, Kristiine, ega sa laevale jalutama minna ei taha?" püüdis ema meid rahustada.

"Noh, minna ikka võin, kui ainult Mirjam kaasa ei tule. Tšau!"

Jalutasin Siilikuga laeval ringi. Kell oli pool kümme ja poed olid avatud. Sõime kohvikus ja otsisin mingit kohta, kus koerale ka süüa saaks, aga ei leidnud. Leidsin sealt salapäeviku, mis oli nii

odav! Tahtsin seda nii väga ja jooksin tagasi kajutisse, et emalt raha küsida, kuid ei mäletanud, kuidas sinna minna. Siilik oli ka kuskile kadunud. Äkki kuulsin restorani köögist kisa: "Kao minema, pagana peni! Tulid toitu näppama!"

Oli kuulda kolistamist ja Siilik niutsus. Mind nähes tuli ta minu juurde ja me pistime punuma.

Jooksu pealt küsisin talt: "Ega sa haiget ei saanud?"

Siiliku ilmest oli näha, et ei saanud, aga kõht korises tal küll. Tagasi kajuti juurde jõudes nägime, et uks oli lahti.

"See ei ole ema moodi – uks niimoodi lahti jätta," mõtlesin.

Kui sisse astusime, ei leidnud me sealt kedagi.

5. peatükk

"Oh ei!" mõtlesin ma. "Siilik, kas sa oskad neid leida?" Siilik nuuskis ringi ja osutas jalajäljele. "Seda ma kartsingi! Kuhu nad läksid?" Siilik sattus segadusse.

"Oota! Seal maas on mingi asi!"

See oli visiitkaart! Kaardile oli kirjutatud aadress, aga... aadress oli veider:

Carlsby 13

579 159 Cave, Norway

"See ongi Norra, see ongi! Oh ei! Ei või olla: need peavad olema trollid! Peame siia laevale jääma omapead! Peame ema rahakoti leidma, mis meist muidu saaks?" mõtlesin

Otsisime Siilikuga kava tagajärjetult, kuid lõpuks koer haugatas. Jess! Ma ei kujuta ette, mis saaks minust ilma Siilikuta! Jooksin koera juurde – ja seal see oligi: ema rahakott.

Käisime poes, ostsime teekonna jaoks süüa ja varsti olime nii väsinud, et pidime kajutisse minema ja magama heitma. Järgmisel hommikul ärgates olime ainult ühe tunni kaugusel Oslost. Hakkasime paanikas koristama ja varsti oligi kõlarist kuulda häält:

"Palun hakake valmistuma mahaminekuks. Vaadake, et te midagi maha ei jäta. Head päeva!"

Laevalt mahaminejate järjekorras seistes nägin eemal midagi karvast. Siilik hakkas sinnapoole jooksma ja ma pidin talle järgnema.

Järsku peatas meid üks politseinik, kes hakkas pahandama: "Kas noor neiu tõesti ei tea, et laeval peavad olema koertel suukorvid ja paberid? Ja miks ta pole rihma otsas?"

Siilik tormas mehe poole – ma tahtsin teda keelata, kuid oli juba liiga hilja: Siilik hammustas meest. Õnnekombel saime siiski laevalt põgenetud. Olukord oli üpris lootusetu...

6. peatükk

Õues oli külm ilm ja taevast sadas vaikselt, hääletult lund. Ma läksin Siilikuga tänavale, mis oli pime ja üksildane. Istusin ja hakkasin nutma. Mul oli külm ja ma tundsin, et ei jaksa enam elada. Siilik tuli mulle sülle ja lohutas mind. Jäin magama.

Kui jälle ärkas, tundsin soojust. Nägin imearmast nägu naeratamas ja küsisin: "Kas ma olen taevas?"

"Ei, aga palju sellest ei puudunud. Leidsin su teadvusetuna tänavalt ja tõin siia, oma ema haiglasse. Ta töötab arstina. Aga sina – puhka."

Siis ma mõistsin – see poiss oli mu teadvusetuna siia toonud ja uinusin jälle.

Ärgates nägin, et mulle oli lilli toodud ja kuum kakao seisis laual. Poiss tuli sisse.

"Kuidas su tervis on?" küsis ta. "Olid päris halvas seisus, kui su leidsin, ja sa pole eriti sellise inimese moodi, kes tänaval elab..."

"Aga kuidas sa eesti keelt räägid?" küsisin vastu.

"Mu ema kolis siia noorena ja abiellus norralasega." – "Siis sa oskad kindlasti norra keel" – "Jaa, muidugi! Mis su nimi on?" – "Ma olen Ann-Kristin, aga kutsutakse Kristiineks. Aga sina?" küsisin poisilt. "Ja kui vana sa oled? Mina olen 14."

"Ilus nimi sul. Ma olen Karl. Ja kutsutakse Karliks."

"Aitäh," ütlesin naerdes.

"Ja olen viieteistkümneme aastane. Sa punastad. Kas sul on kuum?" Korraga avastasin, et Siilikut polnud.

"Kas sa tead, kus mu koer on? Siilik?" – "Jah, ta on teises toas."

"Aga nüüd pean ma minema..." ütlesin

"Sest sa pead ema ja õe päästma," noogutas Karl. "Sa rääkisid sellest unes. Aga ma tean kedagi, kes võib sinust aru saada ja sind aidata." – "Kes?" – "See on keegi, kelle artistinimi on Kristin Imeline." – "Ei tea. Aga ma proovin teda leida." – "Okei!"

Lahkudes tegi Karl mulle põsemusi.

Sadam oli ilus ja jõulune, kuigi jõuludeni oli veel palju aega – tervelt kaks kuud! Aga ilus ilm mõjus jõulilikuna ja minus tärkas jälle lootus.

"Ohh! Lõpuks ometi oleme elusate ja tervetena Oslos!" rõõmustasin mõttes. "Kuidas me nüüd koobasteni jõuame? Ootoot, mul on tunne, et meil jäi midagi maha, aga mis...?"

Siilik sihtis ninaga mägede poole ja hakkas aeglaselt sammuma, aga äkki jäi seisma. Siis tuli mulle meelde see, mille olin maha unustanud: rahakott!

Meie juurde astus äkki üks norralane, kes küsis: "Har ni sett sjov o spørres?"

Raputasime päid ja püüdsime näidata mägede poole, aga norralane ei pannud tähele, vaid rääkis segamatult oma juttu, kuni üks minu keelest aru saav eakas naine tuli ja ütles norralasele midagi, millest me aru ei saanud, ja pöördus minu poole: "Mida sina siin üksinda teed? Kus su ema ja isa on?"

Ma tundsin et saan seda naist usaldada, sest Siilik ei pidanud teda kahtlaseks, vaid liputas isegi saba.

"Mida sa siis üksinda teed?" – "Ma kaotasin nad ära. Mul on öde ka." – "Oh sa vaeseke! Viin su enda juurde, ja sinu koera ka. Mis su nimi on?" – "Minu nimi on Ann-Kristin Salem ja see on minu koer Siilik, aga teie?"

Naine jäi õhku ahmima.

Siilik vaatas mulle nüüd sellise näoga otsa, nagu peaks ta naist hulluks. Koera silmad ütlesid: tõmbame siit uttu, enne kui midagi juhtub! Naine jäi mind vahtima päris kauaks, siis aga ilmus ta näole saladuslik naeratus. Ma ei tahtnud võõrale kogu tõde jutustada.

7. peatükk

"Vabandust, kas sa saaksid oma nime uuesti öelda?" küsis naine. "Minu nimi on Ann-Kristin Salem." "Ma ei saa sulle veel enda nime öelda," sõnas naine seepeale. "Lähme minu poole."

Ta elas päris sadama lähedal kesklinnas ühes väikses majakeses. See maja oli ühtaegu võluv ja armas, kaunis ja jube ning üldse kõik, mida ühe maja kohta saab öelda. Kuid kui ma sisse läksin, tundsin end koduselt – nii koduselt, kui vähegi saab.

Tema kodu oli täis igasugu pilte võluolenditest, kujusid ja muud pudi-padi. Koridoris oli näiteks maopilt, mis liikus, kõõgis oli laudlina asemel tiigrinahk ja selles oli päris tiiger sees. Siis märkas, silti: "Kristin Imeline". Enne kui sain midagi öelda, hakkas ta rääkima:

"Mina olen Ann-Kristiine Salem, või kui täpsem olla, siis sinu VANAEMA."

Ma jäin ammulisui seisma, Siilik samuti.

"Sain aru küll, mida sinu Siilik minu kohta mõtles, aga see mind ei solvanud, sest oma võluolendite tõttu olen paljude arvates hull," lausus naine naeratades.

Lõpuks sain kõnevõime tagasi ja küsisin: "Aga kas sa usud võluolenditesse?"

"Loomulikult usun. Kas sa soovid midagi süüa, kullake? Võin teha seda, mida soovid!"

Uudis tegi mind peaaegu kõnevõimetuks. Minul, Kristiinel, on vanaema! See õnn pani mind korraga naerma ja nutma. Kui vanaema seda nägi, tuli ta ja kallistas mind. Ma pole kunagi nii lohutatvat kallistust saanud! Siis mõtlesin emale, Mirjamile, Karlile. Ma ei tea, miks just Karlile. Vist seepärast, et ta meeldib mulle. Ta oli nii lohutatv oma naerusega, justnagu ingel. Tänu temale olengi siin, oma vanaema juures. Loodan ainult, et teistega on kõik hästi!

Ahju sünnipäev

Elas kord üks mees, kelle nimi oli Peeter. Tal polnud veel peret, kuna oli alles ülikooli lõpetanud. Ükskord pidi Peeter linna sõitma. Kuna ka naabrimees temaga kaasas oli, siis pidi Peeter ootama, kuni see oma asjad valmis saab. Peetril jäi üle tunni aega ning ta otsustas ajaviiteks kodumasinat poodi minna. Küll seal oli alles palju tehnikat! Peeter oli alles palka saanud ja arvas, et võiks endale midagi osta.

Talle jäi silma ilus must ja läikiv grillahi. Peeter arvas, et tal polegi korralikku ahju ning sõpradega grillides võiks oma ahi olla küll. Peeter otsustas, et ostab ahju ära.

Ta ei teadnud aga, et see oli üks igavene vigurivänt ahi, kellele meeldis pererahvaga tembutada.

Peetril käis palju sõpru külas ning nad tegid uue ahjuga süüa. Ahi küpsetas kõik vorstid väga maitsvaks, mõnikord ainult kärsatas naljapärast mõne lihatüki ära.

Peetri sõbrad kiitsid Peetrit, öeldes talle, et viimasel ajal on ta hakanud paremini süüa tegema. Põhjus oli aga uues ahjus, sest uued asjad töötavad ju ikka hästi.

Peetril oli ahjust väga palju kasu. Ta võttis ahju isegi reisima ja telkima kaasa, sest ahi andis talle ja tema sõpradele alati särisevaid vorste ja liha.

Ahjuostust sai aasta mööda ning Peetril tuli sünnipäev. Nüüd otsustas Peeter, et sel aastal tuleb sünnipäeva kuidagi teisiti tähistada, kuna nüüd oli ju ikkagi juubel.

Peeter sai loa pidu pidada telkimisplatsil. Loomulikult võeti sinna ka ahi kaasa.

Peeter ei teadnud, et kui ahjuostust on aasta möödas, siis hakkab ahi temaga rääkima. Ning paar päeva enne sünnipäeva sosistas ahi Peetrile: "Vaata, et sa mind ei unusta sünnipäevale kaasa võtta!"

Peeter kohkus algul täitsa ära. "Misašja, sa oskad rääkida?" hüüatas ta. "Jah, oskan. Pärast aastat uues kodus anti mulle võime rääkida ja just täna aasta tagasi sa mu ostsid," seletas ahi, "Nüüd pead sa minu kindlasti oma sünnipäevapeole kaasa võtma, sest see on ju ka minu sünnipäev. Minu ühe aastane sünnipäev, mis on mulle väga tähtis!" – "Muidugi võtan su kaasa, ma pole sind ju kunagi maha unustanud" oli Peeter rõõmus. Tal polnud kodus eriti kellegagi rääkida, kuna ta elas üks, seltsilisteks vaid kaks koera.

Jõudiski kätte sünnipäev. Peeter toimetas kõik asjad peopaika. Nüüd jäi vaid üle ahi kohale tuua ja sõbrad kutsuda. Peol rääkis Peeter sõpradele ka ahju rääkimisoskusest. Sõbrad imestasid väga, kui seda kuulsid.

Ühel hetkel, kui oli käes vorstide grillimise aeg, teatas ahi: "Kuna ka mul on sünnipäev, siis tahan minagi kingitust saada. Esiteks: kui te minu sisse vorstid panete, siis on mul õigus pooled neist ära kõrvetada ja need peavad hiljem minema meie kahele kodus ootavale koerale, sest ega neidki tohi pidusöögist ilma jätta. Teiseks soovin ma, et saaksin homme öösel Peetri toas magada. Kui mul veel soove on, siis annan teada!" Peeter jäi nendest iseäralikest soovidest algul päris tummaks, aga oli nendega siiski nõus, sest oli ju ikkagi ahju jaoks väga tähtis päev ja ta ei tahtnud tema rõõmu rikkuda.

Peetri külalised pidid leppima vähemate vorstidega, kuna pooled kõrvetas ahi ära. Sellest polnud aga midagi, sest ega söök olegi peo juures alati kõige tähtsam. "Nii, nüüd hakkame laulma!" kuulutas ahi. Külalised olid nõus ning ühiselt võetigi üles vana hea sünnipäevaviis ja palju muid rahvalikke laule.

"Aeg on juba hiline, nüüd peaks vist hakkama magama minema" arvas Peeter. Kell oli juba ammu üle südaöö. Ahi oli vahepeal veel soovinud, et teda lõbustatakse ja nii väsisid külalised tõesti lõpuks ära.

"Ma ei taha veel magama minna!" ütles ahi.

Lõpuks tehti nii, et ahi jäi üksinda peoplatsile ja teised pugesisid telkidesse. Ahjul hakkas niimoodi aga väga igav. Ta oli väga rõõmus, et tal oli nii tore sünnipäev, aga ta tahtis, et veel midagi põnevat juhtus. Ta läks vargsi magavate piduliste telkide juurde ja tegi kumemat öökullihäält. Peeter tuli selle peale telgist välja ja hurjutas ahju nende öörahu rikkumise eest. Ahi hakkas aga vastu ja lisas, et temal on õigus teha, mida tahab, sest ikkagi on ju ka tema sünnipäev! Peetril ei jäänud muud üle kui sellega leppida. Pead vangutades läks ta tagasi telki, enne aga palus ahjul oma rõõmu kuskil mujal välja elada. Ahi arvas lõpuks ise ka, et miks ta peab teisi niimoodi kiusama, et täna on nalja juba küllaga saanud. Ta oli veel natuke aega üleval, kolistades oma plekkuksega, ja vajus siis öndsasse unne.

Järgmisel hommikul hakkas Peeter platsi enda järelt puhtaks tegema. "Noo, ahi, oled sa meie ühise sünnipäevaga rahul?" küsis Peeter temalt tööhoos. "Jah, väga rahul olen. Ma poleks osanud paremast sünnipäevast unistada!"

Kui nad tagasi kodus olid, siis jagas Peeter kõrbunud vorstid koerte vahel ära.

Peeter oli väga rahul, et ta oli sellise toreda ahju ostanud. "Vahel on ta küll kapriisne ja tahab imelikke asju, aga temast peab ka aru saama," mõtiskles Peeter.

Nagu kokku lepitud, nii magas ahi öösel Peetri toas, mitte aga oma nurgas nagu tavaliselt.

Unes nägi ahi oma järgmist sünnipäevapidu, kus oli hästi palju külalisi ning väga suur hulk õhupalle, lilli ja loomulikult ka suur tort kirjaga "Ahi on nüüd kahe aastane!"

Ahi ja Peeter elasid koos oma kahe koeraga õnnelikult edasi ja pidasid palju sünnipäevi.

Ärgu olgu sul ilmaski igav!

Mida teed vihmasel suvepäeval?
Mängid arvutiga? Saadad sõnumeid
selle kohta, et no küll on igav?
Aga ega teeks paha, kui mängiksid vahel
ka õe, venna või sõpradega –
näiteks kas või telefonimängu.
Kui natuke siinseid tekste uurid, siis näed,
et üks "helistaja" püüdis teisele vastata
nii, et lause lõpeks riimisõnaga.
Sel kombel võib vestlus küll kujuneda
natuke absurdseks, kuid on see-eest
naljakas! Siinised telefonijutud pärinevad
Põlvamaalt, Viluste Põhikoolist.

- Jah, takso kuuleb!
- Jah, ja su vanaema ruulib.
- Kas ta räpib ka?
- Ei, ta sõitis täna Räpina.
Seal käib ta Magazinis.
- Oota, kes see magab siin?
Mingi joodik vä?
- Asisää! Kas ma olen siis
nohik sulle?
- Ei, ma ei taha puhuda mulle.
- Mul sai otsa seep.
- Aga mul on kodus MegaDžiip.
- Nüüd hakkab mu telefon
tegema: PIIP PIIP PIIP PIIP
PIIP PIIP!

Sirli Aia ja Hele-Liis Peedosk

- Tsau!
- Kas sina oled Raul?
- Kuidas teil käsi käib?
- Ilm soe tõesti näib.
- Varsti saab kool läbi!
- Jah, jaa kuuse otsas ripub pruun käbi.
- Metsas on neid palju.
- Minu onu nimi on ka Kalju.
Tema kodukoha nimi on Tallinn.
- Öunu mina sallin.
- Need on väga maitsvad!
- Falki-mehed minu kodu kaitsvad.
- Meil on ahjus maitsvad koogid.
- Mulle meeldivad ka "Naabrist parem"
saates olnud köögid.
- Seal oli üks tahvel.
- Minul kukkus jala sisse kahvel.
Tsau siis!

Janeli Rohtla ja Lumileid Hälvin

Tiiu Liivi "Lepa-
triinukese teekond
putukate laulupeole"
sobib nii vaibaks kui ka
lõbusaks lava- ja
laulumänguks.

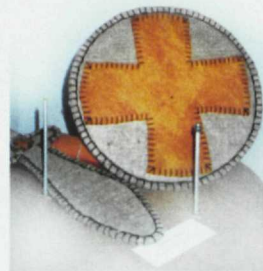

- Tere, tere, kes on?
- Kas teil on majas konn?
- Kas teil on pere nohus?
- Kas teil kasvab maja rohus?
- Võtke rohtu!
- Te tunnete ohtu? Jookske ära!
- Ära plära!
- Ära kära! Ma püüdsin eile kala,
sain suure säga.
- Jaa, mulle meeldib mu pere väga.
- Mis tuleb viia sooja?
- Kas päike läks looja?
- Jah, päike läks looja, päev ongi läbi.
- Jutt ongi läbi, mul on häbi!

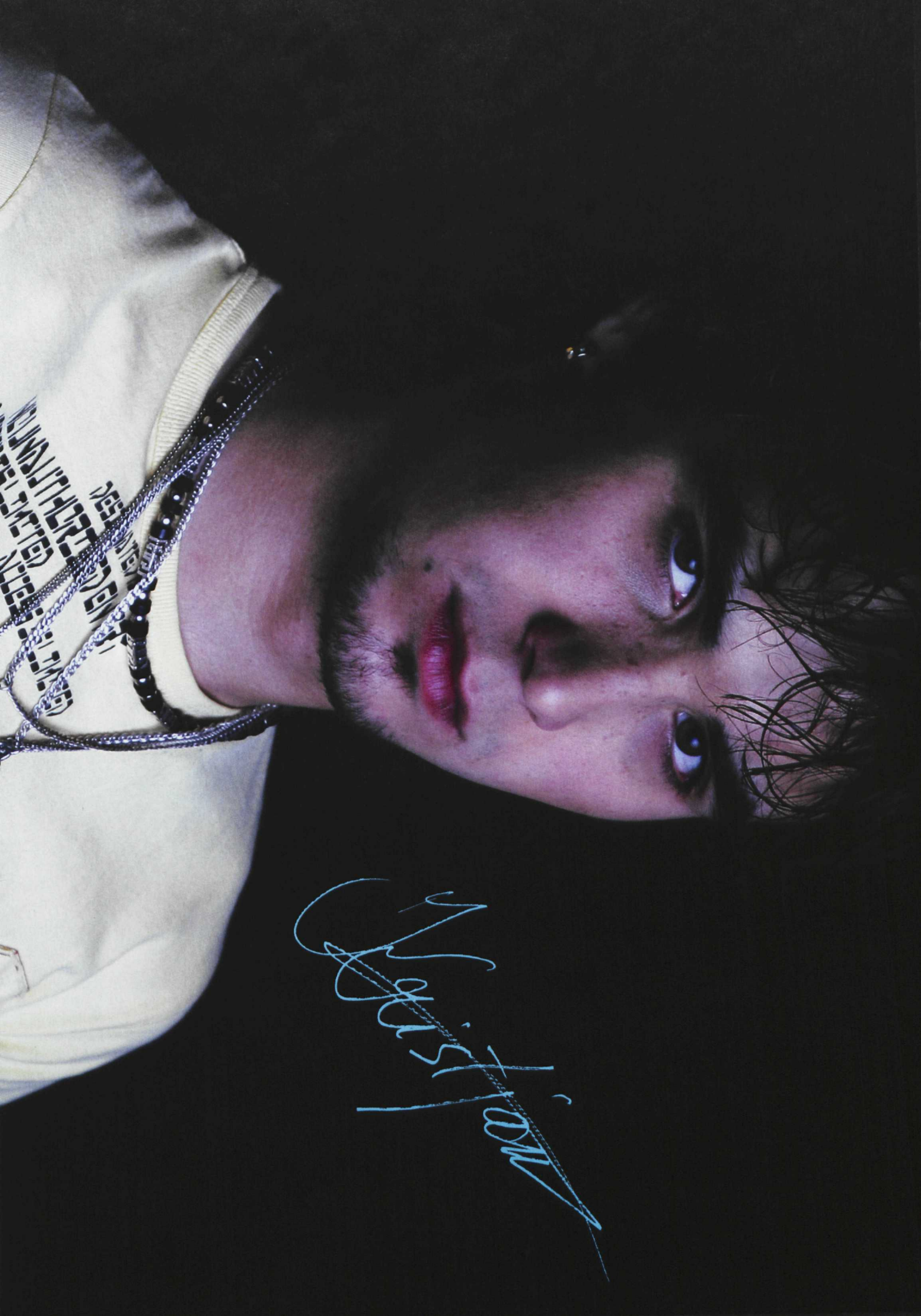
Evelina Nuusberg ja Pamela Nassar

Näpud tööle!

Kui sul on aga osavad näpud, siis võiksid
meisterdada mõne mõnusa mängu – olgu
siis endale või mõnele väikesele sõbrale!
Siin näed väikest valikut Tallinnas Käsitöö-
muuseumis välja pandud mänguasjadest,
mis valmisid Eesti Rahvakunsti ja
Käsitöö Liidu ettevõtmisel projekti
"Käsitööga tööle!" raames.

Herdis Elmendi
kilp ja möök
näevad uljad
välja ning –
mis peamine! –
ei tee haiget,
vaid ennemini
head tuju!

Yessir

HEA LAPS

e n i m
the • note
ch • ne
ne • cool
ne • new
music • h
etro • s
aino • ro
ll • beb
newoogie
en • rag
ed • nouse
odern • jaz
e n i

It's like and it's rock'n roll

Elav Legend

HEA LAPS

8
STEP
X
TAN

SECRET NUMBER

Iloni Imedemaa alustas kunstigaleriiga

Kihku-kähku kolmandale korrusele! Mis seal nii hästi lõhnab? No muidugi, Bullerby köögis on piparkoogitegu käsil. Nüüd ruttu pilk katuse-Karlsoni kambrisse. Peremeest pole küll kodus, aga meisterdamise riistad on kõik korralikult paremal ja kolud vasakul...

Siis alla tagasi. Teiselt korruselt tuleb tasakesi läbi hiilida. Suures saalis näidatakse parasjagu Astrid Lindgreni juttude järgi tehtud filme. Esimese korruse galerii võtab jälle hingetuks! Kui ilusad pildid – ja nii tuttavad! Kolmes toas näeb umbes viit-kümmet Ilon Wiklandi tehtud pilti ja pisikujukest. Näitust vahetatakse poole aasta tagant ja läheb mitu head aastat, enne kui kõik 800 nähtud saab. Ühes seinas on ka väikesest Ilonist ja tema perekonnast tehtud fotod. Pole midagi öelda, ilus tüdruk!

Muuseumis, **Iloni kunstigalerii arvestab oma vaataja silmakõrgusega**. Täiskasvanu peab apaklikult piltide ees kummardusi tegema.

Lõpuks õues! Keset hoovi on muinasjutukaev. Suur lava paistab tänava poolt nagu iga teinegi Haapsalu puumaja. "Vendade Lõvisüdamete" raamatust tuttava Kirsioru Mattiase muldpõranda ja mantelkorstnaga majas tuleb tingimata kiigata salakambrisse. Seal paistab mustav käiguava. Kuhu see küll välja viib?

See kõik kokku on koht, kus ei hakka iialgi igav. Sellist kohta ei ole olemas, ütlete. Lausa imedemaa. Ongi. **Iloni Imedemaa.**

Tõsi küll, sel suvel saab näha üksnes galeriid ja pilte. Kuid edaspidi ... siis võib veeta **Haapsalus Kooli tänava majas nr 5** terve lõbusa päeva.

Ilon Wikland joonistas pildid peaaegu kõigile A. Lindgreni raamatutele. Ainult Pipit, Rasmuseid ja Emililt pole ta kunagi joonistanud. See kuulus rootsi kunstnik on tegelikult eestlane. Väike Maire-Ilon Pääbo elas lapsepõlves Haapsalus oma vanaema ja vanaisa juures. Oli rohkem vanaema laps. Iloni vanemad lahutasid. Isa abiellus uuesti ja emal avanes võimalus Itaalias kunsti õppida.

Tegelikult olid ka tüdruku tädid – nii isa õde Vally Pääbo kui ema õde Karin Juse kunstnikud. Pole siis ime, et Ilongi hea meelega joonistas. Seda enam siis, kui aru sai, et joonistavat last ei saada vanaema Julie peenraid rohima ega tube koristama...

Ilonile meeldis joonistada kõige muu hulgas ka printsesse ja

filmitähti. Printsesse joonistas ta peast, filmitähti aga ajakirja-piltidelt maha. Näiteks tegi ta pildi Greta Garbost, kes oli omal ajal maailmakuulus ja kellele soovisid sarnaneda kõik noored neiu. Muidugi oli Ilonil terve hulk imeuhkete kleitidega pabernukke. Aastaid hiljem, kui 14-aastane tüdruk Rootsi jõudis ja seal kohe haigeveodisse sattus, oli joonistamine üks nendest asjadest, mis elujõu tagasi tõi.

Ilon Wikland kinnitab, et pole kunagi soovinud maalikunstnikuks saada. See ei sobi talle. Kunagi akvarellkursustel õpetanud juhendaja teda, et ärgu Ilon püüdku kogu aeg oma piltidega jutustada. Kunst andku edasi meeleeolu. Ilon jäi jutustamise juurde. Oma elust on ta seni joonistanud-jutustanud kolm pildiraamatut: **"Pikk-pikk teekond"**, **"Sammeli, Epp ja mina"** ja **"Vanaema maja"**. Viimane ei ole veel eesti keelde tõlgitud. Välja arvatud "Sammeli..." on Wiklandi raamatutes mõndagi kurba. On sõda ja küüditamine ja lemmiklooma surm ja pagemine võõrsile. Nüüd lubas kunstnik, et ei tule enam ühtegi kurba raamatut! Valmimas on reisijuhi tüüpi pildiraamat Tallinnast. Ja ehk midagi Haapsalu-teemalist.

Kunstnik on juba 76 aastat ilmas elanud. Selles vanuses mõeldakse ka oma pärandile. Ilon Wikland ei tahtnud oma pilte nelja tütre vahel ära jagada. Ei tahtnud jätta neid ka mõnele Rootsi muuseumile, kus pildid hoidlates tõenäoliselt ilusti säiliks, aga laste pilgu eest varjatuks jääksid. Rootsi suursaadik Eestis Dag Hartelius andis kunstnikule hea mõtte, et pildid võiks Wiklandi esimesele kodumaale – Eestile kinkida.

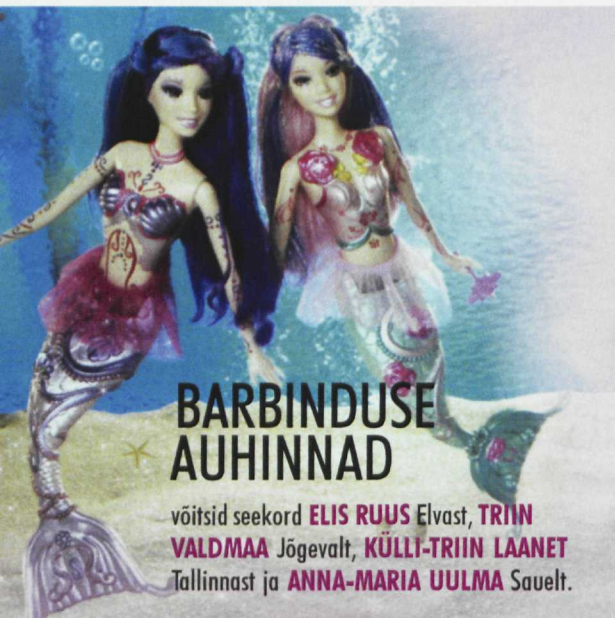
Eestis peeti **Haapsalut** kingitusele paslikuks paigaks. Läänemaa muuseumi pere aga leidis, et pilte lihtsalt niisama näidata oleks igav. Nii sündiski Iloni Imedemaa idee, mis pisitasa ka teostumas. 4. juunil avati galerii kõrgete külaliste osavõtul ja suure komisioomise saatel. Kunagine kodumaja jääb sellest paigast mõnikümmend meetrit mere poole. Ilon Wikland on sündivaga väga rahul. See on just niisugune paik, kus lapsed saavad lugeda, meisterdada-joonistada, mängida, ühesõnaga tegelda millegi sisulisega.

Kui Haapsallu satute, astuge galeriist läbi. **Maja on lahti kolmapäevast pühapäevani kella 11.00 – 18.00.**

TERE, SÕBRAD! Hakkame siis aga mainumbri auhindu jagama – juuninumbri võistlustööde saatmise tähtajad on praegu, ajakirja trükkimise eel, veel ees ning preemiasaajate nimed avaldame järgmises ajakirjanumbris. Tuletame veel kord meelde, et Tallinna, Harju-, Lääne-Viru-, Järva, Pärnu- ja Läänemaa lapsed saavad oma preemiad kätte **Kullo Lastegaleriist (Kuninga 6, Tallinn), Tartu-, Valga-, Viljandi-, Võru- ja Jõgevamaa laste auhinnad toimetatakse Tartusse O. Lutsu nim. Raamatukogu Lasteosakonda (Kompanii 3/5, Tartu), idavirumaalased saavad preemiad kätte Jõhvi Keskraamatukogu lasteosakonnast (Jõhvi, Rakvere t 13a, tel. 3370336).** Kellel on muid soovet, neil palume toimetusse kirjutada või meilida. Kuna juuliku lõpuni on toimetust puhkusel, siis võib juhtuda, et telefoni teel meiega ühendust ei saa. Aga kirju loeme sellegipoolest!

Igavesti Teie Triibu-Liine

BARBINDUSE AUHINNAD

võitsid seekord **ELIS RUUS** Elvast, **TRIIN VALDMAA** Jõgevalt, **KÜLLI-TRIIN LAANET** Tallinnast ja **ANNA-MARIA UULMA** Sauealt.

LEGO-AUHINNAD

tõi loosiõnn seekord **GUNNAR HARITONOVILE** Suure-Jaanist, **OLIVER ROHESALULE** Koerust, **KARL-HENRI LAURILE** Märjamaalt ja **RAIDO HINNILE** Põlvast.

Tere, kirjutate teile, et tutvustada uut internetilehte: <http://www.freewebs.com/arteskamp/> Selle tegemisega olen ma palju vaeva näinud ja nüüd, kui see viimaks valmis on, kutsun kõiki liituma. Seal ei ole aegu millal peaks kohal olema või nii, vaid seal on tähtpäevad, millal tuleb mõni töö saata. Tööd on enamasti lõbusad, mõnikord ka tähtsamad. Artesega saavad liituda 7-11 aastased tüdrukud. Poisse sellel lehel ei ole! Palun lugege kindlasti Pealehte, sest seal saab tähtsat infot ja selgema pildi sellest lehest. Tööd pannakse ka üles! Mulle võib kirjutada mistahes küsimuse või asja puhul meilile: artes@hot.ee. Palun külastage kõik ja lugege Pealeht läbi, enne kui te otsustate, kas teile meeldib või mitte! Ette tänades, **LOOLA**

Hei, hei! Ma olen 11-aastane plix, kes väga, väga tahax teha bändi. Kui sul lauluhäält on ja kuidagi viisi pead, siis kirjuta aadressil: **Liisa Veskimäe, Ropka 23, 50111 Tartu.** Laulusõnadega pole muret, need teen ma ise. Vanus umbes 11-13a. Saada ka foto! P.S. Ja kui kirjutad, siis pärast ei mingit loobumist!!!

Lastekirjanduse viktoriini auhinnad – raamatud – võitsid PAULA ÜLEOJA Laagrist, **KELLY ARDAN** ja **KAISA KULLAS** Tartust.

Ülle Meistri vahva tegelaskuju ristiemadena

saavad raamatuauhinnad **MALLE POOLA** Tartust, **MARIANNE INGERMANN** ja **MINNA RÄTY** Suure-Jaanist, **MARIANNE SOKK** Soontagast ja **LISETT ROHI** Keilast.

Ristsõna-auhinnad saavad **ALIIDE-MARIE TAEALA** Tallinnast ja **INGRID LEHTSALU** Tartumaalt.

Otsin hea südamega sõpra, kellele võib oma muredest rääkida. Palun kirjutage! E-post: vla130@hotmail.ee. Jään ootama!

Tere, kallid Triibu-Liine!

Ära pahanda, et kirjutate niivõrd vanast teemast nagu rate.ee, aga lihtsalt mulle sattus see ajakiri ükspäev jälle kätte ja kuna see teema puudutab ka mind, siis otsustasin kirjutada. Mina isiklikult arvan, et kui rate.ee suletakse, siis tehakse taolisid lehekülgi juurde. No õigemini on juba tehtud: isero.ee ja feim.ee. Nüüdseks on selliseid saite juba kümneid, just neid, kuhu saab ka oma pildi üles riputada. Ja mis siis tehakse? Pannakse kõik need lehed kinni? No vaevalt. Minul on ka kasutaja kõigil eelpool nimetatud kohtades. Aga kui kõik need portaalid suletakse, ei juhtu minuga midagi halba. Vastupidi, siis oleks mul rohkem aega oma kallile Joannale kirjutada. Nojah... Ma ei tea, kas lapsevanematel on nüüd õigus lapse netiskäimistele piiranguid peale panna. Võib-olla on tõesti. Meil on ka koolis "reidiblokk". Õpsile lihtsalt ei meeldi, et me peame ratet huvitavaamaks kui tema pikki ja igavaid loenguid teemal "Riist-ja raudvara". Kade on lihtsalt! Siinkohal tervitan meie arvutiõpsi! ☺ Minu ema teab, et ma külastan rate.ee'd. Ta ei keela seda mulle, sest ta teab, et ma suudan vajadusel enese eest seista ja ei jaga oma isiklike andmeid igapähega. Ja väga oluline on ka, et MSN poleks igapähele nähtav. Mul vahepeal oli ja siis tulid igasugused lollikesed juttu ajama. Nende vastu ei aita muu kui BLOKK!!! Aitäh, et ärä kuulasite,

Tere! Otsin kirjasõpra! Ise olen Koorkülalt Tõrva lähedalt.
Rate: **ange09**, e-post: **angela.riik@mail.ee**. Tüdrukud ja poisid, kes soovivad kirju kirjutada: mu aadress on: **ANGELA, Kuninga talu, Koorküla, Helme v., Valgamaa 68503**.

Tere! Otsin sõpra, kes võib olla nii poiss kui ka tüdruk. Ta võiks olla umbes 8 - 11 aastane Ise olen 9, elan Hiiumaalt. MSN: **kerle7@hotmail.com**. **KERTU**.

Tere, minu nimi on Katrin, olen 11 a. Mulle meeldivad hobused, kassid, koerad ja jänessed. Lemmikbändid on Vanilla Ninja, Elav Legend, Slide-Fifty, Terminaator ja Dynamint. Minu rate on: **katrinpliks, msn: kuulplika@hotmail.com**
Kodune aadress on: **KATRIN, Pärivere 11-7, Are vald, Pärnu mk, 87301**

Tere! Olen Marilis Viljandimaalt. Mul on tohutult palju pilte igasugustest kuulsustest, mida olen nõus vahetama. Kirjuta mulle!
E-post: **eminemifann@hotmail.ee, hip-hopdancegirl@hotmail.com, Marilis Jõgi, Pihlaka 14-9, Leie sjsk, 70303, Viljandimaa**.

NIMI: Maarja-Hellen Matla
VANUS: 11a
SÜNNIPÄEV: 25. aprill 1995
ADDRESS: Tamsalu mnt 2-3, Väike-Maarja, Lääne-Virumaa, 46202
SOOV: leida kirjasõpru – nii poisse kui ka tüdrukuid, kes koguvad marke ja kellel on vahetada kirjabereid. Vanus ...-15.

NIMI: Kristi Kuddi
VANUS: 11a
SÜNNIPÄEV: 06.06.1995
ADDRESS: Pikk 13-6, Väike-Maarja, Lääne-Virumaa, 46202
SOOV: leida kirjasõpru, nii poisse kui ka tüdrukuid, kes koguvad marke ja kellel on vahetada kirjabereid. Vanus ...-15.

Muinas-Julle võistluse võitjad

Muinas-Julle võistlusele "IGAVESED RAHUPAIGAD" laekus tänava **126 võistlustööd** ja võistlusest võttis osa **144 õpilast 20 koolist** üle Eesti.

Eesti Muinsuskaitse Seltsi auhinnad võitsid joonistajatest **KLAARA-KAARI KUPPER** Suure-Jaani Gümnaasiumist, **MAIRIT LAINE** Ruusa Põhikoolist, **KARIN POLLIMANN** Arte Gümnaasiumist, **JOHANNA EHATAMM** Risti Põhikoolist, **ALEKSANDRA KADILKINA** Krasnodarka Aleksandrovka Keskkoolist ja **IIRIS VESIK J.** Westholmi Gümnaasiumist. Eesti Muinsuskaitse Seltsi tunnustuskirjad said **LAURA JOHANNES** Suure-Jaani Gümnaasiumist, **KAIRO KIITSAK** Jõgeva Gümnaasiumist, **SANDRA HURT** Himmaste Algkoolist, **ASTRID ROSENBERG**, **ILONA SAARMAN** ja **KERLI HUMAL** Laeva Põhikoolist, **MIRJAM MÄEOTS J.** Westholmi Gümnaasiumist ning **REIGO JÜRGENSON** ja **RAIN JÕERAND** Risti Põhikoolist. ESSEEDE ja mõtiskluste eest said auhinnad **ELSI NEMVALTS** Ruusa Põhikoolist, **KARL-KRISTJAN TANILOO** Jõgeva Ühisgümnaasiumist, **KÄTLIN VESI** Laeva Põhikoolist, **AIRI VORONTSOV** ja **MARIT SIRGMETS** Simuna Põhikoolist, **KRISTI KUMPAS** Tuudi Algkoolist, **MARIIA KALBACH** Tõstamaa Keskkoolist, **ANN MIRJAM VAIKLA** Vanalinna Hariduskollegiumist ja **OLIVIA JÜRJENDAL** Võru Kesklinna Gümnaasiumist. Kirjutajatest said EMS-i tunnustuskirjad **KRISTOFFER KOTTISE** ja **ELISE MATHISEN** Ruusa Põhikoolist, **GRETE SIRGE** Laeva Põhikoolist, **IRENE KURG** ja **ARTUR ANDERSALU** Jõgeva Ühisgümnaasiumist, **ANN-AMY VENE** Tõstamaa Keskkoolist, **NELE RANDOJA**, **GRETE TAMM**, **VERONIKA PAJULA**, **MARI-ANN KUNDLA**, **KÄTLIN SINIMETS**, **CAROLY KASEMETS** ja **KEIRY RAIK** Simuna Põhikoolist, **LIISA SALUS** Rakke Gümnaasiumist ning **KRISTI OTTO** ja **RAIN LIIVAMÄGI** Võru Kesklinna Gümnaasiumist. Uurimustööde eest said auhinnad **TUULI PLAKK** Himmaste Algkoolist, **ANNA-LIISA PURGE** Kirivere Põhikoolist, **KAIDI NÕMME** Arte Gümnaasiumist, **MERLIN VIILUKAS** Rakke Gümnaasiumist, **HANNA-MARIA ULM** Thessalonike Saksa Gümnaasiumist, **RISTI** Põhikooli 4. klass ja **HELME** Sanatoorse Internaatkooli **ELO** klubi. Koolidest tunnustati: **RISTI**, **RUUSA** ja **SIMUNA** põhikoole, **RAKKE** Gümnaasiumi, **JÕGEVA** Ühisgümnaasiumi, **TUUDI** ja **HIMMASTE** algkoole, **LAEVA** ja **VILUSTE** põhikoole, Tallinna **ARTE** Gümnaasiumi, Krasnodarka **ALEKSANDROVKA** Keskkooli ja **HELME** Sanatoorset Internaatkooli. Tänu pälvisid head õpetajad **LIINA KÄHR**, **INGA RENNIT**, **KÜLLI SUVI**, **LIIA PÕHJAKAS**, **HELE AIA**, **MARE MIKOLAI**, **ANNELI AGURAIUJA**, **HELI MÄND**, **MALLE SIIDER**, **KERSTI VENDELIN**, **LEONOORE MEERJA**, **ILME KRAANER**, **RAILI LEESALU**, **MALL LEPIK**, **KRISTA NÕMMIK**, **KRISTA USTAV**, **MARI LÜHISTE** ja **HELLE AUNAP**.

Laura Johanson Suure-Jaani Gümnaasiumist

Murka, Riina

Enda Naaber

ja koer-külaline

Kui Riina oli kahe aastane, toodi talle Muhust paarinädalane koerakutsikas, kelle tüdruk kohe omaks võttis.

Ja nii õppisid nad koos käima, mängima ja vanemate sõna kuulama. Riina esimeses klassis õppiv õde Nele aga oli koolis küsimuse peale: "Kas sul on kodus õdesid-vendi?" vastanud: "Jah, õde Riina ja vend Murka."

Mõnikord mängisid kõik kolmekesi koos. Aga Riina ja Murka seltsisid nii sõbralikult, et lausa imesta. Riina õpetas koera, nagu ema oli nõu andnud.

"Tule!" ütles Riina. Ja Murka läks tüdruku juurde.

"Mine!" käskis Riina. Ja Murka läks ära eemale.

"Istu!" palus Riina. Ja Murka istus.

"Lama!" nõudis Riina. Ja Murka lamas.

Koer oli ka see, kellele Riina oma uusi mänguasju näitas.

"Võta laps!" ütles Riina ja ulatas Murkale oma suure nuku. Murka võttis sellest jalgupidi kinni.

"Ei, võta kätust!*" oli Riina järjekindel.

Nii mängisid nad iga päev ning sirgusid kasvada ja Riinal olid juba üsna pikad jutud suus. Aga koera õpetas endiselt lühikeste käsklustega.

Ükskord aga juhtus selline lugu, et Murka lippas kodust minema.

Riinal olid pisarad silmis. Päevad jäid tühjemaks. Ja kui ta rääkis, et Murka võib olla söömata-joomata ja ehk isegi surnud, mõistis ema, et Riina on kaotanud oma kõige parema sõbra. Minki Murkat otsima. Siin-seal õuedel klähvisid koerad. Keda aga polnud, see oli Murka.

Saabus juba kolmas hommik koerata. Riina seisis õueväraval tundide kaupa. Eemal põllul söid sookured. Ema arvas, et need

Kee merekarpidest sull' köidan...

Mere ääres jalutades koguneb iseenesest pihku kenasid karbikesi, ajupuidu tükkikesi, kivikesi. Mõnes kodus on kausid või vaagnad, kuhu neid kogutakse, aga ka need saavad ühel hetkel täis.

Mulle meeldib alati mälestustega midagi teha, erinevatest kohtadest toodud asju omavahel kokku köita. Lõunamaareisi eksootiliste puuviljade seemned ja rannakarbid sobivad omavahel hästi kokku.

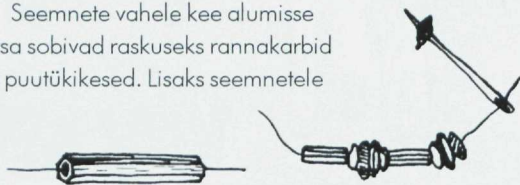
Kaelakee jaoks vajad sa rannakarpe ja erinevaid seemned – arbuusi, meloni, kõrvitsa või õuna omi. Kinnitamiseks sobib tugevam niit ja nõel, viimistlemiseks värvid ning lakk.

Kuidas alustada:

Kõige keerulisem osa on merekarpidesse või puutükikesse augu saamine, selleks võib kasutada naasklit või peenikest puuri.

Korja erinevaid seemneid, pese need peale viljade söömist leige veega ja pane paberile kuivama. Kui seemned on parajalt kuivad, pane nõelale niit taha ja hakka seemneid ükshaaval selle otsa ajama, kuni saad paraja pikkusega kaelakee.

Seemnete vahele kee alumisse otsa sobivad raskuseks rannakarbid ja puutükikesed. Lisaks seemnetele

annab keele omanäolise kuju pliiatsitükikeste kasutamine.

Pliiats tuleb juppideks lõigata, süsi välja lükata ja otsad kergelt üle lihvida.

Kaelakee võib jätta looduslikku värvi, võib ka üle lakkida. Kui meeldib, võid vahelduseks ainult osa seemnetest üle värvida. Värvitud seemned tahavad kindlasti lakkimist, muidu hakkavad määrima.

Kanna keed oma rõõmuks ja teiste silmailuks!

Merelõhna püüdmas

Vetikapilt on vana inglise traditsioon – juba kuninganna Victoria ajal kaunistati selliste piltidega siseruume.

Pildi tegemiseks vajad sa muidugi erinevaid vetikaid, aluspappi, neljakandilist anumat, vett ja puutikku.

Alustamiseks vala anumasse vett ja vajuta vee peale aluspapp.

Vali terve kujuga vetikas, kui vaja, lõika suuremast taimest väike tükk ja pane anumasse papi peale. Ujuta puutikuga vetikat ja säti aluspapile sobivale kohale. Järgmiseks võta papitükk anumast välja. Hoi a ettevaatlikult näpuga vetikat omal kohal,

et see ei nihkuks, ning vala papilt liigne vesi ära.

Pane samaselt juurde uusi vetikaid ja lase vahepeal tööl kuivada.

Kuivades tahab töö pisut kortsu tõmbuda – niisuta seda või piserda pudelist. Niiske töö pane pane ajalehe vahele kuivama. Rasket vajutust pole vaja, pilt peab jääma pisut ruumiline.

Ilusat rannailma, Gled- Airiin Saarso

Olivia Jürjendal

Kuidas olla eestlane 21. sajandil?

Foto: Teet Malsroos

Seoses eestlusega olen ikka silmas pidanud meie riigi rahvuslikke huvisid, eeskätt tema territooriumi tervikkust, meie vanavanaisade poolt kättevõideldud piiride puutumatumust. Lõikas ju suur idanaaber niigi meie väikese riigi pindalast mõned tuhanded ruutkilomeetrid meie isaisade maast. Siinkohal teeksin väikese kõrvalehüppe ajamasinale ning pööraksin otsejones tagasi kaugesse minevikku, et võtta müts maha meie vaarisade eest, tänutäheks kõige eest, mida nad on teinud selleks, et säilitada meie kallist Eestimaa, meie rahvuslust. Olen lugenud nende endiste riigipiiride kulgemisest ja nii mõndagi lähemalt teatmeteostest uurinud, nii et käesolevatega ma kuidagi nõustuda ei saa. Ärgu mõeldagu meist ida pool, et nõuame liigset, sugugi mitte. Ainus, mida me taotleme, on see, et ka sellel Venemaa poolt äralõigatud osal jääks lehvima ilusate tagasihoidlike värvidega Eesti sinimus-talge riigilipp. Seda pole ju palju nõutud.

Olla eestlane tähendab mulle palju. Sellel on omad säravad küljed, aga ei puudu ka oma varjupoole nagu kõikide rahvaste juures. Ma kohe ei teagi, kui palju leidub seesuguse visaduse ja töökusega rahvaid, keda võiks võrrelda eestlastega. Neid on, kuid ma usun, et mitte palju. Ma mõistan, et eestlase töökus ja visadus on välja kujunenud aastasade jooksul, seistes silmitsi karmi põhjamaise loodusega, mis ei tasunud heldelt, vaid nõudis ränka tööd. On uhke tunda, et meie esivanemad tulid sellest välja – tulid küürus selgade ja pahklikuks muutunud kätega, aga nad tulid võitjatena. Olen näinud vanadel koltunud fotodel neid talutaate ja talumemmesid oma paksudes kodukootud vammustes – millise rahu ja enesekindlusega nad pildilt vastu vaatavad, suured tööst krobeldised käed põlvedel puhkamas! Murelikuks teeb see, et kõigi nende püüdluste ja saavutuste juures kiputakse unustada kaasinimest. Juhtub sedagi, et püütakse elada üle oma võimete.

Eesti on minu sünnimaa, siin elavad minu vanavanemad,

minu sõbrad ja tuttavad. Olen oma sünnimaa läbi käinud ning seda tunda õppinud. Mulle meeldivad tema looduslikult kaunid kohad nagu Haanjamaa oma roheliste kuplitega ja nende vahel paiknevate säravate järvesilmadega, meeldib kõrge pankrannik oma ilusate vaadetega Soome lahele. Maailistes kohtades pakuvad silmailu muistsed lossivaremed, möödunud aegade tunnistajad. Kõik see räägib, kui mitu korda on võõras käsi sirutunud selle maalapikese järele.

Nüüdseks on meil oma iseseisev riik, oma keel, kaunilt kõlav riigihümn ja ilusate värvidega riigilipp. Kuid lausa võõrastavana tundub, kui vaatad vahel mõnda kontserti: tõepoolest särav riietus, moodne esinemismaneer, kuid mida kuuled, see on küll kõrvale võõras. Kuhu on kadunud meie oma rahvuskeel? Praegu saame küll täie hooga seda oksa, millel ise istume, nii et allakukkumine ei võta enam kaua aega. Olgem vapramad ja lähendagem isamaalisi väärtusi noortele. Korraldagem rohkem rahvapüüdlusi lihtsa, kuid südamelähedase rahvamuusika saatel, mis ei tohiks mingil juhul kujuneda labasteks joomapidudeks.

Ma pärinen segaperest. Võru on minu sünnilinn. Juba varases lapsepõlves hakkasin käima lasteaias ning sealt läksin edasi kooli. Sel suvel ootab mind ees põhikooli lõpetamine. Elan vanavanemate juures, olen täielikult omandanud eesti keele ja tunnen end üldse eestlasena, ehkki ma seda tegelikult pole. Minu isamaa on kaugel kuuma ekvaatoripäikese all soojas Atlandi ookeanis mõnisada meremiili Aafrika läänerannikust asuvat kaks

**Olgem vapramad
ja lähendagem
isamaalisi
väärtusi
noortele.**

Eesti Klubi esseevõistluselt

väikest saarekest. Seni pole mul tekkinud võimalust oma isamaad külastada, küll aga kavatsen seda kindlasti teha tulevikus. Ka tahan ära õppida portugali keele, sest see on minu isamaal riigikeeleks, ning või-

maluse korral teha tutvust oma isamaa traditsioonide ja kommetega. Kõik oma suvevaheajad olen veetnud ema ja kasuisa juures Austrias. See on mulle andnud väga hea võimaluse õppida tundma sealset ühiskonnakorraldust ja võrrelda seda siinsega. Isegi vähik võib märgata, kuivõrd erinevad on need elulaadid! Seni kogutud muljete põhjal võin öelda, et meil on veel ohtralt arenguruumi, jõudmaks Euroopa vanade kultuurmaade ühiskondlikule tasemele. Eeskätt peame Eestimaa muutma turvalisemaks ja inimsõbralikumaks ning tingimata tuleb meil tõsta käitumiskultuuri, et hoida ühiskondlikke väärtusi puutumatuks ja puhastena.

Meis tekitab rahvuslikku uhkustunnet see, et meie esivanemad suutsid vastu seista idas asuvale suurriigile. Nad suutsid endale iseseisvuse kindlustada. Need olid tõelised eestlased, kes seisid surma kartmata oma väikese kodumaa eest. Ja seda pidi ebavõrdses jõudude vahekorras Tartu rahuga tunnustama ka idas asuv punane suurriik. Kahjuks jääb meie rahvuslikku eneseuhkust varjutama see, et meie esiisad andsid hiljem ilma võitlusest ära omariikluse ja seega ka vabaduse. Mis luges Kremli Sinihabemele, kes küüditas ja saatis surma kümneid miljoneid, paar miljonit meie kaasmaalast! Tuletagem kas või meelde Krimmi tatarlasi, kellele sai saatuseks lihtsalt sakslaste poolehoid.

Jah, ma tunnen sidet oma esivanematega ja see tunne on tugev. Elan ju koos oma kallite vanavanematega, kes on pärandanud mulle selle kauni keele, mida ma räägin, ja ka kultuuri, mis meid kõiki ühendab. Nad ei ole siin küll tuhandeid aastaid elanud, kuid nende juured on siia kahtlemata tugevalt kinnitunud. Käin vanaemaga vahetevahel Rõuge vanal kalmistul, kus sammaldunud kivide ja mustaks tõmbunud malmristide all puhkab osa minu vanaemapolsetest esivanematest. Just tänu nendele oleme me suuremalt jaolt need, kes me praegu oleme. Minu emapoolne vanaisa puhkab nimetus haugas kauges Norilski külmas igikeltsas, olles jäänud koos teistega surmatunnini truuks oma väikesele kodumaale. Ükski lilleke ei ehi nende haudu, ükski käsi ei korrasta neid. Ainult loodus ise riputab sageli virmaliste eredates värvides väreleva kanga üle nimetute haudade, nagu täites selle, mille inimesed on tegemata jätnud. Muuseumi külastades olen näinud, kui ükskõiksete nägudega meie kaasaja noored vaatavad mõnda muistset puust tööriista, millega vilja peksti või siis heina varuti. Juhtub sedagi, et selle kohta lastakse isegi mõni pilkav nõöksõna lendu. Kas need noored teavad, et need olid meie esivanemate rakkus peopesad, mis nende varred siledaks on teinud?

Ka eesti pärimuskultuuri seostan ma meie esivanematega.

Eks nendelt me selle rahvamuusika, rahvalaulud-tantsud, kalendrikombed, koha- ja perepärimused kõik ju pärinud olegi! Siinkohal pole küll tegu materiaalse pärandusega, mida olema harjunud nägema Ladina-Ameerika seebiseriaalides, kus oma lastele ja lastele pärandatakse suures koguses raha, aktsiaid ja õhulosse. Meie esivanemad on pärandanud meile rahvuskultuuri, mille väärtust paljud noored ei oska hinnata ega pea ka oluliseks, nagu ei peeta oluliseks isamaa-armastust ja eestlust. Noored oleksid justkui rahvuslikest väärtustest võõrandunud. Kuid miks on see nii? Kas põhjuseks võib ehk olla Eestimaa sidemete tugevnemine välismaailmaga? Küllap

vist. Ma üldse ei imestagi, miks see nii on. Mida päev edasi, seda enam välismaiseid reklaame telekanalitel näidatakse ning raadiokanaleid kuulates ulatuvad kõrvu enamasti laulud välismaistelt esitajatelt.

Võibolla vaid üks eesti noortest vahetaks Star FM-i Eesti Raadio vastu. Me ei tohi lasta nõrgeneda neil vähestelgi pärimussidemetel, mis on jäänud meile esivanemaist ja mida seni vaid üksikud lülid koos hoiavad. Me peame tagama selle jätkuvuse tänapäeval. Meie ülesandeks on innustada huviringide tegevust, mis panevad rõhku rahvamuusikale. Tuleb jätkata laulu- ja tantsupidude traditsiooni. Peame lootma jääma neile vähestele noortele, kel vähegi huvi seesuguste asjade vastu ning neid innustama. Neid noori on vähe, kuid siiski. Kas või ülikoolilinnas elab noor neiu, kes on minu sugulane – ta on nii erinev tänapäeva noortest. Tema olek ja käitumine on lihtsad, suutes samas säilitada viisakuse oma kaasmaalaste suhtes. Loomingulisuse osatähtsus on tal väga suur, tegeldes vabal ajal käsitöoga. Isegi kannel valmis tal oma käte all. Justnagu varasematel aegadel – rahvapilli valmistas pillimees ikka ise. Mis viga oleks, kui kõik noored oleksid sellise ellusuhtumisega! Siis ei peaks me oma päid vaevama küsimusega, mis saab edasi. Kuid ka kõige suurema tahtmise juures reaalsuse eest varjuda ei saa ja kui meil tõesti puudub iseloomu olla teistest sõltumatu, siis on ainsaks pääseteeks võtta üle kõik see väärtuslik, mida maailm meile pakub, säilitades samas oma eripära, mis saavutas oma kauniduse tänu meie esivanematele.

Kuid kas meile, eestlastele, jääb tõepoolest sellest kaunidusest ikka veel väheks? Kas me tõesti eelistame New Yorgi sära oma lihtsale Saaremaale? Kes teab, kuidas keegi mõtleb, kuid üks on kindel: tänaseks oleme me jõudnud välismaailma sügavasse mõjusfääri, võttes üle kõik väärtusliku, mida maailm meile pakub. Tihtipeale ei mõelda sellele, kas pakumised on meile sobivad või mitte ning kas kõik pakutav on tõepoolest niivõrd väärtuslik kui esmapilgul näib. Selles suhtes oleks meil viimane aeg oma suhtumist kas või pisut muuta. Meile tuleks kasuks see, kui me kord ometigi hakkaks asjadele õigeid väärtushinnanguid andma. Võtkem eeskujuna esivanematest, kes nägid kurja vaeva selleks, et säilitada oma eripära, olla iseseisev. Nii palju olen ma aru saanud, et varasematel aegadel ei antud neile erilisi valikuvõimalusi otsuste tegemiseks, nad lihtsalt pidid leppima sellega, mis neile ette oli nähtud. Kuid nüüd elame ju demokraatlikus, kodanikuõigustega vabariigis, aga ikkagi peame sulanduma ühtseks halliks maailmakodanike massiks ja tegema seda, mida teised ees teevad. Rohkem enesekindlust teile, eestlased!

Nii nagu iga inimene on teistest erinev, nii on seda ka iga rahvas. Sarnanegu nad kui palju tahes üksteisega, ikkagi jääb neis osa omapärasest alles. Nii on see ka meiega. Teha midagi rabavat – ei, see jääb lihtsalt dekoratsiooniks. Aga mis on selle taga? Miks ei taha me olla need, kes me tegelikult oleme? On meile ju pärandatud palju häid rahvuslikke iseloomujooni nagu ausus, töökus, sihikindlus. Miks me neid siis edasi ei arenda? Kui tahame selle kõik rakendada oma kodumaa heaks, siis saame varsti põhjamaiseks mustermaaks, kus kõigile on kättesaadav haridus ja tervishoid – on ju need riigi põhilised alustoad! Poleks tööpuudust ega välismaale tööle kippujaid. Ja kindlasti ütleb siis eestlane oma väikesel tundmatuseeni muutunud kodumaal uhke peremehetundega igale siia saabunud külalisele siiralt: "Tere tulemast!"

Kassid ei nurise koera-aasta üle!

Kuigi koera-aasta on täies hoos, pole kassidel sellest ei sooja ega külma: nemad teavad, et eks ole hiire-kuningatelgi omad fännid olemas. Kiisude kohta on öeldud palju kauneid sõnu: näiteks arvas kirjanik Mark Twain, et “kui inimest saaks ristata kassiga, siis teeks see inimese täiuslikumaks ja kassi viletsamaks”.

Kas tead, et

- Kasside arvu maailmas hinnatakse enam kui 500 miljonile.
- Kassiemäe on oma elu jooksul võimeline sünnitama üle 100 kassipoja. Korraka sünnib kassiemäl 1 - 8 poega, aastast võib tal aga olla 2 - 3 pesakonda.
- Poegimise maailmarekord on kass Dusty käpas – tema oli nimelt aastaks 1952 ilmale toonud üle 420 kiisukese. Vanust oli Dustyl sellal 18 aastat!
- Kõige suurema elusalt sündinud kiisupesakonnaga sai hakkama Lõuna-Aafrikas elav pärsia kass Bluebell: tema tõi korraka ilmale 14 kassikest.
- Kõige kopsakam kassitõug on ragdoll – seda tõugu kõuts võib kaaluda kuni 9 kilo ja emaskass kuni 7 kilo.
- Kasside vanadusrekord on 36 aastat, mille saavutas Inglismaal 1939. aastal kasside paradisi läinud kiisuvanake Puss.
- Kõige kirglikumaks hiirekütiks peetakse Šotimaal elanud kassi Towserit, kes oma 21 eluaasta jooksul tegi kahjutuks 28 899 hiirt: 4 nädalil iga elupäeva kohta. Towser läks kassiparadiisi 1987. aastal. Oli tema pererahval ikka arvatamist!
- Kasside käes on imetajate unerekord: nurrmootorid magavad ööpäevas keskmiselt 16 tundi!

KÕIK KASSISÕBRAD GARFIELDI VAATAMA!

Kassid on sedavõrd kummalised olendid, et oskavad kuulsaks saada ka laiskvorstidena! Maailma kõige laisema kassi tiitliga uhkeldav Garfield saabub jälle Eestisse, liigutamata selleks mitte küüneotsakestki!

“Garfield 2” on koguperekomöödia, milles tubli kõuts koos oma peremehe Joniga seikleb Inglismaal, kus ta saab tunda lausa kuninga kassi elu. Kui oled lugenud Mark Twaini “Printsi ja kerjust”, siis tuleb Garfieldi ja tema teisiku, kass Printsi lugu sulle tuttav ette. Garfield küll seda raamatut lugenud vist pole, kuid saab sellegipoolest printsi mängimisega omal kassilikul kombel hakkama. Kuidas, seda vaata juba kinosaaalis! **Film on tõlgitud eesti keelde**, nii et võid ka väikevenna või –õe kaasa võtta.

Muide, kas tead, et Garfield on Sinust kõvasti vanem?

Maailma kõige laisem kass sündis 1978. aastal, ja üldse mitte kinos, vaid hoopis 41 USA ajalehe koomiksikangelasena. Garfieldi mõtles välja kunstnik **Jim Davis**, ning kass muutus kiiresti nii laste kui ka täiskasvanute lemmikuks: 1979 ilmusid kassikoomiksid juba 100 ajalehes, 1982. aastaks jõudis kassilembeste ajalehtede arv koguni tuhandeni! Animatsiooni-filmide eest on paksule laisale kassile suhu jooksanud vähemasti 3 Emmy auhinda ja temast pajatavad koomiksiraamatud on ilmunud väga paljudes keeltes – muide, ka eesti keeles. Simpsonid on Garfieldi kõrval poisikesed – Barti pere sündis alles 1990 – tervelt 12 aastat Garfieldist hiljem!

Oma 25. sünnipäeva puhul andis Garfield aastal 2003 välja kokaraamatu ning tegelikult on ta kõige oma laiskuse juures algatanud ka vahvaid asju: näiteks kooliõuede haljastamise projekti ja raamatukogubusside liikumise. 2002. aastal jõudis Garfield isegi Guinnessi rekordite raamatusse ning esimene täispikk film temast linastus 2004. Võib arvata, et ega see “Garfield 2” ka viimaseks jää: kass puhkab veidike ja alustab aga jälle...efektset laisklemist!

Muide, Garfieldi nime kandis ka üks tähtis mees – nimelt USA kahekümnes president James Abram Garfield (1831 – 1881). Võimalik, et kõuts Garfieldil on kavas kunagi kasside presidendiks hakata!

Meie loodushoidlik Piret Raud

Piret koos poeg Pauliga.

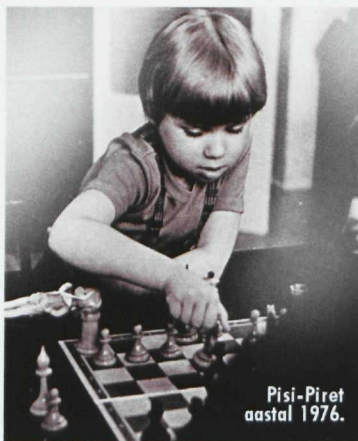
Juulikuus on kirjanikul ja kunstnikul Piret Raul väike ümmargune sünnipäev. Triibu-Liine uurib noore lastekirjaniku elu väheke lähemalt.

■ Kui vanalt Sa lugema õppisid ja kas Su esimesed raamatud olid Eno Rava ja Aino Perviku kirjutatud?

Lugema õppisin ma lasteaias. Võisin olla umbes viieaastane. Esimene trükitähtedega raamat, mida lugesin, oli mu isa Eno Rava kirjutatud "Triin ja päike". Esimene "suurte inimeste tähtedega" raamat oli samuti Eno Rault. Selleks oli lasteluulekogu "Käbi käbihäbi". Mäletan, et seda lugedes oli aeg-ajalt vaja isalt küsida, et kumb on b-ja kumb on d-täht. Need läksid mul alatasa segi.

■ Mida Sulle väikesest peast joonistada meeldis? Mis oli Su lemmikvärv lapsena ja mis on praegu?

Lapsena armastasin ma joonistada lilli, loomi ja printsesse ning mu lemmikvärv oli kollane. Praegu, suure inimesena, meeldivad mulle natuke vähem ilusad asjad rohkem. Näiteks konnad ja krokodillid, paksud vanad naised ja kiilakad mehed. Need tunduvad huvitavamad. Värvidest meeldivad mulle sellised toonid, mille kohta ei saagi täpselt öelda, mis värv nad on. Näiteks hallikas-sinakas-lilla või kollakas-beežikas-hall.

Pisi-Piret aastal 1976.

Foto: Enn Kärmas

■ Kelleks väikesest peast saada tahtsid?

Minuga on juhtunud nii, et ma olengi see, kelleks lapsena saada soovisin. Minu lasteaia lõpupeol küsiti kõikide laste käest, kelleks nad saada tahavad. Mina vastasin, et kas lasteraamatute illustraatoriks või kirjanikuks. Kusjuures seda kirjaniku-vastust ei kuulnud keegi, sest kõik isad ja emad hakkasid mu kunstnikuks saamise soovi peale naerma. Nüüd ma tean, et nad ei naernud üldse pahatahtlikult, vaid lihtsalt heast meelest, aga siis ma küll mõtlesin, et mille pagana pärast nad niimoodi naeravad, selles pole ju midagi naljakat.

■ Kas oli tore olla peres kõige noorem?

Nii ja naa. Tore oli see, et kunagi polnud igav ning alati oli venna näol mänguseltsiline olemas. Nigelam oli see, et eks vanemad vennad kippusid väikest öde ikka kamandama, kui nad ise midagi teha ei viitsinud.

■ Kas Sipsiku-raamatu Anu on Sinu sarnane? Või äkki on Sinu moodi hoopis Aino Perviku Paula, kellest jutustavad raamatud on kõik Sinu illustreeritud?

Sipsiku-raamat on kirjutatud hulk aega enne minu sündimist, nii et seal on mind raske leida. Paula-raamatutele pilte tehes tuli mulle küll mu oma algkooliaeg meelde. Paulale joonistasin ma hästi suure nina. Mul on endal ka keskmisest suurem nospel ja ma mäletan, et klassiõed isegi pilkaside mind sellepärast. Paulale ma tegingi seetõttu suure nina, et

näidata, et mitte see pole tähtis, milline on su nina, vaid see, et sa oleksid mõnus ja heatahtlik kaaslane. Nõmedad on hoopis need, kes sind nina suuruse pärast narrivad.

■ Mis on Su lemmiktoit?

Mulle maitsevad väga pannkoogid maasikamoosiga. Alati on maitсенud. Kahjuks pole mu mees ja poeg eriti suured pannkoogisõbrad ja ma ei saa seda sööki kodus väga tihti teha, sest muidu hakkavad nad nurisema. Aga oma raamatutesse olen ma ikka üritanud pannkoogisöömist sisse kirjutada.

■ Kas Su lapsi on?

Mul on poeg Paul, kes saab sügisel seitsme-aastaseks ja läheb kooli. Me oleme väga head sõbrad.

■ Kas Sul on praegu ka mõne raamatu kirjutamine või illustreerimine pooleli?

Hetkel ei kirjuta ma midagi. Olen liialt hõivatud Tähekesse ajakirja toimetamisega. Tähekesse jaoks on mul alatasa vaja ka pilte joonistada. Ühe raamatu illustreerimine seisab mul siiski ees. Selleks on Aino Perviku raamat "Suleline, Puhuja ja Must Munk", mis peaks ilmuma järgmisel aastal.

Üllatusmuna

Kui elevantiisa õhtul töölt koju jõudis, oli Sanna juba magama pandud.

"Mul on haigele lapsele kingitus!" ütles isa emale ja võttis kotist hõbepaberisse mähitud üllatusmuna.

"Ei tea, kas maksab talle šokolaadi kinkida," kahtles ema. "Allergiaga ei tohi šokolaadi üldse süüa."

"Ega üllatusmuna juures polegi šokolaad peamine, vaid hoopis mänguasi, mis on muna sees," arvas. "Kui vaja, siis ma võin šokolaadi ise ära süüa."

Vanemad hiilisid vaikselt magamistuppa Sanna voodi juurde. Seal, roosa siidteki all, lebasid nende väike täpiline tütar, kaisulõvi kaenlas ja lont teki alt väljas.

"Las see muna olla esimene asi, mida ta hommikul näeb," sosistas isa ja pani maiustuse Sanna padja kõrvale, elevanti-tüdrukku õrnalt õhetava põse juurde.

Ema tegi Sanna põsele pai ja kohendas tekki. Siis kustutasid nad öölampli ja lahkusid vaikselt toast.

Hommikul ärkas Sanna imeliku heli peale. Midagi naksus. Kostis naks! ja veel kord naks! Sanna tegi silmad lahti ja nägi enda ees üllatusmuna. Muna juurest see naksumine tuligi.

Sanna harutas muna ettevaatlikult hõbepaberist välja. Selgus, et see ei olnudki šokolaadist maiustus, vaid naljakalt nahkjäs väike kahvatu kerake. Kera nahkse koore sees oli mitu suurt pragu ja selle sisemusest kostis vaikset nahistamist.

Läks veel natuke aega ja prao vahelt tuli välja väike krimpsus pea.

"Kas sina oled emme?" küsis pea.

"Ei ole," muigas Sanna. "Mina olen Sanna. Elevantitüdruk. Aga kes sina selline oled?"

Krimpspea raputas end. Katkiste munakooretükide vahelt ilmus nähtavale ümara kilbiga kaetud kere ja neli naljakat loiba.

"Kas sa siis ei näe? Mina olen kilpkonn ja minu nimi on Bissa."

"Väga rõõmustav, Bissa. Kuidas käsi käib?" oli Sanna viisakas.

"Mul ei ole kätt," ütles Bissa. "Mul on loib. Ja mu loib ei käi eriti hästi. Ta ujub hulga paremini, nii et tegelikult tahaksin ma vette pääseda. Kus teil meri on?"

"Meil ei ole merd," oli Sanna segaduses. "Meil on siin korter."

"Mingi vesi teil siin ju ometi on," ütles Bissa, libistas end tekki mööda voodist maha ja hakkas mööda põrandat ukse poole sibama. Bissa liigutused olid õige vaevatud ja kohmakad. Aga ta oli südi ja liikus vapralt edasi, toast välja esikusse. Ta ei peatunud enne, kui oli vannitoa ukseni jõudnud.

"Ma tunnen vee tõmmet," teatas Bissa ja palus Sannat:

"Ole hea, tee uks lahti!"

Sanna avas ukse. Bissa vaatas vannitoas hoolega ringi ja ohkas pettunult:

"Siin polegi vett. Ma olin täiesti kindel, et siin kuskil on vesi."

"Vesi tuleb kraanist," selgitas Sanna. "Kas sa tahad vanni minna?"

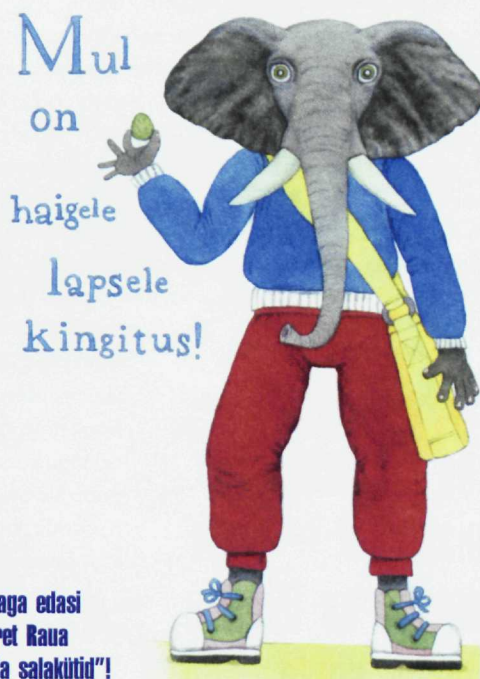
Bissa noogutas innukalt oma krimpsus pead: "Ja-jah, just vanni minna ma mõtlesingi."

Sanna lasi vanni vett täis ja tõstis Bissa vette. Bissa hakkas kohe ujuma. Tema esialgsesest kohmakusest polnud enam jälgegi. Ta liugles vilkalt ühest vanni otsast teise ning tegi köiksuguseid iluringe ja kukerpalle. Sanna ei jõudnud ära vaadatagi kõiki neid imevigureid, mida Bissa vees teha oskas.

Järsku kostis pahane hääl:

"Mis jama see on?"

© Piret Raud

Kui tahad teada, mis Sanna ja Bissaga edasi juhtus, siis loe Piret Raua raamatut "Sanna ja salakütid"!

Imeline "Imelil"

Kooliaasta lõpus esietendus Salme Kultuurikeskuses ballett "Imelil". Lugu räägib sellest, kuidas ühel päeval ei taha mitte keegi Tüdrukuga mängida. Tütarlaps on väga kurb ega tea, kuidas teistega sõbruneda. Õnneks saabub aga Haldjas, kes kingib talle Imelille, millel on 7 eri värvi õielehte. Iga õielehega saab täide viia ühe soovi, kui seda vaid tõsiselt tahta! Kõigepealt soovib Tüdruk endale kõiki maailma mänguasju ja mängib nendega üksi seni, kuni teised kadestama hakkavad. Esialgu on nukkudega tore, kuid siis saab neid liiga palju ja nad keerlevad kõik tüdruku ümber. Tüdruku teine soov on, et nukud kaoksid.

Järsku jooksevad mööda poisid, kes on mängult teel Põhjanabale. Kuna poisid keelduvad Tüdrukut mängu võtmast, on tema kolmas soov Igavese Jää ja Lume Maale minna. Tüdruku soov täitub ning ta leiab end jääkarude ja pingviinide keskelt. Pingviinid on lõbusad, jääkarulaps ka. Nendega on

tore mängida ja jäätist süüa. Kuid siis saabub suur isakaru, kes jäätisest ei hooli ning tahab tüdruku endaga kaasa viia. Seetõttu peab tüdruk raiskama oma neljanda soovi ning pääseb taas õnnelikult koju.

Vahepeal on Tüdruk suuremaks sirgunud. Nüüd on ta lillal alles veel kolm kroonlehte. Ühel päeval kohtab ta pargis Poissi, kes

mängib arvutimängu. Korraga tekib neil mõte, et võiks ise olla arvutimängu sees ning tüdruk lausub oma viienda soovi. Mängu sees tegutseda on küll vahva, aga lõputult see kesta ei saa ja kuues soov toob mõlemad reaalsesse maailma tagasi.

Tütarlaps kutsub Poissi endaga tantsima, kuid märkab alles siis, et Poiss lonkab tugevasti. Viimase soovi abiga ravib Tüdruk oma sõbra jala terveks ning nad hakkavad tantsima. Poiss räägib oma imelisest unistusest – tema sooviks on lennata tähtede poole. Nüüd taipab Tüdruk, et on Imelille

õisi raisanud tühjade asjade peale ning tema soovid on otsas. Ootamatult ilmub taas Haldjas, hoides käes ühe õielehega lille. Selgub, et kuna Poisi aitamise oli hea ja õige tegu, saavad noored veel ühe võimaluse. Ning tagasi võib kasvada iga õieleht, mille abil on soovitud midagi head ja ilusat, argiasjadest olulisemat. Tüdruk ja Poiss lendavad õnnelikult tähistava poole...

"Imelille" balleti tõi lavale Tallinna kesklinnas Soo tänava alguses asuv Tantsukool Noor Ballett, kus õpivad 3–18aastased lapsed ning noored. Koolis õpetatakse lisaks klassikalisele balletile kaasaegset, ajaloolist, modern- ja karaktertantsu, *placement*'i tundides tehakse jõu- ning venitusharjutusi.

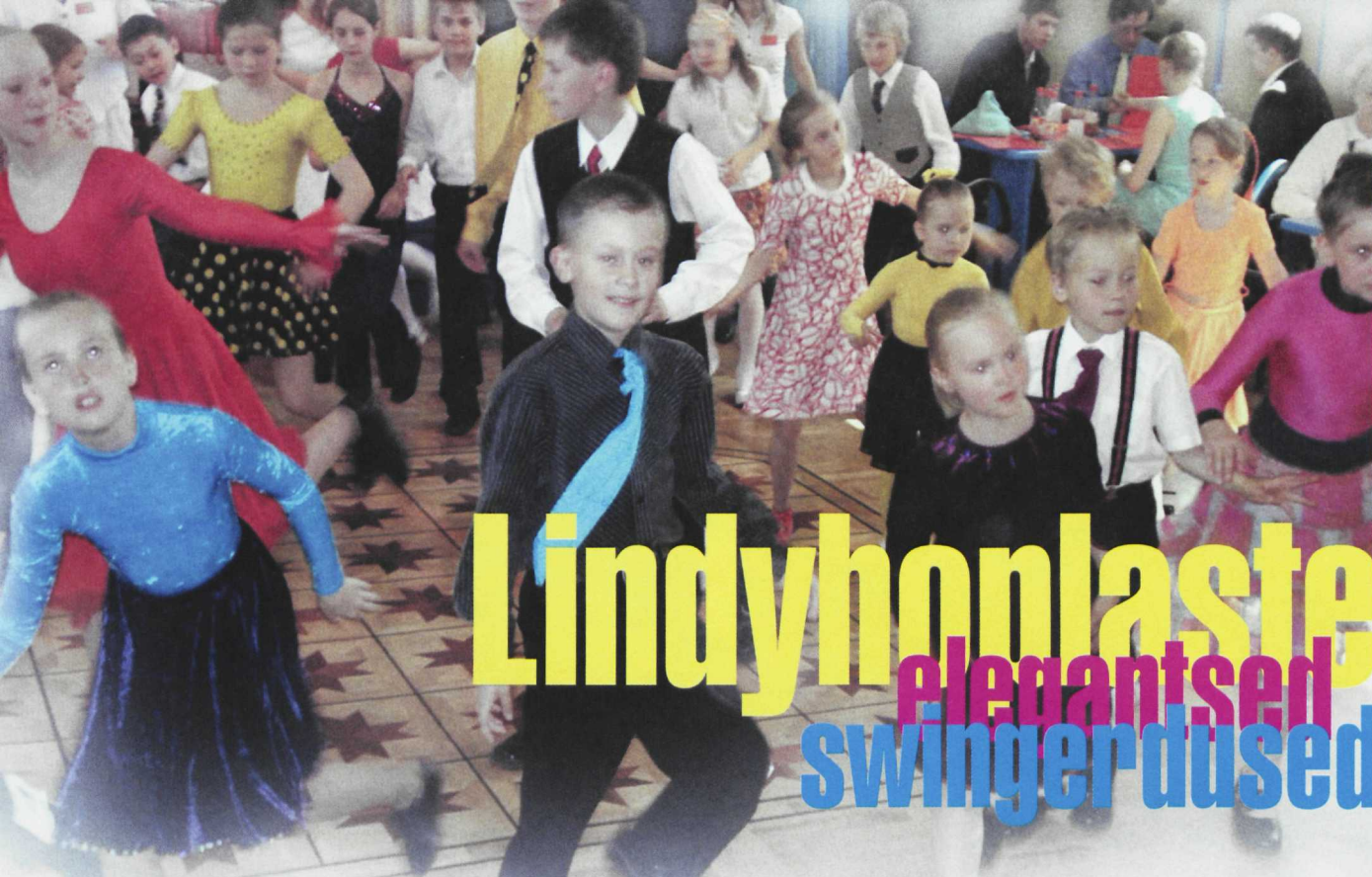
Tunnid on kõige väiksematele 2 korda nädalas, suurtematel 4–6 korda nädalas. Tublimad, kes jaksavad täisealiseks saamiseni kõike tantsuga seotult aina juurde õppida, leiavad töökoha teatris, olgu siis Eestis või ka välismaal. Studiosse võetakse lapsi vastu alates 4. eluaastast, kooli alates 7. eluaastast, noorteklass ootab 15–18aastaseid tantsuhuvilisi.

Kui tunned balletikooli vastu huvi, siis leiad lisainfot aadressil: www.noorballett.ee

Anneli Orgusaar

**Poiss räägib
oma imelisest
unistusest — tema
sooviks on lennata
tähtede poole.**

Lindyhoplaste elegantsed swingerdused

10. juunil kogunesid Tallinna Pelgulinna Rahvamaja ja noored swingtantsijad, et näidata oma osavust lindy hopi tantsimises. Swingtantsuvõistluste LINDY HOPI LAPSED võistlejad oli Tallinnast, Harjumaalt, Põlvast ja Antslast. Noorimad olid 5-aastased, vanimad aga 15-aastased. Sellal kui kohtunikud asjatundlikult võistlejaid hindasid, valis publik oma lemmikpaari. Publiku lemmikuteks tunnistati **Allar Valge** ja **Kätlin Tikerpe**, kes suutsid oma tantsu tõeliselt säravalt ja nakatavalt esitada. Et olla hea tantsija, on vaja palju tööd teha ja vaeva näha. Aasta pärast on järgmised võistlused, kuhu ootame kõiki neidki Hea Lapse Lugejaid, kes sügisel alustavad lindy hopi treeningutega Tallinnas, Tartus, Põlvas või Antslas.

Võistluse "Lindy hopi lapsed 2006" tulemused

Tibukesed (5-6 a.): I Rasmus Kriisa – Anna-Liis Torm-Kriis

MODUS, II Tommi Oja – Karin Vahi MODUS,

III Tauri Tuuling – Marili Arus MODUS

Rohutirtsud (7-9 a.): I Henri-Helari Kuhi – Ragne Liigia Hiir

MODUS, II Ander Ott Valge – Elisa Arus MODUS,

III Natjan-Naatan Seeba – Maris Lutsar PÕLVA ÜG

Jänkud (10 – 12 a.): I Allar Valge – Kätlin Tikerpe MODUS,

II Karl-Ainar Lillemäe – Anette Kriisa MODUS,

III Olavi Leppoja – Eliise Aher PÄRLIINE

Kängurud (13-15 a.): I Mirko Ottis – Eliise Kuhi MODUS,

II Reimo Rand – Kätlin Hiis MODUS

Mis see lindy hop on?

Kui arvate, et see on lindiga hüppamine, siis eksite rängalt. Lindy hop on ilma abivahenditeta tantsustiil. See on swingtants, kus on tarvis paarilist. Nii poisil kui ka tüdrukul on vaja väheke jõudu tõstete ja hüpete sooritamiseks. See tantsu-stiil on vaatamänguline, energiline ja lustakas. Käikse ka võistlustel üle terve maailma. Seljas on uhked, säravad, läikivad, karvased

ja sulelised kostüümid. Mõnede jaoks on võistlustel olek lust ja lõbu, teiste jaoks jällegi kohustus midagi saavutada.

Lindy hop sai oma nime kuulsal **lenduri Charles**

Lindberghi järgi, kes sooritas lennu üle Atlandi ookeani:

startis Ameerikast ja maandus hop! Prantsusmaal.

Ameeriklased panid selle tantsu nimeks Lindy hop.

Kätlin Hiis Tallinna Saksa Gümnaasiumi 8. klassist

Lindy hoppi ei tantsita lintidega, vaid tüdrukuga.

Lindy hopis peab põlvedest kiikuma, kiire muusika järgi

hüppama, peab särama ja võib hundirataski teha. Ma olen

7-aastane ja tantsin 3. aastat. Olen käinud võistlustel

Leedus ja Eestis. Leedus olen saanud 1. ja 2. koha.

Eestis olen saanud kaks 2. kohta.

Ander Ott Valge Loo Kooli 2. klassist

Olen 9 aastane ja võistlesin Rohutirtsude klassis

(7 - 9a.). Meid oli viis paari: Tallinnast 2 ja Põlvast 3.

Oma vanuseklassis sain esikoha. Olen tantsimas käinud juba

6 aastat. Praeguse partneriga olen koos tantsinud 5 kuud.

Olen väga õnnelik, et mul nii hästi läks. See võistlus toimus teist

korda ja minagi võistlesin teist korda. Ka eelmisel korral sain

1. koha. Tore, et ka teistes Eesti linnades lindy hoppi

tantsitakse – saame koos võistelda!

Henri-Helari Kuhi Tallinna Liivalaia Gümnaasiumi 3. klassist

Mina võistlesin oma partneri Rasmusega

Tibukeste klassis. Tibukesed on 5- või 6-aastased lapsed.

Eestis oli see meie esimene võistlus, aga Leedus oleme juba

2 korda võistelnud. Esimestel võistlustel saime 36. koha, teistel

aga juba 1. ja nüüd Pelgulinna Rahvamajas kah 1. koha.

Auhinnaks saime karikad ja diplomid. Tahaksin, et minulgi

oleks kunagi nii palju karikaid nagu mu õel ja vennal on.

Õde ja vend ongi minu tantsuõpetajad. Ja Rasmus meeldib

mulle kah väga, sest ta tantsib hästi.

Anna-Liis Torm-Kriis Tallinna Mardi Lasteaiast

Kalevitemaa — retk lähi Eesti elava ajaloo!

Kalevitemaal – Eesti ajaloo teemapargis – mängib ka minu öde. Tegemist on väga huvitava ettevõtmisega: kamp noori näitlejaid tutvustab tunni jooksul külastajatele Eestimaa ajalugu, kusjuures vaatajad mitte ei istu saalis, vaid liiguvad kogu aja giidi saatel läbi Linnahalli.

Kõigepealt juhatakse külalised Linnahalli katusele, kuhu on püstitatud puust linnus. Linnuse ees on hütike vanade eestlaste ajast, mille ees praksub lõke suure pajaga. Näeme, kuidas ristirüütlid ründavad linnust ning üritavad redeli abil üles ronida. Järgneb kärarikas lahing, kus eestlased kaitsevad end suuri kivikamakaid alla visates ning nuiadega vehkides. Peatselt koguneb linnuse alla üks uus väesalk, nende keskel seisab Taani kuningas Valdemar. Taevast langeb alla Taani lipp, Dannebrog. Eestlased langevad. Kurvas vaikuses juhatakse külastajad Linnahalli sisse.

Näeme eesti talurahvast 13.-16. sajandil. Naised istuvad kangastelgedega taga ning koovad. Kaks talupoega lohistavad jahil tapetud karu, kaupmees müüb oma toodangut. Vaatajad jõuavad turuplatsile. Nagu turul ikka, on kuulda suminat, riidlemist ja naeru. Vargapoisil õnnestus midagi põue pista ning ta annab jalgadele valu. Müüakse kangaid, kala, liha.

Järsku ilmub heerold, kes annab teada, et valmistatakse ühel mehel pead maha raiuma. Külastajad kogunevad ümber hukkamisplatsi... Peagi järgnevad mitmed sõjad ja lahingud, 2 tütarlast näitavad vaatajatele ka aastaarve,

millal mingi sündmus toimus.

Talutaresse jõudes pole korraldajad unustanud ühtki detaili: isegi pääsukesepesa linnukestega on seinal.

Ajalugu viib meid ka mõisahoonesse, mille õuel on purskkaev ja skulptuurid. Kaks mõisnikku mängivad kaarte, laual on rublad. Kaunites kleitides daamid jalutavad ringi. Samal ajal saab üks meesterahvas piitsa ning teenija peseb seinu ja aknaid.

Järgmiseks on näha suurt kiike, millel naised istuvad ja õmblevad sini-must-valget kangast Eesti lippu. Koor laulab isamaalisi laule.

Edasi liikudes on tunda peagi puhkeva sõja lõhna ning Konstantin Päts palub vabade rahvaste abi. Võit tuleb eestlastele.

Vaatajad jõuavad mannekeenidega vitriinide ette, kus kõik on ilus ja korralik. Üks ilusas kleidis naine istub laua taga ning joob kohvi, teine daam on endale selga pannud musta kleidi ja kübara ning kõnnib poodiumil. Üks vitriin kuulub Paul Keresele. Künnilavalgel mängib Rudolf Tobias klaverit.

Näeme ka nõukogude aega, kus eestlaste elu-olu muutub üha süngemaks. Ümberringi on okastraat, sõdur peab vahti. Nurgas seisab suur must vagun...

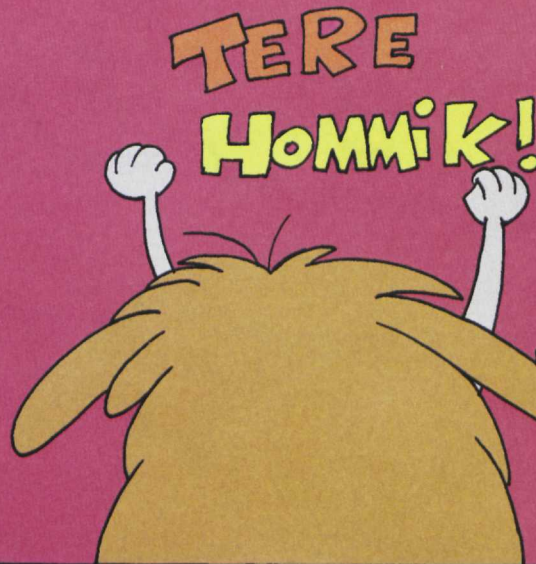
Lõpp on aga ilusa: punased lipud kistakse maha ning asendatakse sinimustvalgetega.

Soovitan kõigil Kalevitemaad külastada, sest see on lõbus ja kaasahaarav viis end Eesti ajaloo kurssi viia. Justkui ajamasinaga rännates saab jälgida Eestimaa elu jääajast kuni tänapäevani.

Kalevitemaad saab külastada 31. augustini.

Anneli Orgusaar

HEA, ET MA KÕIK ÜLES
KIRJUTASIN, MIDA TÄNA
TEGEMA PEAB ...!

KÄI POES, KLOPI VAIPA,
LÕIKA KÜÜSI ... !!

... JA MINE
ÕIGEL ADAL
MAGAMA...

Beach Fun

**Päike,
liiv ja vesi
kutsuvad mängima!**

Suur suvi on käes – loodetavasti ei istu Sa, hea lugeja, praegu umbses toas, vaid löid ajakirja lahti aias istudes või rannas lesides. Suvi on just õige aeg selleks, et tunda rõõmu värskest õhust, päikesest ja veest!

Kui isegi nukud kolivad juulikuus randa, mis siis veel inimestest rääkida!

Kirjuta ja joonista meilegi sellest, missuguseid mängu suvel mängid ja mida huvitavat puhkuse ajal ette võtad!

Barbie®

**Pane oma suveteos posti
enne 5. augustit 2005.
Parimatele auhinnaks
Rimonnelt ranna-Barbie!**

Maaletooja: **RIMONNE**

Balbiino pidas ümmargust sünnipäeva

Kes põnnipõlves jääpurikat või värskelt sadanud lund limpsis, see sai kindla peale suurte inimeste käest riielda. Ütle nüüd, kus on siis maailmas õiglus: hiinlasi, kes juba tükk aega enne meie ajaarvamist lume-mahlasegu limpsisid, peetakse hoopiski nupumeesteks ja Rooma keiser Nerot nimetati peene maitsega toidutundjaks, kui ta laskis endale maiustamiseks mägedest lund tuua, seda magusa meega segada ja puuviljadega kaunistada!

Meie Eesti jäätisemeister Balbiino ei saa küll aastatuhandetega uhkust ajada, kuid peopidamiseks oli tal jaanikuus põhjust küllaga: kui 10 aastat tagasi tuli liinilt esimene jäätisetops, siis ei osatud arvatagi, et mõne aastaga saab Balbiinost nii paljude laste ja suurtegi inimeste lemmik. Sünnipäevapeol nentis jäätisetehase juhataja Riho Niils, et eestlased armastavad kodumaisest toorainest tehtud jäätist ja viimastel aastatel on sellest õppinud lugu pidama ka lätlased, leedulased, sakslased ja soomlased.

Balbiino turundusjuht Teet Anier kõneles, et 1996 alustati **kolme** pulga- ja kolme perejäätisega, nüüd aga toodetakse tehases tervelt **168 erinevat jäätist**. Kõige pikema staažiga maiuseks on vanillijäätis rosinatega ja kõige populaarsemaks... arvake ära? No muidugi Vanilla Ninja! Kolme aasta jooksul on nii bändi kui ka jäätise kuulsus aina kasvanud!

Kas teate, et **vanasti kuulus jäätis ainult väga rikka rahva maiuste hulka**? Räägitakse, et 13. sajandil õnnestus maadeavastajal Marco Polol hiinlaste "puuviljajää" retsept välja nuhkida ning Euroopasse kaasa tuua. Itaalia kõrgseltskond pidas kargest magusroast väga lugu ja nõudis kokkadelt surmanuhtluse ähvardusel, et need jäätise valmistamise

saladuse elu lõpuni enda teada jätaksid. Pole teada, kas mõni lobamokast kokk jäätise tõttu ka elu kaotas, kuid pikapeale tulid jaheda maiuse saladused siiski ilmsiks ja 1660. aastal avas itaallane Francesco Proccopio Pariisis esimese jäätisekohviku. Ameeriklased jõudsid oma jäätisekohvikuni sada aastat hiljem.

Peatselt õppisid luksuslikku magusrooga tegema ka nutikad koduperenaised, kuid rahva sekka jõudis jäätis 1851. aastal, kui ameeriklane Jacob Russell avas Baltimore'is esimese jäätisetehase.

Ka Eestimaal oli jäätis algul jõukohane vaid rikkamale rahvale – Esimese maailmasõja järel pakuti seda nii mõneski kohvikus.

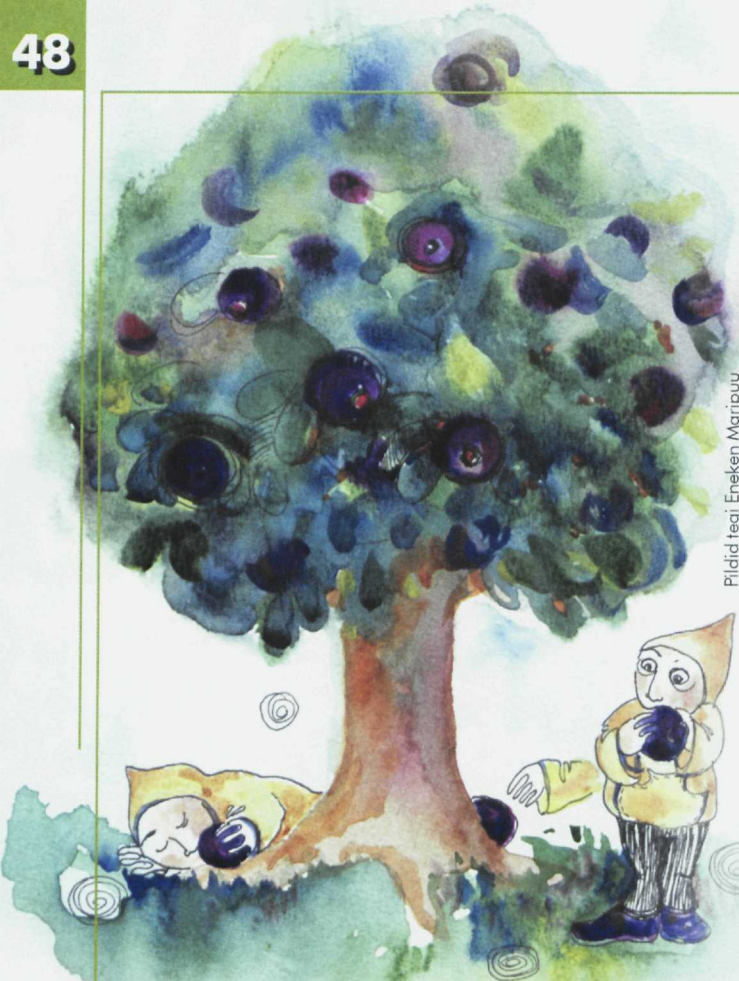
Esimese eestimaise jäätisetehase rajamine on samuti seotud Roomaga – aga mitte Itaalia pealinna või Rooma keisritega, vaid hoopis ettevõtliku mehega, kelle nimi on **Evald Rooma** ja kes 1934. aastal Tartus pani Saksamaalt saadud skeemide järgi oma kätega kokku esimese jäätisemasina ja asutas Eskimo nimelise jäätisevabriku. See sündis niisiis 72 aastat tagasi. Vahepeal on palju vett merre voolanud ja miljoneid liitreid jäätist ära söödud – kuid Evald Rooma, 95-aastane härrasmees, on jäänud endisel suureks jäätisesõbraks. Sünnipäevapeo aukülasena laskis ta kõigil jäätisesortidel hea maitsta – miks ka mitte, sest oma parimad retseptid usaldas Evald Rooma just nimelt Balbiinole! Ja omaaegse Eskimo vabriku riistapuud on Balbiino muuseumitoas aukohal.

Evald Roomat võiksid oma vanematele näidata kõik need lapsed, kellele öeldakse, et jäätis pole tervisele kasulik. Kugistada ei maksa seda muidugi, sest eks kugistades või ka kõige kasulikum porgand kurku kinni jääda, kuid puhtast eesti piimast valmistatud Balbiino jäätis passib eriti hästi just neile, kes muidu piimast lugu ei pea: mõnedki arstid väidavad, et selles peituv **B2-vitamiin** paneb juuksed lausa läikima!

Surume Balbiino maskott Yetil juubeli puhul kätse ja jääme ootama, mis kujul Balbiino meile edaspidi seda mõnusat B2-vitamiini pakub!

Pildil (vasakult): legendaarne Evald Rooma ja Balbiino juhtkond: Merike Pärn, Teet Anier, Riho Niils.

Pildid tegi Eneken Maripuu

Ilmar Tomusk

Vollil on allergia

Ükskord, kui Volli oli haige, nägi ta unes mustikaid. Need olid suured nagu õunad ja kasvasid puu otsas. Volli sõi unes ühe mustika ära ja tal sai sellest kõht päris täis. Aga kui ta hommikul üles ärkas, oli tal kõrge palavik ja söögiisu polnud üldse.

“Ma sain unes suurest mustikast kõhu täis,” ütles ta emale.

Aga ema endis talle aspiriini ja paari tunni pärast küsis Volli ema käest mannaputru, mis oli tema haigeolemise toit. Volli sõi terve taldriku tühjaks ja see näitas, et ta hakkab varsti terveks saama.

Ühel päeval ütles isa emale ja Vollile, et lähme mustikaid korjama, ma tean ühte metsa, kus inimesed eriti ei käi, seal saame oma ämbri kiiresti täis. Ema ja Volli olid väga rõõmsad. Kõik panid pikad püksid ja kummikud jalga, et puugid ham-

mustama ei hakkaks, istusid autosse ja sõitsid metsa.

Kui Volli metsa all autost välja hüppas, hakkas ta kohe puid uurima, sest ta mäletas kuskilt, et mustikad kasvavad puu otsas ja on suured nagu õunad. Aga puu otsas mustikaid ei olnud. “Ma ei näe ühtegi mustikat,” ütles Volli. “Vaata tähelepanelikumalt, küll sa siis näed,” soovitas ema. Volli uuris siis ühte puud väga tähelepanelikult ja isegi raputas seda, aga mustikaid ikka ei olnud. “Vollikene, mustikad ei kasva puu otsas, mustika taimed on need väiksed siin,” ütles ema ja näitas näpuga maha. “Ja need sinised marjad ongi mustikad. Korja neid.”

Volli oli täiesti jahmunud. Nii väiksed, neid peab ju aasta aega korjama, et ämbri täis saaks! Ja siis tundis Volli järsku, et tal on süda paha, teda ajab kõvasti kõhima ja et ta peab autosse minema. “See võib olla allergia,” arvas ema, “las laps puhkab.”

Volli istuski autosse ja vaatas niikaua kurva näoga aknast välja, kui isa ja ema oma marjaämbriga põõsa taha kadusid. Aga kui isa ja ema enam näha ei olnud, läks Volli nagu jälle rõõmsaks. Ta võttis istme alt oma mänguauto, tegi suuga sellise automootori häält, nagu siis on, kui summuti katki on, ja mängis, et mustikakorjamine on juba läbi ja nad sõidavad koju.

Umbes kahe tunni pärast sai isal ja emal ämber täis ja nad läksid auto juurde tagasi. Volli tegi kohe väga kurva näo ja ütles, et ta on väsinud ja vist jääb taga hoopis magama. Isa pani mustikaämbri Volli kõrvale ja kojusõit võis alata.

Isa ja ema rääkisid sõidu ajal omavahel sellest, et kui veel kas või paar korda niiviisi mustikaid saaks korjata, saaks talveks mitu purki mustikamoosi. “Vaata, kui palju me niiviisi raha kokku hoiame,” ütles isa, “ja oma moos on ikka parem kui poemooos.” “Aga vaat, kui kasulik on mustikamoos meie väiksele Vollile,” ütles ema, “seal on ju nii palju vitamiine. Varsti on esimene september ja kui Volli koolis hakkab käima, on tal vitamiine vaja.”

Siis ütles isa emale: “Psst – tasa, las laps magab!”

Volli tõmbas mustikaämbri endale sülle ja hakkas seal marju ükshaaval suhu pistma. Mustikad olid hästi väiksed ja sellepärast hakkas Volli varsti neid endale peotäite kaupa suhu pistma. Küll need olid maitvad! Isegi üks väike sitikas sattus marjade hulgas suhu, aga selle maitset polnud üldse tunda. Või oli see sitikas ise nii palju mustikaid söönud, et oli mustika maitsega.

Kui isa, ema ja Volli Mustamäele oma maja ette jõudsid, pani isa auto parkimiskohta ja vaatas selja taha, kas Volli on juba üles ärganud. Tagaistme peal istus rõõmsa ja rahuloleva näoga Volli, kelle nägu ja näpud olid täiesti sinised. Ja ämbri tema süles oli veel kaks mustikat ja kaks väikest ämblikku ning Volli proovis oma väikeste näppudega mustikaid ämblike käest ära võtta.

“Ema, vaata, kes meil seal taga istub,” ütles isa emale. “See on see poiss, kellel metsas allergia oli.”

“Moosi me vist täna keetma ei hakka,” arvas ema. “Meie lähme Volliga kiiresti tuppa ja paneme tema riided pessu. Aga sina, isa, pead nüüd küll autoistmeid puhastama hakkama.”

Varsti on esimene september ja kui Volli koolis hakkab käima, on tal vitamiine vaja.

Kalju Saaber

Sajab

Unes võib sadada kulda ja karda, sireliõisi ja kakaduu-sulgi. Unes võid ise kah sadada, haiget ei saa. Aga kui tilgub terve suvepäeva, on maailma lõpp. Vaid rahehoog võib kujuneda äkiliseks ning põnevaks nagu mereröövimäng.

Sadas taas seda igavamast igavamast vihmakest. Madise suve-sõber lausus vana küüni räästa varjus: „Tead, mõnes kohas pidi konni sadama.“ Kui teine vastikusest õlgu väristas, jätkas maapoiss Taavi: „Teises kohas, tead sa, jälle teravaid pussnuge.“

Muidugi oli soe suvevihm pussnugade saju kõrval lausa lillepidu.

„Vanamemm ütleb, et kord sadanud taevamannat.“

„Mina,“ rõhutas Taavi, „mina ei söö mannaputru juba üle viie aasta. Ära tule meesetele taevamannast jurama.“ Ja kui vihm üle ei jäänud, päris kaheksane Taavi aasta nooremalt linnasõbralt: „Kas see, noh – taevamanna oli enne ikka magusaks tehtud?“

„Ma ei tea,“ ebales Madis. „Taevas pidi kõik magus olema.“

„Vits ka?“ irvitas Taavi. „Niipaljake sa siis taevast tead. Ärgu nad taevamannasse kaneeli raputagu, see ajab oksele.“

Madisel, näha, oli elutark suvesõber.

„Taevasse tuleb vikerkaar,“ lausus Madis viivu pärast midagi helgemat.

„Enne peab seal kisma järele jääma,“ teadis Taavi. „Taevast pole midagi hääd oodata, ütleb meie eit. Sajavad konnad ja pussnood, siis veel happevihmad. Ja kunagi sajab seal elavat tuld. Usklieke värk. Ei saja linnumune, ingleid ega Eesti kroone – see oleks vast vinge sadu! Ka onu Kaarli heinakuhi sadas keeristormis. Kõigepealt tuli vilistades hang, siis heinad. Ja lõpuks loperdas Kaarli müts. Sina pole sõukest asja näind, va linnanoku.“

„Linnas sajab sudu,“ pomises Madis solvunult.

„Udu? Mõni ime, seda on vahel meilgi, lõika või noaga.“

„Isa ütleb, et sudu,“ jäi Madis endale kindlaks. „See on siis, kui vabriku tahm ja autotoss uduga segi keerata.“

„Rämps kraam,“ nõustus ka Taavi. „Konnasadu on kah etem, pisut ilgem.“

„Lase oodata vikerkaart,“ lausa oigas ja anus Madis sõpra.

„Oota ja looda,“ parastas teine. „Praegu on kärnkonna aasta.“

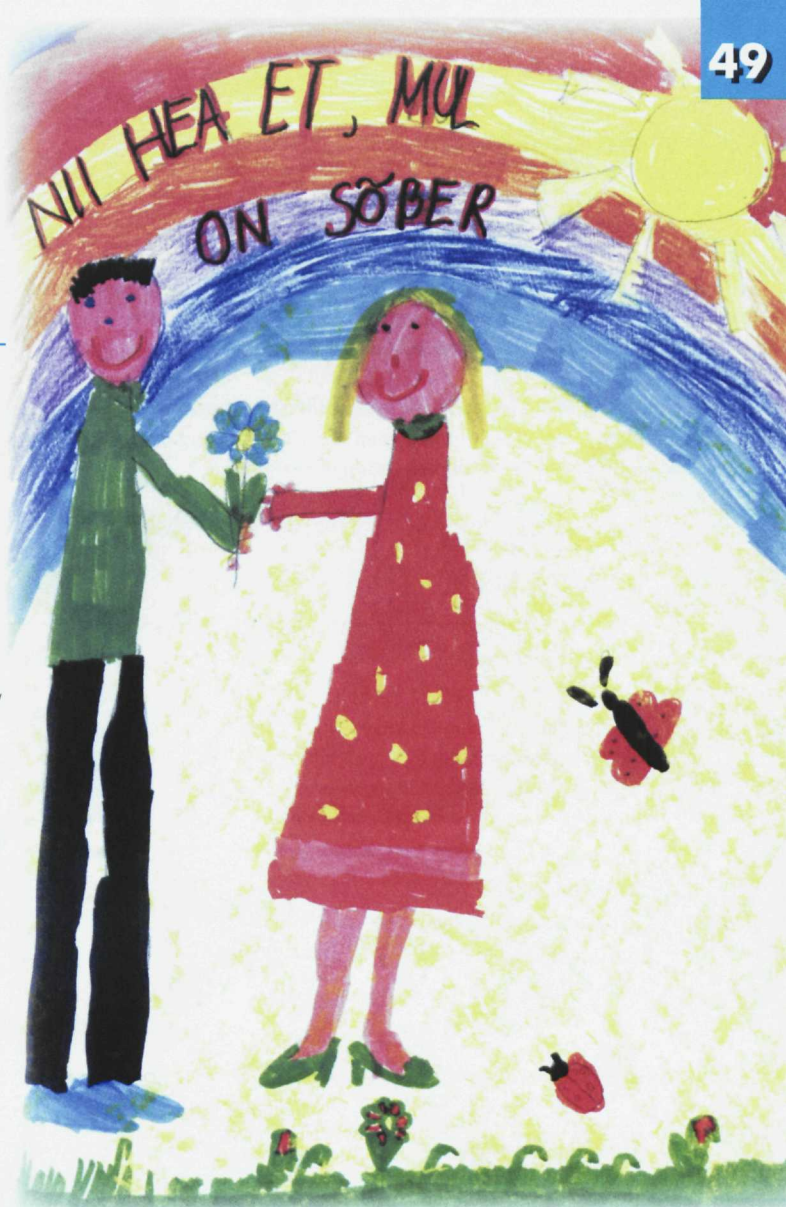
„On hoopis ahvi aasta, konnadega paina plikasid.“ Muidugi, ka Taavi ootas pikisilmi saju lõppu, seepärast ta vastikult tüütuks läks. Või oli tal mõni muu põhjus?

„Ära sa märgi, ahvisadu küll ei tahaks,“ muretses Taavi miskipärast. „Ahvid keeravad igasugu kähki kokku. Pärast mina jälle süüdi.“

„Mis kähki?“ ei saanud Madis aru.

„Tead neid vembumehi, võtavad näiteks emme jumestus-pliiatsi ja raiskavad ära. Tagatõa aken jäi irvakile.“ Äkki oli karm külapoiss üsna halenaljaks kuju.

„Sul endal emme pliiatsiga joonistatud habe ja mereröövli

Helen Dimitriev Ahula Lasteaed-Algkoolist

vuntsid ees,“ muigas Madis ning lohutas: „Okei, kui tuleb vikerkaar, teen sulle poe juures jäätise välja.“

„Okei, kui sajab konnad,“ läks Taavi märksa rõõsamaks, „siis teen mina sulle kaks jätti välja. Ilma kaneelita.“ Paistis, et konnasaju tõenäosus oli nüüd Taavigi arvates üsna kaduvväike.

Sadu lakkaski sama äkki kui oli alanud. Vikerkaar kummus uhkelt üle poiste, rohi auras ja siis... ja siis patsatas üks noor konn Taavi kriimus põlvele.

„Sa raks!“ hüüatas mereröövel Taavi. „Hea, et see polnud pussnuga.“ Ning kahtlustas samas: „Mida sina naerad?“

„Ma ei pea sulle jätti välja tegema,“ kugises Madis.

„Neetud konnad!“ Mereröövel Taavi oleks äkkvihas vaese konnakese lõhki lõõnud, kui see poleks õigel ajal minema volksanud. „Arvad, et mina pean või? Vikerkaar on ju taevas!“

Enne, kui jõuti mängu jätkata, täitis õhku meelethu sahin ja sumin. Kas lisaks veel taevamanna? Läks hämaraks nagu päikesevarjutuse ajal ning linnapoiss Madis karjatas tahtmatult.

„Täna õnne, et polnud onu Kaarli hang... Aga tema mesilas-sülem on igatahes plehku pannud ja meie laevale sadanud. Jookseme, Kaarel annab leiutasuks kärjemett, võime iivelduseni laiaks süüa!“ Ja juba ees punuv maapoiss lisis: „Mõtle, jätiraha jääb homseks!“

Taavi oli nagu pääsukese oma hinges vabaks lasknud.

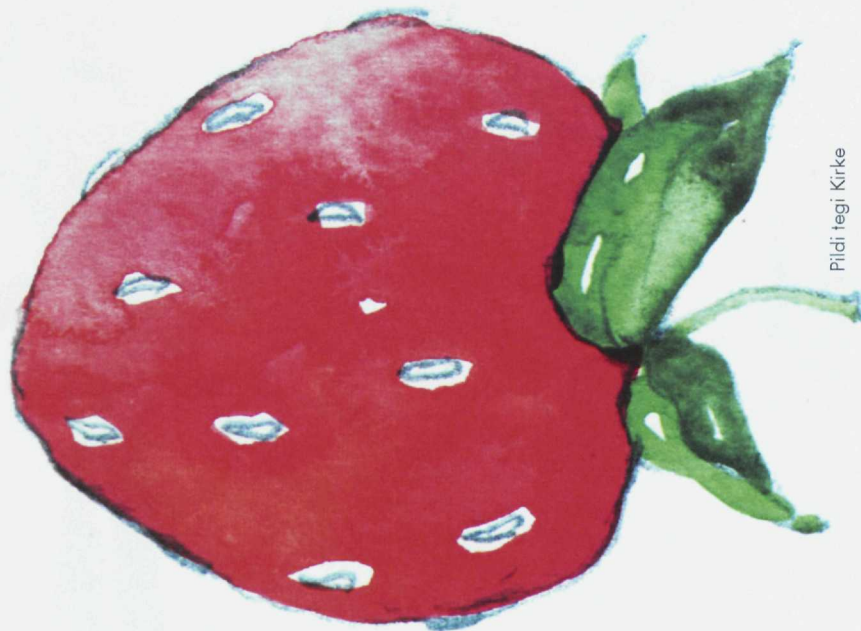

Innu mahe banaanimaasikajook

Vaja on (4 inimesele):

- 4 banaani
- 16 keskmist maasikat
- 1 dl õunamahla

Koori banaanid ja puhasta maasikad. Pane maasikad ja banaanid blenderisse ja purusta need. Sega need õunamahlaga ja vala klaasidesse.

Pildi tegi Kirke

Merili mõnus maasikakissell

Vaja on:

- 5 dl (275g) aedmaasikaid, värsked või külmutatud ja sulatatud marju
- 1 dl punast mahla, nt maasikamahla, segumahla või rabarbrimahla
- 4 dl vett
- ½ dl suhkrut
- 2 spl kartulitärklis + 2 spl vett

Loputa maasikad ja eemalda rohelistest lehetutid. Lõika maasikad parajalt väikesteks tükkideks, lisa neile kastrulis mahl, vesi ja suhkur. Lase segu keema ja keeda mõned minutid aeg-ajalt segades. Segage kartulitärklis külma veega ja klopi see keevasse segusse. Klopi korralikult, kuni kissell pakseneb ja läheb uuesti keema. Siis tõmba kastrul kuuma pliidi pealt kõrvale ja lase kissellil veidi aega jahtuda. Serveeri piimaga ja kui sul on, siis koos väikeste mandliküpsistega.

Mari-Leeni hõrgutav halvaort

Vaja on:

- 3 pakki eestimaiseid küpsiseid
- 500g paksemat hapukoort
- 1 pakk halvaad Ali-Baba

Lõika halvaa tükkideks. Tõsta hapukoort kaussi ja pudenda hulka halvaa, sega ühtlaseks. Lao serveerimislauale kiht küpsised, kata see halvaakreemiga, siis jälle küpsised ja nii edasi. Pane vähekeks külmkappi ja lase hea maitsta!

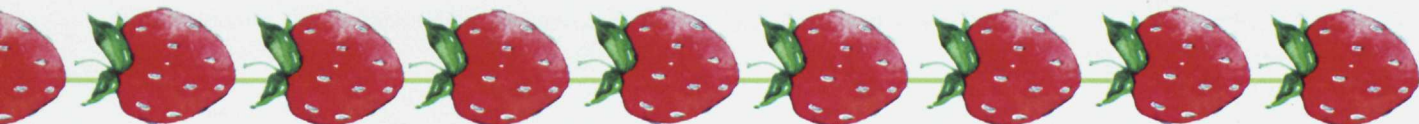

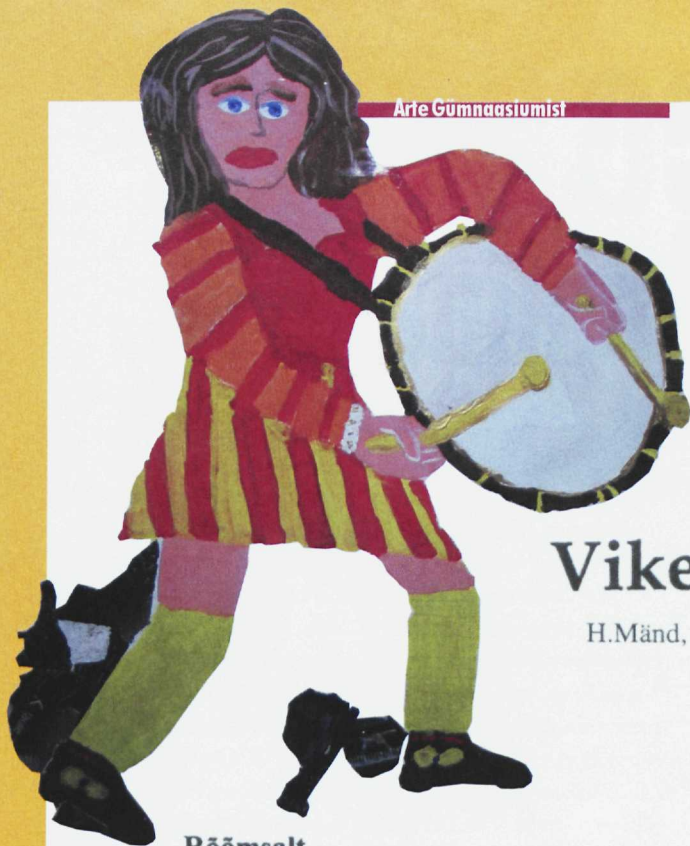
Raneli karge rabarbrivaht

Vaja on (6 maiasmokale):

- 200 g rabarbrit
- 300 ml vett
- 100 g suhkrut
- 50 g mannat
- veidi värsked marju

Puhasta ja tükelda rabarbrivarred ja keeda suhkruga maitsestatud vees pehmeks. Nõrista keevasse segusse manna. Keeda, kuni manna on paisunud. Jahuta manna-rabarbrisegu ja vahusta see kas mikseris või käsitsi. Serveeri värskete maasikate, vaarikate või muude marjadega.

Vikerkaar

H.Mänd, A.Vahisalu

A. Vahisalu

Röömsalt

1. Te - re, te - re, vi - ker - kaar, ü - le me - re sil - la - kaar!
 2. Kas siis päi - ke sind ka ku - dus vih - ma - piis - ka - dest ja u - dust,

Üt - le, kas on tõ - si see, et sa il - ma soo - jaks teed?
 kis - kus kiir - test kuld - seid löi - mi, seits - me vär - vi - ga sind põi - mis?

lõpet. rit.

Rai - li - li - li, li - li, tral - lal - lal - laa, vi - ker - kaa - re all nüüd tants meil al - gab.

Romeo alustas akordionistina

Kõik, kes sõna "klassika" puhul kulmu kortsutavad ja ütlevad, et rokiajandus – eriti Elav Legend – on ikka hoopis lahedam, peavad nüüd oma ajusahtlites väikest korraustööd tegema: William Shakespeare

"Romeo ja Julia" on klassikate klassika, ning nüüdsest on see vana legendaarne lugu seotud ka noore Elava Legendiga. 25. augustil esietendub Nukuteatris rokkmuusikal "Romeo ja Julia", milles peaosi mängivad noored säravad tähed **Hele Kõre ja Kristjan Kasearu**. Kristjanil kui bändimehel on meie lugejate seas palju fänne.

Kas olid ise ka maast-madalast muusikafänn?

Poistekooris küll laulsin, aga põhikoolis tegelesin rohkem spordiga: mängisin võrkpalli ja tennist, tegin võitlussporti. Tegelikult tuli see kindlasti kasuks – lauljale on olulised nii

kopsumaht kui ka võhm! Bändiasjandus hakkas mind huvitama alles põhikooli lõpus. Muusikakoolis käisin küll ka, aga eks sinna sai mindud rohkem isa-ema sundimisel – õppisin akordionimängu. Mingil ajal tekkis tahtmine kõik sinnapaika jätta, sest võttis ikka kadedaks, kui teised väljas ringi lasksid ja mina pidin pillimängu harjutama... Need, kes käisid spordikoolis, olid koju tulles ju vabad poisid! Aga õnneks

Meil oli bänditegemist alustades neli poissi kambas, viienda leidsime ühelt kontserdilt – ja mäng läks lahti!

vedas mul õpetajaga – ja kui asi juba käpas oli, siis hakkas kõik äkki ludinal minema. Nüüd on mul küll hea meel, et lõpetasin korraga nii muusika- kui ka keskkooli. Keskkooli lõputunnistusel, muide, oli mul laulmise hinne 4 – eks sel bänditegemisel ole ka omad segasemad küljed!

Bändi kokku pannes hakkasid ise ka laule kirjutama – ega Elav Legend vist teiste autorite muusikat ei mängigi?

Jah, algusest peale tegime ikka rokkmuusikat, ja laulud on meie enda loodud. Nii ei sõltu me kellestki teisest, vaid ikka iseendast. Sõnade tegemine on üldiselt minu töö: olen päris palju luuletusigi kirjutanud – siiani küll ainult sahtlisse... Luuletusel ja laulutekstil on minu jaoks selge vahe: luuletuses on alati esikohal mõte, mida tahad edasi anda, aga laulus tuleb ikka tekst panna muusika alla. Muusikat kirjutame põhiliselt koos Madis Muuliga, kes käib nüüd samuti Otsa-nimelises muusikakoolis.

Madise ja minu isa olid omal ajal Pärnus bändikaaslased, nii et tunneme teineteist juba

väga pikalt. Meil oli bänditegemist alustades neli poissi kambas, viienda leidsime ühelt kontserdilt – ja mäng läks lahti! Tegelikult on meil kõik kangesti kiiresti läinud: oma esimese lindistuse tegime Raadio 2 võistluse "Oma laul" jaoks 2004. aastal – ja saime võitjatena võimaluse oma plaat teha. CD "Rock and roll on elu" tuli järgmise aastanumbri sees müügile ja esinemistest meil puudust pole olnud.

Nüüd tunneme, et oleme sellest plaadist kõvasti üle kasvanud – ei noh, saundil pole viga midagi ja lood said ju hingega sisse mängitud, aga eks me ise oleme selle aja jooksul kõvasti muutunud. Kolm meie seast õpib nüüd G. Otsa nimelises Muusikakoolis ja minule on ausalt öeldes see kool küll palju juurde andnud. Oma esimesed muusikalielamused sain kätte "Hairi" lavastuses Rock Cafes ja paistab, et muusikateater tõmbab mind päris kõvasti.

Millal tuleb järgmine plaat? Kas teil pole plaanis ka tüdrukuid bändi võtta?

Aasta lõpus tahaks uue albumi välja anda. Käisime juba Riia studios kolme laulu plaadistamas, ülejäänud materjal jääb hilisemaks ajaks. Bänd jääb muidugi samaks, aga vähemalt ühe ballaadi laulab tõega sisse ka naishääl – Hele Kõre. Loo põhjad on juba Riias sisse mängitud, Helel jääb üle siin oma osa sisse laulda.

Elaval Legendil on palju fänne – eriti tüdrukuid, kes teid nunnudeks ja nummadeks kutsuvad. Kas see teid tähtsaks pole teinud ja omavahel tülli ajanud?

Keegi pole bändis nina püsti ajanud, saame omavahel normaalselt läbi. Muidugi on väikesi vaidlusi, aga kõike on võimalik selgeks rääkida. Erinevusi meil ju on, aga erimeelsusi küll mitte. "Romeo ja Julia" proovide ja etenduste ajal me bändiga midagi ei tee, see oleks liiga karm – pole lihtsalt võimalik mitut asja korraga hästi teha. Nii et kõik fännid tulgu aga Nukuteatrisse!

Mida soovitate meie noortele lugejatele, kes tahaksid oma bändi teha?

Kui vähegi võimalik, siis katsuge ikka muusikakooli minna. Vahel võib see tunduda tüütuna, aga hiljem saad aru, kui vajalik see on. Kui tahad teha bändi, siis ära vaata teisi – et, näe, käivad igal pool väljas, joovad ja suitsetavad. Tähtis on see, et sul oleks siht silme ees. Ka muusika kuulamisel ei maksa ennast piirata – mida rohkem erilaadset muusikat kuulad, seda kergem on sul oma stiili leida. Mulle endale sobib näiteks fangisugemete rokk, kuid lemmikuid tuleb aina juurde – näiteks Lenny Krawitz, Nickleback... Ja kui tahad meiega kontakti võtta, siis saad seda teha Elava Legendi kodulehekülje foorumis!

Kristjaniga ajas juttu Leelo Tungal

Elava Legendi kodulehekülje aadress on:
<http://www.elavlegend.ee/>

Bändi kuuluvad:
Kristjan Kasearu (21.04.1986)
Madis Muul (13.07.1986)
Siim Usin (28.07.1987)
Mark Kostrov (13.04.1987)
Karel Bauer (4.09.1982)

Eesti laulutüdrukud esindavad Euroopat

ETV Mudilaskoor Lii Leitmaa juhatusel osaleb 5. – 15. juulini Tallinna, Eesti ja Euroopa esindajana rahvusvahelisel noorte- ja lastekooride festivalil „Hong Kong 2006” ning kontsertidel ja õpitubades Hong Kongis. Igalt kontinendilt üks koor on valitud esinejaks ka suurele telekontserdile. Meie tüdrukud esitavad maailmale Ülo Vinteri “Põhjamaa” ja Veljo Tormise “Vares vaga linnuke”. Festivali kunstiline juht on Hong Kong Treble Choirs’ Association president Leon Shiu-wai Tong

Lasteekraani Muusikastudio kooride nn. Kagu-Aasia vallutus sai alguse 2004. a. sügisel, kui ETV Mudilaskoor esines Prahast toimunud XIV Adventi – ja Joululaulude festivalil. Olles esimene Eesti mudilaskoor, kes rahvusvaheliselt koorikonkursil osaleb, ning ühtlasi selle festivali kõige nooremad esinejad, pälvis koor hõbediplomi ning Prahast ilma teinud Singapuri poistekoori kunstilise juhi NELSON KWEI imetluse. Nelson Kwei oskab hinnata andekaid lauljaid: Singapuri poistekoor viis Praha festivalilt kaasa nii palju võite, kui vaid võtta andis!

Varsti oligi meie koori postkasti kutse Malaisiasse konkursile. Et mudilaskoor oli tookord nii pika reisi jaoks veel liiga väike, sõitis Malaisiasse ETV Lastekoor ja neil läks seal väga hästi.

Detsembris 2005 Kuala Lumpuris, Shah Alamis (Malaisia) toimunud III rahvusvahelisel koorifestivalil “A VOYAGE OF SONGS” võitis ETV Lastekoor Grand Prix.

ETV Lastekoor võistles kahes kategoorias, võites mõlemad:

- junior- noortekoorid, kus ETV Lastekoor oli kategooria noorim koor ja võitis ainsa koorina Gold A diplomi, pälvides 94,8 punkti.
- folkloori kategoorias, kus ei olnud vanuse- ega liigipiirangut, võitis lastekoor samuti ainsa koorina Gold A diplomi, pälvides 95,28 punkti.
- Grand Prix’il võistlesid kõikide kategooriate tšempionid. Viie koori hulgas olid meie lauljad ainus lastekoor. Konkursi parima dirigendi preemia pälvis ETV Lastekoori dirigent Lii Leitmaa

Juba Malaisias viibides sai koor kutse Hong Kongis toimuvale koorifestivalile ja nüüd siis oli jälle mudilaskoori kord.

ETV Mudilaskooris laulavad tüdrukud, kes on 9-13aastased (tõsi, 13aastasi lauljaid on 40-liikmelises kooris vaid kolm!) ning nende laulmise staaž on aukartust äratav: Lasteekraani Muusikastudios alustatakse 3-4aastasena.

ETV Mudilaskoor osales sel kevadel ka Eesti lastekooride konkurss-festivalil ning võitis C-kategoorias I koha.

Ka Eestis saab hõbehäälsed studiolasid kuulda: 29. juulil laulab mudilaskoor koos lastekooriga A. L. Webberi galakontserdil Tallinna Lauluväljakul.

Pärast seda aga algab valmistumine Laulukarusselliks.

Kooriga töötavad dirigent LIIE LEITMAA, koormeister KÜLLI KIIVET, tantsuõpetajad Regina Rebane ja Marko Sassjan.

Selle eest, et koori elus huvitavaid asju juhtuks ning et kõik asjad õigesti ja õigel ajal tehtud saaksid, seisab hea Eve Viilup.

Mida teed Sina sellel suvel?

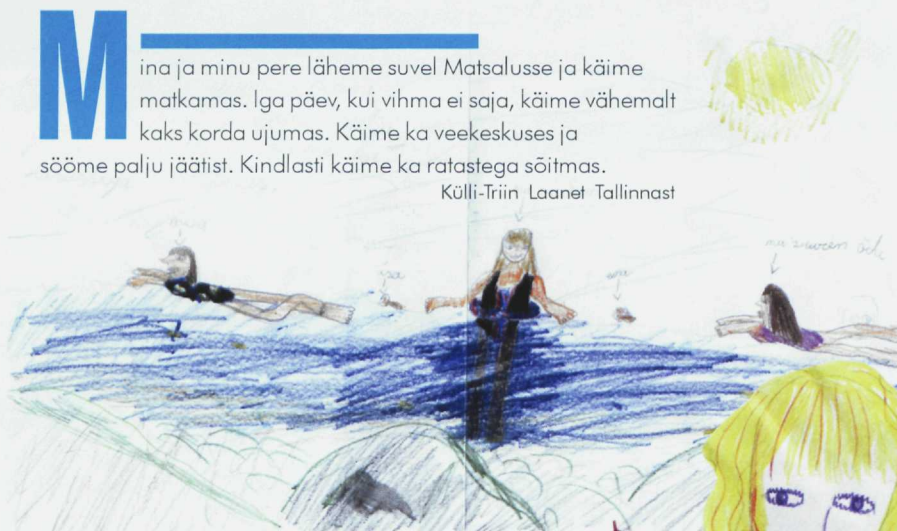

Mulle meeldivad lood Pipi Pikksukast. Vaatan kodus sageli Pipi filmi ja mõtlen, kui tore oleks ta sõber olla. Minu unistuseks on lõbureis Pipimaale. Sinna saab laevaga sõita. Pipimaa on tehtud kirjanik Astrid Lindgreni kodukohta Vimmerby linna Rootsismaal. Seal loodan kohtuda kõigi oma lemmitegelastega – Pipiga, Karlsoniga katuselt, Vahtramäe Emiliga, röövlitütar Ronjaga.

Triin Valdmaa Jõgevalt

Mina ja minu pere läheme suvel Matsalusse ja käime matkamas. Iga päev, kui vihma ei saja, käime vähemalt kaks korda ujumas. Käime ka veekeskuses ja sööme palju jäätist. Kindlasti käime ka ratastega sõitmas.

Küll-Triin Laanet Tallinnast

Minu pere läheb suvel Leetu. Seal asub ka merevaigurand. See on sellel reisil üldse kõige lähedam! Kujutan ette, et seal on kollane liiv ja oranž päike ja helesinine taevast. Meri on seal kindlasti liivane ja värvuselt sinine. Kindlasti peaks seal olema soe vesi. Veel loodan, et äkki leian seal ka merevaiku. Oihh! Tahaksin juba praegu Leedus viibida!

Anna Maria Uulma Saue

Juuli alguses toimub Eksootiliste Tantsude Festival, kus on erinevat tüüpi eksootilised tantsud. Mina esinen seal juba teist korda flamencotantsudega. Eelmisest aastast jäid mulle väga head mälestused ning loodan, et sel suvel on kõik veel parem.

Juuli keskel läheme perega reisile. Olen ka varem päris palju reisimas käinud, kuid seda reisi ootan eriti suure huviga, sest ma pole varem Vahemere ääres käinud ja olen sellest alati unistanud. Ma mäletan, et peaaegu esimene välismaareis sai teoks tänu ajakirjale Hea Laps, kus oli väga huvitav artikkel Prantsusmaast, seal olid kirjas vaatamisväärsused jne. Kohe pärast selle lugemist otsustasimegi perega ette võtta reisi Prantsusmaale ning sestpeale oleme peaaegu igal suvel kuski välismaal käinud. Kindlasti külastan sellel suvel mitmeid kordi ka vanavanemate

talust. See on suvel maailma parim koht! Seal pole küll loomi, kuid on palju muud põnevat. Esimese vahva asjana võiksin ära märkida aerupaadi, millega mulle väga meeldib sõita. Kohe talu lähedal on tiik ja jõgi, kus me ujumas käime. Tavaliselt peab mu õde seal oma sünnipäeva ning siis on kohe eriti vahva. Eelmisel aastal mängisime "Hirmu faktorit", millest võtsid osa nii suured kui ka lapsed. Trikid polnud küll ohtlikud, kuid nalja sai palju.

Elis Ruus Elvast

Juku on nüüd oma mängumaa!

Juunikuust alates on kõigil Tallinna lastel ja nende külalistel võimalik lusti lüüa Juku Mängumaa – mängupaika peaks jätkuma ka kõige pikajalgsematele rüblikutele, sest ruumi on üle 600 ruutmeetri. Külaliste päralt on täispuhutavad batuudid, liikluslinnak, Aladdini salakamber, pisitade piirkond ja hiiglama palju mänguasju. Suvel on Juku mängumaa (Mustamäe tee 3) avatud esmaspäevast reedeni 10.00 – 18.00. Muide, ka sünnipäevade korraldamisel saad mängumaa abi ja nõu – neid korraldatakse ka nädalavahetustel! Võid uurida ka kodulehekülge: <http://www.jukukeskus.ee/?juku-mangumaa>

Vutisuvi võtab ilmet

Alates 2. juulist kuni 6. augustini toimuvad igal pühapäeval Tallinnas Lilleküla staadionil Coca Cola Pühapäevaliiga mängud.

Jalgpalliturniir, mida juba teist aastat järjest korraldavad Coca Cola ja Eesti Jalgpalli Liit, on osavõtjatele tasuta. Kuuel pühapäeval on noorte jalgpallisõprade päralt 8 väljakut – koos värvate, pallide ja professionaalsete kohtunikega. Mängudel jagavad lastele nõu ja õpetavad vutitrikke elukutselised jalgpallurid. Üritusesarja patroon on meie edukaim jalgpallur **Mart Poom**.

Turniiril jagavad ahindu Coca-Cola ja Nike, samuti saavad osalejad pileteid Eesti jalgpallimeistrivõistluste parimatele mängudele. **Mängudest osavõtmiseks** tuleb moodustada vähemalt viieliikmeline võistkond, mille peab registreerima helistades telefonil 800 3653 või täites ankeedi internetis aadressil <http://www.coca-cola.ee/jalgpall/>

Lastekaitse käib ka lauluga!

Lastekaitsepäeval toimus kõikjal üle Eesti palju vahvaid üritusi.

Tallinna Peapostkontorgi rökkas

Virumaa Poistekoori laulust: seal esitleti UNICEFi ja Eesti Posti koostöös välja antud eripostmarki, millega tähistati ÜRO Lastefondi UNICEF 60. sünnipäeva.

UNICEF loodi, et aidata II maailmasõjas kannatanud Euroopat ja orvuks jäänud lapsi. Selle organisatsiooni esindaja Eestis on **Toomas Palu** ja meie rahvuskomitee presidendiks on näitleja **Elle Kull**. Margi kujundaja, noor kunstnik **Maarja**

Kotkas valis hoolivuse ja pereväärtuse sümboliks pardipere ning postmarki ostes toetame 1 krooniga UNICEFi praegusi rahvuslikke lasteprogramme.

Eesti nukkudel uhked pärjad peas!

Eesti Riiklik Nukuteater võitis 13. Rahvusvahelisel Laste- ja Noorteteatris Suboticas, Serbia-Montenegros lavastuse "Troll-Poiss" eest Grand Prix! Auhind on suureks tunnustuseks meie teatrile, sest tegu on ühe Euroopa suurima lasteteatrfestivaliga ning osalejaid oli 22 erinevast riigist: Austriast, Hiinast, Venemaalt, Prantsusmaalt, Hispaaniast, USA-st, Itaaliast, Türgist, Iisraelist, Poolast, Slovakiast ja mujalt. Lavastusi oli võistlustules tervelt 66! Grand Prix'ga kaasneb kutse järgmisele, 14. Rahvusvahelisele Laste- ja Noorteteatrite Festivalile. Rootsi kirjaniku **Selma Lagerlöf**'i jutustuse "Ära vahetatud laps" ainetel valminud lavastuse "Troll-Poiss" dramatiseeringu autor on **Göran Tunström** (Rootsi), lavastaja **Finn Poulsen** (Rootsi), kunstnik **Riina Degtjarenko** ja muusikaline kujundaja **Olav Ehala**. Uuel hooajal saab kõrgeltpärijatud etendust vaadata Nukuteatris.

Ann koos oma muredega kinolinal

Kõiki Aidi Valliku Anni-raamatute austajate rõõmuks hakkab Exiifilm koostöös Austria Fischer Filmiga tegema filmi **"Kuhu põgenevad hinged"**, mis pajatab sellest samast Annist. Stsenariumi kirjutasid **Aidi Vallik** ja **Peeter Sauter**, režissöör on **Rainer Sarnet**. Film peaks kinodesse jõudma 2007. aasta märtsis.

clikits™

Südamed, tähed ja lilled -
vahvate Clikitsi sõbrataride
komplektidega kujundad endale ja
oma sõbrantsile laheda stiili!
Klõpsi nagu meeldib!

Miks mitte omavahel
miksida nii võtmehoidjat,
käevõru kui ka kaelakeed!

Osale võistlusel!
Loosi läheb 6 Clikitsi
komplekti

Kellele on mõeldud LEGO Clikitsi sari?

Õige vastus tähistab ristiga!

Poistele Beebidele Tüdrukutele

Nimi: _____

Address: _____
_____
_____

Vastus saada hiljemalt
5. juuniks aadressil:
Hea Laps, Harju 1,
Tallinn 10146

